

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

อุษา จันทรเี่ยม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2556

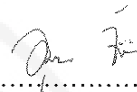
Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

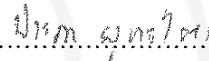
วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี



นางสาวอุษา จันทรเยี่ยม
ผู้วิจัย



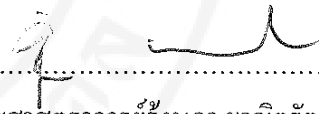
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประภา ยุทธไธร,
พย.ค.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก



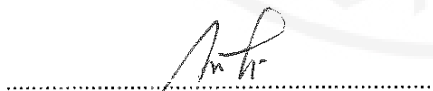
รองศาสตราจารย์อัญญาพร สี่หิรัญวงศ์,
พย.ค.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม



ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่งภา ภาณิรัตน์,
Ph.D. (Nursing)

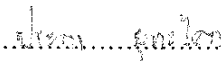
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม



ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอี่ยมพร มัชฌิมวงศ์,
Ph.D.

รักษาราชการแทนคณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล



ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประภา ยุทธไธร,
พย.ค.

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

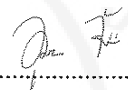
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์
เรื่อง
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

วันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2556


.....

นางสาวอุษา จันทรเยี่ยม

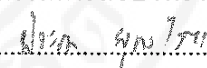
ผู้วิจัย


.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษรินทร์ อุทธิยะประสิทธิ์,

Ph.D. (Nursing)

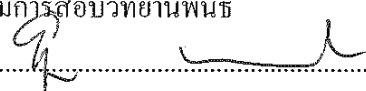
ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์


.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประภา ยุทธไตร,

พย.ด.

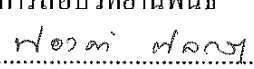
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์


.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่งนภา ภาณิตรัตน์,

Ph.D. (Nursing)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์


.....

รองศาสตราจารย์ ฟองคำ ตีติสกุลชัย,

Ph.D. (Nursing)

คณบดี

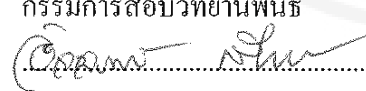
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล


.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นรลักษณ์ เอื้อกิจ,

ปร.ด.

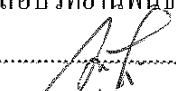
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์


.....

รองศาสตราจารย์อัญญาพร สิริธัญวงศ์,

พย.ด.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์


.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอี่ยมพร มัชฌิมวงศ์,

Ph.D.

รักษาการแทนคณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภา ยุทธไตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่เสียสละเวลา ช่วยสนับสนุน ชี้แนะแนวทาง และให้คำปรึกษาดูแลระยะเวลาการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อัคราพร สิริบุญวงศ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งนภา ผาณิตรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ให้ข้อคิดเห็น ปรับปรุง เสนอแนวทางตลอดมา ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกศรินทร์ อุทธิยะประสิทธิ์ ประธานกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นรลักษณ์ เอื้อกิจ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ให้คำแนะนำ เสนอแนะให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ คณะอาจารย์ภาควิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และให้คำแนะนำตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในสถาบันการศึกษาแห่งนี้ และขอขอบพระคุณคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราชที่ได้ให้การสนับสนุนในการเก็บข้อมูล และขอบคุณกลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราชทุกท่านที่เสียสละเวลาเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา น้องสาว และเพื่อนทุกคนที่คอยให้กำลังใจ และเป็นທີ່ปรึกษาด้านจิตใจมาโดยตลอด และขอขอบคุณทุกท่านที่มีได้กล่าวถึง ณ ที่นี้ ที่ให้การช่วยเหลือ มีส่วนร่วมตลอดมา จนทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จด้วยดี

อุษา จันทร์แย้ม

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

FACTORS ASSOCIATED WITH INTENTION TO NON DRINKING AMONG UNDERGRADUATE STUDENTS

อุษา จันทรชัย 5137707 NSMH/M

พย.ม. (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ประภา ยุทธไตร, พย.ด., อัจฉราพร สิริรัฐวงศ์, พย.ด., รุ่งนภา ภาณิรัตน์,
Ph.D. (NURSING)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมการณ์ไม่ดื่มสุรา ต่อความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในอีก 6 เดือนข้างหน้า โดยใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (The Theory of Planned Behavior) ของไอเซ็น (1991) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 220 คน

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุระหว่าง 18-22 ปี อายุเฉลี่ย 19.83 ปี ($S.D. = 0.99$) เป็นเพศหญิงร้อยละ 70 และมีนักศึกษาจำนวน 100 คน (ร้อยละ 45.5) เคยมีประวัติใช้สุรา และพบว่า ทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมการณ์ไม่ดื่มสุรา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.48$, $r = 0.26$ และ $r = 0.76$ ตามลำดับ, $p < 0.01$)

จากผลการศึกษาทำให้ทราบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษา และสามารถนำมาพัฒนารูปแบบในการป้องกันการดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 โดยการส่งเสริมให้นักศึกษารับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองที่จะไม่ดื่มสุราในสถานการณ์ต่างๆ ส่งเสริมให้นักศึกษามีทัศนคติทางบวกต่อพฤติกรรมการณ์ไม่ดื่มสุรา และส่งเสริมให้กลุ่มอ้างอิง เช่น พ่อ แม่ เพื่อน และครูอาจารย์มีทัศนคติทางบวกหรือเห็นด้วยกับพฤติกรรมการณ์ไม่ดื่มสุราของนักศึกษา

คำสำคัญ : ความตั้งใจไม่ดื่มสุรา / ทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา / การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา / การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมการณ์ไม่ดื่มสุรา/ นักศึกษาปริญญาตรี

FACTORS ASSOCIATED WITH INTENTION TO NON DRINKING AMONG UNDERGRADUATE STUDENTS

USA JUNYAEM 5137707 NSMH/M

M.N.S. (MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: PRAPA YUTTRI, D.N.S., ACHARA SEEHERUNWONG, D.N.S., RUNGNAPA PHANITRAT, Ph.D. (NURSING)

ABSTRACT

This descriptive research study aimed to examine the relationships between attitudes toward non-drinking, subjective norms toward non-drinking, and perceived control of non-drinking and the intention to not engage in drinking alcohol among undergraduate students. The theory of planned behavior by Ajzen (1991) was used as the framework of this study and used to develop the research instruments by the researcher. Participants were 220 freshmen from Rajamangala University of Technology Srivijaya, Nakhon si Thammarat campus.

The participants were aged between 18-22 years old, with a mean age of 19.83 years (S.D. = 0.99). The majority were female (70%), 100 students (45.5%) had ever drunk alcohol.

The results indicate that attitudes toward non-drinking, subjective norms toward non-drinking, and perceived control of non-drinking were positively correlated with intention to not drink alcohol among undergraduate students ($r = 0.48$, $r = 0.26$, and $r = 0.76$ respectively, $p < 0.01$).

The findings of the study shed light on understanding the factors that are related to the intention for non-drinking among undergraduate students. An intervention program should be developed to prevent alcohol drinking behavior among undergraduate students. For example, to encourage students to perceive that they can control non-drinking in different situations, to promote them to have a positive attitude toward non-drinking, and to promote their significant others to have a positive attitude toward non-drinking and agree with non-drinking behavior.

KEY WORDS: INTENTION TO NON DRINKING / ATTITUDE TOWARD NON-DRINKING / SUBJECTIVE NORM TOWARD NON-DRINKING / PERCEIVED BEHAVIORAL CONTROL TOWARD NON-DRINKING / UNDERGRADUATE STUDENT

128 pages

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูป	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	7
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
ขอบเขตในการวิจัย	11
นิยามคำศัพท์	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
พัฒนาการของวัยรุ่น	14
พฤติกรรมการดื่มสุราของวัยรุ่น	16
ปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่นเสี่ยงต่อการติดสารเสพติด	18
ความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่ใช้สารเสพติดกับกลุ่มที่ไม่ใช้สารเสพติด	19
(Differences between groups of drug user and nonusers)	
ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน	19
ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อพฤติกรรมกับความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม	21

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง	23
ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมกับความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุม	24
ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะดื่มสุราและพฤติกรรมการดื่มสุราตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน	28
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	35
วิธีดำเนินการวิจัย	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
สถานที่ทำการวิจัย	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
วิธีการคิดคะแนนและการแปลผล	40
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	42
ขั้นตอนและวิธีการรวบรวมข้อมูล	44
การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง	45
การวิเคราะห์ข้อมูล	46
บทที่ 4 ผลการวิจัย	47
ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี	48
ส่วนที่ 2 ค่าคะแนนของมาตรวัดแต่ละมาตรวัดในการวิจัย	51
ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรากับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรากับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา และ ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุราของนักศึกษา	53

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 การอภิปรายผล	57
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย	66
บทสรุปแบบสมบูรณภาษาไทย	70
บทสรุปแบบสมบูรณภาษาอังกฤษ	81
รายการอ้างอิง	93
ภาคผนวก	98
ประวัติผู้วิจัย	128

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
3.1	ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
4.1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	48
4.2	ช่วงคะแนน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราและปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา (n=220)	52
4.3	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์การไม่ดื่มสุรากับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรากับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา และความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับการรับรู้ ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุราของนักศึกษา (n=220)	54
4.4	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า ของนักศึกษาชั้นปีที่1 (n=220)	56

สารบัญรูป

รูป		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี	8
2.1	โครงสร้างพื้นฐานของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน	20
3.1	การคำนวณกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2555 จำแนก ตามคณะ	36

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในสังคมไทย ถือว่าเป็นสารเสพติดที่ถูกกฎหมายและสังคมยอมรับ ซึ่งจะเห็นได้จากผลการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2554 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2555) พบว่า ประชากรไทยอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปซึ่งมีจำนวน 53.9 ล้านคน เป็นผู้ที่ดื่มสุราระหว่าง 12 เดือนก่อนการสัมภาษณ์ 17.0 ล้านคน (ร้อยละ 31.5) ในจำนวนนี้มีผู้ที่ดื่มมานานๆ ครั้ง 9.5 ล้านคน (ร้อยละ 55.8) และดื่มสม่ำเสมอ (5 วันต่อสัปดาห์ขึ้นไป) 7.5 ล้านคน (ร้อยละ 44.2) ซึ่งกลุ่มที่มีการดื่มมากที่สุดคือ วัยทำงาน (อายุ 25-59 ปี) คิดเป็นร้อยละ 37.3 รองลงมาคือ กลุ่มเยาวชนอายุ 15-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.7 และอายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มสุราคือ 17.2 ปี ซึ่งเยาวชนช่วงวัยดังกล่าวเป็นช่วงวัยที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ซึ่งมักจะมองว่าการดื่มสุราหรือแอลกอฮอล์เป็นเรื่องปกติ บางคนอาจจะคิดว่าดื่มเพื่อความสนุกและเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมทางสังคม หรือดื่มเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนๆ หรือเมื่อมีปัญหาหามรุ่งหามค่ำก็ดื่มเพื่อให้ลืมปัญหา ลดความเครียดให้ชีวิตประจำวัน การดื่มของวัยรุ่นนั้นนั้นอาจจะไม่ถึงขั้นติดสุรา แต่หากมีการดื่มเท่าๆ กันกับผู้ใหญ่ก็จะส่งผลให้ติดสุราในระยะเวลาอันสั้นกว่าผู้ใหญ่ (ชนิกา ตูจินดา, 2547) ซึ่งผลจากการดื่มสุราที่ผิดปกตินั้น จะก่อให้เกิดอันตรายทั้งต่อตนเองและผู้อื่น โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่ดื่มสุราแล้วอาจเกิดปัญหาต่างๆ ตามมาภายหลังได้เช่น อาจมีอาการเมาค้าง เรียนไม่ทันหรือทำงาน/ข้อสอบได้ไม่ดี ขับขี่รถหลังดื่มสุรา ขาดสติจนเกิดการทะเลาะวิวาท การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย และอาจเกิดปัญหาที่รุนแรงจนส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตทั้งต่อตนเองและผู้อื่นได้ (Norman, 2011, Wechsler et al., 2002, บัณฑิต ศรีไพศาลและคณะ, 2553) ซึ่งผลจากการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดังกล่าวอาจกลายเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศจากการสูญเสียปัญญาชนที่จะเป็นกำลังของชาติต่อไป จะเห็นได้จากข่าวหนังสือพิมพ์ว่าในปัจจุบันมีการขายสุราตามแหล่งบันเทิงหรือร้านค้าที่อยู่ใกล้กับสถานศึกษาเกือบทุกแห่ง ซึ่งทำให้กลายเป็นแหล่งสังสรรค์ประจำของนักศึกษาได้ ตามที่นพ.บัณฑิต ศรีไพศาล ได้กล่าวถึงการดื่มสุราของกลุ่มเยาวชนว่าเยาวชนไทยคิดว่าการดื่มสุราเป็นเรื่องปกติ หากสังคมและภาครัฐไม่มีการรณรงค์ป้องกันหรือ

ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เชื่อว่าต่อไปสถานการณ์จะเข้าขั้นอันตรายมากขึ้นอย่างแน่นอน (หนังสือพิมพ์สยามรัฐ 3 กรกฎาคม 2551 Retrieve กุมภาพันธ์ 2553 จาก www.thaihealth.com)

สำหรับการศึกษาในประเทศไทย จากการศึกษาของ ธัญญา กาญจนภาส (2548) พบว่ามีนักศึกษาที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถึงร้อยละ 78.2 โดยพบนักศึกษาดื่มแบบมีปัญหา (Alcohol Abuse Disorder) ร้อยละ 23.2 และดื่มแบบติดสุรา (Alcohol Dependence Disorder) ร้อยละ 13.5 ของกลุ่มนักศึกษาที่ดื่มสุราทั้งหมด และจากการศึกษาของสุวรรณ อรุณพงศ์ไพศาล, พุนศรี รังสิขจิ, สุรพล วีระศิริ และสุทธาทิพย์ สระพรหม (2549) ทำการศึกษาในนักศึกษาแพทยมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่านักศึกษามีปัญหาการดื่มสุราร้อยละ 6.39 แบ่งเป็นปัญหาการดื่มแบบเสี่ยง (Hazardous Drinking) ร้อยละ 1.56 ดื่มแบบอันตราย (Harmful Drinking) ร้อยละ 2.6 และดื่มแบบติดสุรา (Alcohol Dependence) ร้อยละ 2.4 และยังพบอีกว่าอัตราความชุกของปัญหาการดื่มทั้ง 3 แบบจะเพิ่มขึ้นตามระดับชั้นปีการศึกษา จากผลการศึกษาดังกล่าวจะเห็นว่านักศึกษานั้นมีพฤติกรรม การดื่มสุราที่มีแนวโน้มที่จะเป็นปัญหาได้ หากไม่ได้รับการดูแลหรือช่วยเหลืออย่างทันทั่วถึง หรือ เริ่มตั้งแต่ชั้นปีแรกๆ

การเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ชีวิตในมหาวิทยาลัยนั้นเป็นช่วงที่มีความสำคัญ เพราะอาจนำไปสู่ ความเสี่ยงในการใช้แอลกอฮอล์ ซึ่งส่วนหนึ่งจะเป็นการเริ่มใช้สุราครั้งแรก หรือที่เรียกว่า “College effect” กล่าวคือจะพบว่านักศึกษาที่ไม่เคยดื่มสุราในช่วงมัธยมก็จะเริ่มดื่มในช่วงมหาวิทยาลัย และนำไปสู่การใช้อย่างเป็นประจำในที่สุด ส่วนนักศึกษาบางคนก็ดื่มสุราในช่วงมัธยมก็จะแสวงหา สิ่งแวดล้อมที่นำไปสู่การดื่มหนักของตนเองต่อไป เนื่องจากภาระหน้าที่ใหม่จะนำความตื่นเต้นมาสู่ นักศึกษาพร้อมกับนำมาซึ่งความกดดันและความไม่แน่นอน เมื่อต้องย้ายที่อยู่มาอยู่หอพักใน มหาวิทยาลัยหรือใกล้มหาวิทยาลัย นักศึกษาจะอยู่ในสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมใหม่ๆ ห่างไกล ผู้ปกครองและไม่มีตารางเรียนที่เข้มงวดเหมือนสมัยมัธยม นำไปสู่การเป็นตัวของตัวเอง มีอิสระ มี โอกาสร่วมกิจกรรมต่างๆ เช่นงานรับน้องใหม่ รับเพื่อนใหม่ งานกีฬา และกิจกรรมสังสรรค์ต่างๆ ที่ เกี่ยวข้องกับการดื่มสุรา มีโอกาสดื่มสุราได้บ่อยครั้งกว่าสมัยมัธยม (Ross & DeJong, 2008)

สาเหตุของการดื่มสุรานั้น จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่ามีหลายปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการดื่มสุราทั้งปัจจัยภายใน เช่นเพศ ลักษณะบุคลิกภาพ ทักษะคิดต่อการดื่มสุรา การ รับรู้ความสามารถตนเองต่อการควบคุมการดื่มสุรา เป็นต้น และปัจจัยภายนอก เช่นผลการเรียน รายได้ต่อเดือน การเข้าถึงสุรา การได้รับอิทธิพลจากสื่อโฆษณา การสนับสนุนการดื่มและควบคุม จากบิดา มารดา การมีเพื่อนสนิทที่ดื่มสุรา เป็นต้น (ธัญญา กาญจนภาส, 2548, ปราณี ทองคำและ คณะ, 2549, อ้อยทิพย์ ถานันตะ, 2550) แต่พบว่าการศึกษาล้วนส่วนใหญ่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ต่อการดื่มสุราในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษา และยังไม่มีการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการไม่ดื่ม

สุราโดยตรง ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน เนื่องจากสามารถอธิบายได้ครอบคลุมทั้งปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัยภายนอก หรือปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแนวทางการป้องกันหรือเฝ้าระวังพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีโดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีแนวโน้มจะเกิดปัญหาต่อไป ในการศึกษาที่ผ่านมาเป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราในกลุ่มวัยรุ่นซึ่งสามารถอธิบายตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของไอเซ็น (Ajzen, 1985; 1988; 1991) ที่กล่าวว่า การกระทำพฤติกรรมของบุคคล จะเกิดจากการชี้นำโดยความเชื่อ 3 ประการ ได้แก่ 1) ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อพฤติกรรม 2) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง 3) ความเชื่อเกี่ยวกับปัจจัยในการควบคุม ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม และทั้ง 3 ปัจจัย จะร่วมกันมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการทำพฤติกรรมซึ่งจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม จากทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนสามารถอธิบายปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราได้ดังนี้คือ

ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มสุรา ซึ่งความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มสุรา คือ ความเชื่อต่อผลที่ตามมาจากการดื่มสุราทั้งที่ก่อให้เกิดผลบวกหรือลบ เช่น จากการศึกษาของวรศร ปัทมานนท์ (2549) ซึ่งทำการศึกษาในนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาเชื่อว่าการดื่มสุราทำให้มีความสุข ทำให้รู้สึกสนุกสนาน เข้ากับกลุ่มเพื่อนได้ และความเชื่อต่อผลของการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุรา และการศึกษาของจุฬาลักษณ์ เชาวสุวรรณกิจ (2549) ศึกษาในนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร เชื่อว่าการดื่มสุราทำให้สิ้นเปลืองเงิน สุขภาพเสื่อมโทรม เมาเสียเงิน ขาดสติ สนุกกับเพื่อน เป็นต้น

ทัศนคติต่อการดื่มสุรา คือ การประเมินทางบวกหรือทางลบต่อการดื่มสุรา เช่น การศึกษาของจิราภรณ์ เทพหนู (2540) พบว่านักเรียนที่มีทัศนคติเชิงบวกต่อการดื่มสุรมีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มสุรามากกว่านักเรียนที่มีทัศนคติเชิงลบต่อการดื่มสุรา เช่นเดียวกับการศึกษาของอ้อยทิพย์ ถานันตะ (2550) พบว่านักศึกษากลุ่มที่ดื่มสุรมีทัศนคติทางบวกต่อการดื่มสุรามากกว่านักศึกษากลุ่มที่ไม่ดื่มสุรา ดังนั้นน่าจะเป็นไปได้ที่นักศึกษาที่มีทัศนคติทางบวกต่อการไม่ดื่มสุราจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราในอนาคต

ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการดื่มสุรา คือ ความเชื่อว่าบุคคลสำคัญเช่น พ่อ แม่ เพื่อน ครูอาจารย์ของแต่ละบุคคลคิดว่า นักศึกษาควรหรือไม่ควรดื่มสุรา หรือบุคคลสำคัญเป็นแบบอย่างในการดื่มสุรา เช่น การศึกษาของประนอม กาญจนวนิชย์ (2548) ศึกษาในนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิพบว่า การสนับสนุนทางสังคมมีผลต่อการดื่มสุราของนักศึกษา และ

การศึกษาของปรียาพร สุภษร (2550) ศึกษาในนักศึกษาระดับอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม พบว่า สื่อโฆษณาและกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมดื่มสุราของนักศึกษา และจากการศึกษาของ จิราภรณ์ เทพหนู (2540) ซึ่งทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าเพื่อนหรือสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของนักเรียนสูง และพ่อแม่ที่มีการสนับสนุนให้ดื่มสุราสูงและควบคุมการดื่มสุราต่ำ ส่งผลให้นักเรียนจะมีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มสุราสูงด้วย และการศึกษาของ Beck, Arria, Caldeira, Vincent, and O'Grady (2008) พบว่าวัยรุ่นดื่มสุราเพราะต้องการการยอมรับจากเพื่อนและเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มนั้น คือนักเรียนนักศึกษาที่ได้รับแรงกดดันหรือได้รับการสนับสนุนให้ดื่มสุราจากบุคคลสำคัญ

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการดื่มสุรา หมายถึงการรับรู้ว่าคุณสมบัติที่มีความสำคัญต่อเขาต้องการให้เขาดื่มหรือไม่ดื่มสุรา เช่นจากการศึกษาของ Huchting, Lac and LaBrie (2008) พบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการที่จะดื่มสุราใน 30 วันข้างหน้า ของนักศึกษาหญิงกลุ่มเสี่ยงต่อการดื่มสุราอย่างหนัก ซึ่งการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงน่าจะมี ความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราในอนาคต

ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการดื่มสุรา เป็นความเชื่อนักศึกษามีปัจจัยที่เป็น ทรัพยากรหรือมีอุปสรรคในการดื่มสุรา เช่นไม่มีเงิน ไม่มีเวลา อยู่ในงานเลี้ยง มีร้านค้าอยู่ใกล้ที่พัก เป็นต้น (จุฬาลักษณ์ เชาว์สุวรรณกิจ, 2549) และจากการศึกษาของชลธิชา โรจนแสง (2550) ศึกษา ในนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นพบว่า ส่วนใหญ่จะดื่มในโอกาสที่ไปเที่ยวกลางคืนกับเพื่อน และสามารถซื้อสุราได้จากร้านสะดวกซื้อซึ่งเปิดขายตลอด 24 ชั่วโมง และกิจกรรมที่ทำขณะดื่มสุรา คือ การฟังเพลง

การรับรู้ความสามารถในการควบคุมการดื่มสุรา คือการรับรู้ของวัยรุ่นถึง ความสามารถที่จะดื่มสุราได้ง่ายหรือยากในการควบคุมการดื่มสุราของตน ซึ่งจากการศึกษาของ Huchting และคณะ (2008) ซึ่งทำการศึกษาในกลุ่มนักศึกษาหญิงกลุ่มเสี่ยงต่อการดื่มสุราอย่างหนัก พบว่า การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการที่จะดื่มสุราในอีก 30 วันข้างหน้า สำหรับในประเทศไทยนั้นมีการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้การ ควบคุมพฤติกรรม คือการศึกษาการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มสุราของนักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ซึ่งสามารถทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราได้ (สมพร สิทธิสงคราม, 2549) จากผล การศึกษาดังกล่าว พอจะสรุปได้ว่าการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา ของนักศึกษาน่าจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราในอนาคต

ความตั้งใจในการดื่มสุรา หมายถึงความเป็นไปได้ที่นักศึกษาจะมีพฤติกรรมการดื่มสุราในอนาคต ยิ่งมีความตั้งใจมากเท่าใด ก็มีความเป็นไปได้ที่บุคคลจะมีพฤติกรรมดื่มสุรามาก

เท่านั้น เช่นจากการศึกษาของ Huchting และคณะ (2008) พบว่าความตั้งใจในการดื่มสุรามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มสุรา และจากการศึกษาของ Elliott, and Ainsworth (2012) ซึ่งทำการศึกษาในนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย พบว่าความตั้งใจดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุรา ดังนั้นความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรานั้นจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราในอนาคต

จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการดื่มสุราและการรับรู้การควบคุมการดื่มสุรา มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะดื่มสุรา เช่นการศึกษาของ Collins, Witkiewitz and Larimer (2011) ทำการศึกษาในนักศึกษามหาวิทยาลัยทางฝั่งตะวันตกของสหรัฐอเมริกา 2 แห่ง พบว่าทัศนคติต่อการดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้สมรรถนะแห่งตนมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการศึกษาของ Norman (2011) ทำการศึกษาในนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่าทัศนคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้สมรรถนะในการดื่มมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะดื่มแบบอย่างหนัก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่การรับรู้ปัจจัยคุมพฤติกรรมการดื่มจากภายนอกมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจดื่มแบบเสี่ยงอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาที่ผ่านมาจะพบว่าเป็นการศึกษาปัจจัย ทัศนคติต่อการดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการดื่มสุราและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะดื่มสุรา แต่ยังไม่พบการศึกษาถึงปัจจัยดังกล่าวกับความตั้งใจที่จะไม่ดื่มสุรา ซึ่งทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนนี้พัฒนามาจากวัฒนธรรมตะวันตกและได้มีการนำแนวคิดทฤษฎีนี้มาศึกษาในประเทศไทยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่างๆ เช่น การศึกษาของขวัญหทัย กันทะโรจน์, ศรีพรรณ กันขวัง และมาลี เอื้ออำนวย (2550) ศึกษาปัจจัยทำนายความตั้งใจของมารดาในการให้นมแก่ทารกเกิดก่อนกำหนด และมีการศึกษาถึงอิทธิพลของทัศนคติ การรับรู้บรรทัดฐานและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการออกกำลังกาย พฤติกรรมการรับประทานอาหาร พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น (รุจา ภูไพบูลย์, 2547) สำหรับพฤติกรรมการใช้สารเสพติด พบการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ของนรลักษ์ณ์ เอื้อกิจ (2004) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ของผกาดี พรหมนุช (2006) และการทำนายความตั้งใจในการเลิกสูบบุหรี่ของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ของรัชฎาภรณ์ อึ้งเจริญ (2009) แต่การใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่นำมาประยุกต์ใช้กับพฤติกรรมการดื่มสุรานั้นมีเพียงการศึกษาที่ใกล้เคียง คือการศึกษาพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์และการแสวงหาการสัมผัสของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี: การศึกษาตามรูปแบบบูรณาการของการเปลี่ยนพฤติกรรม ของจุฬาลักษณ์ เชาวสุวรรณกิจ (2549) ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจประยุกต์ใช้แนวคิด

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 เนื่องจากทฤษฎีนี้ชี้ให้เห็นว่า การที่บุคคลจะบรรลุเป้าหมายของพฤติกรรมนั้นขึ้นอยู่กับความตั้งใจของบุคคลนั่นเอง โดยการศึกษาครั้งนี้ต้องการศึกษา ปัจจัยนำซึ่งได้แก่ ทักษะคิดต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราหรือไม่อย่างไร

คำถามการวิจัย

- 1) ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับทักษะคิดต่อการไม่ดื่มสุราอย่างไร
- 2) ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา อย่างไร
- 3) ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา อย่างไร
- 4) ทักษะคิดต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

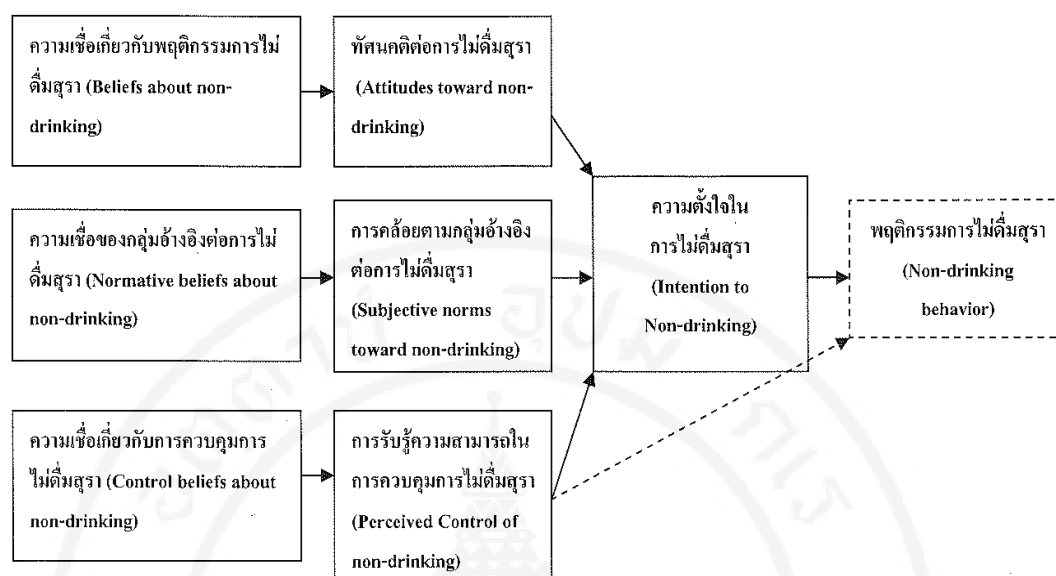
- 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรากับทักษะคิดต่อการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
- 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรากับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
- 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
- 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของทักษะคิดต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้าของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

สมมติฐานการวิจัย

- 1) ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
- 2) ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
- 3) ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุราในนักศึกษาระดับปริญญาตรี
- 4) ทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้าของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 โดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของไอเซ็น (Ajzen, 1991) ซึ่งกล่าวว่าการกระทำพฤติกรรมของบุคคล (Behavior: B) จะเกิดจากการชี้นำโดยความเชื่อ 3 ประการ ได้แก่ 1) ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavioral beliefs: bi) ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude toward the Behavior: AB) 2) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (Normative Beliefs: ni) ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm: SN) และ 3) ความเชื่อเกี่ยวกับปัจจัยในการควบคุม (Control Beliefs: ci) ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control: PBC) และทั้ง 3 ปัจจัย คือ ทัศนคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม จะร่วมกันมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการทำพฤติกรรม (Behavioral Intention: I) ซึ่งความตั้งใจในการทำพฤติกรรม ร่วมกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม



รูปที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา (Intention to non-drinking) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในอีก 6 เดือนข้างหน้า ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนซึ่งสามารถอธิบายลักษณะของตัวแปรและความสัมพันธ์ของตัวแปรได้ดังนี้

1) ความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา (Intention to non-drinking) หมายถึงความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาในอีก 6 เดือนข้างหน้า ซึ่งเมื่อนักศึกษามีความตั้งใจต่อการไม่ดื่มสุราก็จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา ยิ่งมีความตั้งใจและพยายามมากเพียงใด ความเป็นไปได้ที่นักศึกษาจะไม่ดื่มสุราก็มีมากเท่านั้น และความตั้งใจตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน มีความสัมพันธ์หรือได้รับอิทธิพลจากทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา (Attitudes toward non-drinking) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา (Subjective norms toward non-drinking) และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา (Perceived Control of non-drinking)

2) ทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา (Attitudes toward non-drinking) หมายถึงความรู้สึกรักของนักศึกษาต่อพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา โดยเป็นการให้ค่าในทางบวกหรือทางลบต่อพฤติกรรมไม่ดื่มสุรา ซึ่งนักศึกษามีทัศนคติทางบวกต่อการไม่ดื่มสุราย่อมมีความเป็นไปได้หรือมีแนวโน้มหรือมีความตั้งใจที่จะไม่ดื่มสุราในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุราได้รับอิทธิพลจากความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา (Beliefs about non-drinking) กล่าวคือ ถ้านักศึกษาเชื่อว่าการไม่ดื่มสุร่าก่อให้เกิดผลลัพธ์ทางบวกก็จะมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติทางบวกต่อการไม่ดื่มสุรา ในทาง

ตรงกันข้ามหากมีความเชื่อว่าการไม่ดื่มสุราจะก่อให้เกิดผลลัพธ์ทางลบจะมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติในทางลบต่อการไม่ดื่มสุรา

เนื่องจากความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราก่อให้เกิดผลดีและผลเสียหรือผลด้านบวกและด้านลบในหลายลักษณะ เช่นทำให้สุขภาพดี มีเวลาทำกิจกรรมต่างๆมากขึ้น ทำให้ไม่ขาดสติหรือก่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่างๆตามมาได้ และการไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อน เป็นต้น ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมกับทัศนคติต่อพฤติกรรม จะเป็นการศึกษาเฉพาะชุดของความเชื่อเด่นชัดหรือความเชื่อที่สำคัญๆ กล่าวคือ ในการศึกษาครั้งนี้ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราเป็นการศึกษาเฉพาะชุดของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับพฤติกรรมของการไม่ดื่มสุรา (Set of salient beliefs about non-drinking) ซึ่งสามารถวัดหรือประเมินได้จากผลรวมของผลคูณระหว่างความเข้มของความเชื่อเกี่ยวกับผลของการไม่ดื่มสุรา (The strength of each beliefs about non-drinking) กับการประเมินค่าผลของการไม่ดื่มสุรา (The outcome evaluation of each belief about non-drinking) โดยที่ชุดของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับผลของการไม่ดื่มสุรา มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา และถือว่าเป็นตัวชี้วัดทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุราทางอ้อม

3) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา (Subjective norms toward non-drinking) หมายถึงการรับรู้ของนักศึกษาว่าสังคมหรือบุคคลสำคัญส่วนใหญ่ต้องการให้เขาไม่ดื่มสุรามากน้อยเพียงใด ถ้านักศึกษารับรู้ว่าการกลุ่มอ้างอิงต้องการให้เขาไม่ดื่มสุรา เขาก็จะมีแนวโน้มหรือความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา (Intention to non-drinking) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราได้รับอิทธิพลจากความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง กล่าวคือความเชื่อว่าคุณค่าหรือกลุ่มคนที่สำคัญสำหรับเขาเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา ถัรับรู้ว่าการกลุ่มอ้างอิงเห็นด้วยหรือยอมรับกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราจะส่งผลให้นักศึกษามีแนวโน้มที่จะทำตามความคาดหวังหรือคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการที่จะไม่ดื่มสุรา

เนื่องจากกลุ่มอ้างอิงต่อพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรามีหลายกลุ่ม ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง จะเป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มอ้างอิงเด่นชัดหรือกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราตามการรับรู้ของบุคคลนั้น เช่นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มหรือไม่ดื่มสุรา ได้แก่ พ่อ แม่ พี่น้อง ครูอาจารย์ และเพื่อน เป็นต้น

ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา (Normative beliefs about non-drinking) นี้ ถูกกำหนดจากผลรวมของผลคูณระหว่างความเข้มของความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราของบุคคลสำคัญแต่ละคน (The strength of each beliefs about non-drinking of salient reference) กับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Motivation to comply with the referent) โดยความเชื่อ

เกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา และถือเป็นตัวชี้วัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราทางอ้อม

4) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา (Perceived control of non-drinking) หมายถึงการรับรู้ของนักศึกษาถึงความยากง่ายที่จะไม่ดื่มสุรา ถ้านักศึกษาเชื่อว่าเป็นการง่ายที่จะไม่ดื่มสุราในสถานการณ์ต่างๆภายใน 6 เดือนข้างหน้า และมีโอกาสประสบความสำเร็จ นักศึกษาก็จะมีความตั้งใจในการที่จะไม่ดื่มสุรา (Intention to non-drinking) หรือมีแนวโน้มที่จะไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า

การรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา (Perceived control of non-drinking) ได้รับอิทธิพลจาก ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรา (Control beliefs about non-drinking) กล่าวคือการศึกษาที่มีความเชื่อว่ามีปัจจัยสนับสนุนหรือมีทรัพยากร เช่นทักษะที่จะปฏิเสธการดื่มสุราหรือปัจจัยขัดขวางหรืออุปสรรคต่อการไม่ดื่มสุรา เช่นการต้องร่วมงานเลี้ยงสังสรรค์หรือร่วมกิจกรรมต่างๆที่มีสุราร่วมด้วย ความเชื่อเกี่ยวกับปัจจัยควบคุมจะมีผลต่อการเพิ่มหรือลดการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา

เนื่องจากมีปัจจัยที่มีผลต่อการควบคุมพฤติกรรมหลากหลายทั้งปัจจัยภายในบุคคล ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา จะเป็นการศึกษาเฉพาะชุดความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับการควบคุม (Set of salient control beliefs about non-drinking) นี้ ถูกกำหนดจากผลรวมของผลคูณระหว่างความเข้มของความเชื่อเกี่ยวกับปัจจัยควบคุมการไม่ดื่มสุรา (The strength of each control beliefs about non-drinking) กับการรับรู้อำนาจของปัจจัยควบคุมการไม่ดื่มสุรา (Perceived power of control factors about non-drinking) โดยที่ความเชื่อเกี่ยวกับปัจจัยควบคุมการไม่ดื่มสุรานี้ มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา และถือเป็นตัวชี้วัดการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุราทางอ้อม

การศึกษาครั้งนี้ต้องการศึกษาความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้าของนักศึกษา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรากับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา และความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรากับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา และความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุราของนักศึกษา

ขอบเขตในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบบรรยาย เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ในกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 220 คน โดยมีระยะเวลาทำการวิจัยตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2555 ถึง เดือนพฤษภาคม 2556

นิยามคำศัพท์

1) ความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา หมายถึงความตั้งใจของนักศึกษาที่จะไม่ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะเวลาอีก 6 เดือนข้างหน้า เช่นการวางแผนที่จะไม่ดื่มสุรา ประเมินได้จากแบบสอบถามความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen (1991)

2) ทักษะคิดต่อการไม่ดื่มสุรา หมายถึงความรู้สึกรู้สึกของนักศึกษาต่อพฤติกรรมไม่ดื่มสุราที่เกิดจากการประมาณค่าในทางบวกหรือทางลบต่อพฤติกรรมไม่ดื่มสุราในระยะเวลาอีก 6 เดือนข้างหน้า เช่นมีประโยชน์-มีโทษ ประเมินได้จากแบบสอบถามทักษะคิดที่มีต่อการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen (1991)

3) ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา หมายถึงกลุ่มของความเชื่อเด่นชัดหรือความเชื่อที่สำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา ในระยะเวลาอีก 6 เดือนข้างหน้า สามารถประเมินได้จากผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับผลของการไม่ดื่มสุรากับการประเมินค่าผลของการไม่ดื่มสุรา

3.1) ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการไม่ดื่มสุรา หมายถึงการประเมินความเข้มหรือระดับความเชื่อเกี่ยวกับผลของการไม่ดื่มสุรา เช่นทำให้สุขภาพดี ทำให้สัมพันธ์ภาพกับเพื่อนแย่ลงว่ามีความเป็นไปได้มากหรือน้อยเพียงใด ประเมินได้จากแบบสอบถามความเชื่อเกี่ยวกับผลของการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen (1991)

3.2) การประเมินค่าผลของการไม่ดื่มสุรา หมายถึง การประเมินผลของการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาในลักษณะผลที่เกิดจากการไม่ดื่มสุราว่ามีคุณค่าหรือเป็นที่ปรารถนาเพียงใด เช่นการมีสุขภาพดี การมีสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนแย่ลง เป็นสิ่งที่ดีมากหรือไม่ดีเลย ประเมินได้จากแบบสอบถามการประเมินผลที่ได้รับจากการไม่ดื่มสุราที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen (1991)

4) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา หมายถึงการรับรู้ของนักศึกษาว่าสังคมหรือบุคคลสำคัญส่วนใหญ่ของนักศึกษาคิดว่านักศึกษาควรหรือไม่ควรดื่มสุรามากน้อยเพียงใด ในระยะเวลาอีก 6 เดือนข้างหน้า เช่นพอใจหรือไม่พอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ประเมินได้จากแบบสอบถามการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen (1991)

5) ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา หมายถึงความเชื่อเกี่ยวกับบุคคลอ้างอิงหรือบุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราของนักศึกษา ในระยะเวลาอีก 6 เดือนข้างหน้า ซึ่งประเมินได้จากผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราของบุคคลสำคัญแต่ละคนกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงแต่ละคน

5.1) ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา หมายถึงการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อของบุคคลสำคัญแต่ละคน เช่นพ่อ แม่ เพื่อน คิดว่านักศึกษาควรหรือไม่ควรดื่มสุรามากน้อยเพียงใด ประเมินได้จากแบบสอบถามความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราของนักศึกษา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen (1991)

5.2) แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา หมายถึงการรับรู้ของนักศึกษาว่ามีความยินดีที่จะทำตามความคิดเห็นของบุคคลสำคัญต่อนักศึกษาแต่ละคนมากน้อย เพียงใด เช่นยินดีที่จะทำตามความคิดของเพื่อนที่คิดว่าฉันไม่ควรดื่มสุรามากที่สุดถึงน้อยที่สุด เป็นต้น ประเมินได้จากแบบสอบถามแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุราที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen (1991)

6) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา หมายถึงการรับรู้ของนักศึกษาว่าเป็นการยากหรือง่ายที่จะไม่ดื่มสุราในสถานการณ์ต่างๆในระยะเวลาอีก 6 เดือนข้างหน้า เช่นทำได้หรือทำไม่ได้ ยากหรือง่าย มากน้อยเพียงใดที่จะไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า ประเมินได้จากแบบสอบถามการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen (1991)

7) ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรา หมายถึงความเชื่อที่ว่านักศึกษามีทรัพยากร หรือมีอุปสรรคที่จะไม่ดื่มสุรา ในระยะเวลาอีก 6 เดือนข้างหน้า ซึ่งจะส่งผลต่อการเพิ่มหรือลดการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรา ประเมินได้จากผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับปัจจัยควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรากับการรับรู้อำนาจของปัจจัยควบคุมการไม่ดื่มสุรา

7.1) ความเชื่อเกี่ยวกับปัจจัยควบคุมการไม่ดื่มสุรา หมายถึงความเชื่อเกี่ยวกับการมีหรือไม่มีปัจจัยส่งเสริมการไม่ดื่มสุรา เช่นกิจกรรมสังสรรค์หรืองานกีฬา เป็นต้น และการมีหรือไม่มีปัจจัยขัดขวางหรืออุปสรรคต่อการไม่ดื่มสุราของนักศึกษา เช่นรุ่นพี่ชวนดื่ม เป็นต้น มีความเป็นไปได้หรือเป็นไปได้มากน้อยเพียงใดที่จะไม่ดื่มสุราในสถานการณ์นั้นๆ ประเมินได้จากแบบสอบถามความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen (1991)

7.2) การรับรู้อำนาจของปัจจัยควบคุมการไม่ดื่มสุรา หมายถึงการรับรู้ของนักศึกษาว่าปัจจัยต่างๆหรือสถานการณ์ต่างๆ เป็นปัจจัยส่งเสริมหรือเป็นปัจจัยขัดขวางต่อการไม่ดื่มสุรามากน้อยเพียงใด เช่นการที่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาของมหาวิทยาลัยเป็นการส่งเสริมหรือขัดขวาง การไม่ดื่มสุราของนักศึกษามากน้อยเพียงใด ประเมินได้จากแบบสอบถามการรับรู้อำนาจของปัจจัยควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen (1991)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อไปได้
- 2) เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนโปรแกรม/แนวทางการป้องกันพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

1. พัฒนาการของวัยรุ่น
2. พฤติกรรมการดื่มสุราของวัยรุ่น
3. ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน
4. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน

พัฒนาการของวัยรุ่น

เมื่อประมาณ 10 ปีที่แล้วได้แบ่งระดับช่วงความเป็นวัยรุ่น ไว้ในช่วงอายุ 12-18 ปี แต่ในปัจจุบันได้ขยายออกไปเป็นอายุประมาณ 12-25 ปี เนื่องจากมีช่วงระยะเวลาของการเรียนที่นานขึ้นกว่าที่จะพัฒนาเข้าสู่ช่วงวัยผู้ใหญ่ โดยอาจแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ช่วงวัยแรกเริ่ม (อายุ 12-15 ปี) ยังมีพฤติกรรมค่อนข้างเด็กอยู่มาก ช่วงวัยรุ่นตอนกลาง (อายุ 16-17 ปี) มีพฤติกรรมก้ำกึ่งระหว่างความเป็นเด็กกับผู้ใหญ่ และช่วงวัยรุ่นตอนปลาย (อายุ 18-25 ปี) มีพฤติกรรมค่อนข้างผู้ใหญ่ (ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2549) และองค์การอนามัยโลกได้ให้คำจำกัดความของคำว่าวัยรุ่น (Adolescence) คือบุคคลที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี (อ้างใน ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2549)

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ ความคิดและสังคม โดยที่พัฒนาการด้านต่างๆ มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลซึ่งกันและกันเหมือนกับวัยอื่นๆ แต่เป็นช่วงที่พัฒนาการต่างมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่แน่นอน ค่อนข้างซับซ้อน เข้าใจได้ยากทำให้เป็นที่ยอมรับกันว่า วัยนี้เป็นระยะเวลาที่สำคัญ เป็นวัยที่เชื่อมต่อระหว่างวัยเด็กและผู้ใหญ่เป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงและวัยแห่งการปรับตัว หากสามารถปรับตัวให้ผ่านช่วงวัยนี้ได้ ก็น่าจะมีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิตวัยผู้ใหญ่ไปได้ดี เพราะถือว่า

ได้ผ่านชีวิตที่ย่างยากในชีวิตมาแล้ว เด็กทุกคนจะผ่านระยะแห่งการเปลี่ยนแปลงในวัยนี้ ซ้ำหรือเร็ว ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล

การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของวัยรุ่น ประกอบไปด้วย การเจริญเติบโตของขนาดร่างกาย การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนของร่างกายทั้งภายในและภายนอก และการพัฒนาของระบบอวัยวะสืบพันธุ์ซึ่งเป็นไปอย่างรวดเร็ว เจริญเติบโตถึงขีดสมบูรณ์เต็มที่และมีบทบาทสำคัญต่อพัฒนาการด้านอื่นๆด้วย สำหรับช่วงอายุในการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของวัยรุ่นไม่สามารถระบุได้แน่นอนเพราะขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น พันธุกรรม สุขภาพ ขนาดและโครงสร้างของร่างกาย โภชนาการ สิ่งแวดล้อม และฐานะทางครอบครัว (ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2549, พิมพาภรณ์ กลั่นกลั่น, 2555) ไม่สามารถบอกได้อย่างชัดเจนว่าลักษณะใดเกิดขึ้นก่อนหลัง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของเด็กได้ เพราะวัยรุ่นอาจมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น ผู้ใหญ่จึงไม่ควรมองข้าม และควรให้ความสนใจยอมรับ และให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับวัยรุ่นเพื่อให้สามารถเตรียมตัวยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตัวเองได้

ทางด้านอารมณ์ในวัยรุ่นจะเป็นลักษณะอารมณ์ที่รุนแรง อ่อนไหวและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ของวัยรุ่นเช่นนี้ทำให้เราเรียกรวมๆว่าเป็น “พายุบุแคม” (Storm and stress) ซึ่งหมายถึงอารมณ์ที่รุนแรงและเต็มไปด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง (ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2549) สำหรับการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์นี้มีสาเหตุหนึ่งมาจากการเปลี่ยนแปลงในฮอร์โมนทางเพศ ต่อมาไร้ท่อและการปรับตัวทางสังคมร่วมกับสมองที่ควบคุมอารมณ์ก็ยังไม่สมบูรณ์ทำให้เกิดอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย ขาดการยั้งคิด อารมณ์จะปั่นป่วน หงุดหงิดง่าย เครียดง่าย โกรธง่าย อาจเกิดอารมณ์ซึมเศร้าโดยไม่มีสาเหตุ อาจเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวและทำอะไรตามอารมณ์ตนเอง อารมณ์เหล่านี้จะค่อยๆดีขึ้นเมื่ออายุมากขึ้น (พิมพาภรณ์ กลั่นกลั่น, 2555)

ทางด้านสังคมนั้น วัยรุ่นจะมีการเปลี่ยนแปลง คือมีความต้องการการเป็นอิสระและความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น มีโลกของตนเอง ไม่ต้องการให้พ่อแม่เข้ามาควบคุมหรือช่วยเหลือเหมือนวัยเด็ก พยายามค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง และต้องการการยอมรับนับถือจากบุคคลรอบข้าง โดยเฉพาะจากเพื่อนในวัยใกล้เคียงกันดังนั้นจึงเห็นได้ว่ากลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นเป็นอย่างมาก ในขณะที่ช่องว่างระหว่างวัยรุ่นกับวัยผู้ใหญ่ก็มีเพิ่มมากขึ้น ทำให้วัยรุ่นมักเกิดความขัดแย้งกับผู้ปกครอง เพราะฉะนั้นการลดช่องว่างระหว่างวัยจึงเป็นสิ่งสำคัญ ผู้ปกครองควรที่จะเข้าใจความเป็นวัยรุ่น เพื่อเปิดโอกาสให้วัยรุ่นได้มีอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเองให้มากขึ้น โดยคอยให้คำแนะนำอยู่ห่างๆ (ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2549) ซึ่งวัยรุ่นจะเริ่มมีชีวิตในสังคมนอกบ้าน และแสวงหาสิ่งที่ตนเองต้องการ จึงทำให้วัยรุ่นมีเพื่อนร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดและร่วมกันทำกิจกรรม จะเริ่มจากการคบเพื่อนเพศเดียวกัน หลังจากนั้นจะเริ่มมีการค้นหาเพื่อนต่างเพศ ซึ่งจะทำ

ให้เกิดการพัฒนาความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการคบเพื่อนจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพ การเรียนรู้บทบาทและกฎเกณฑ์ของสังคม ซึ่งเป็นรากฐานของมนุษยสัมพันธ์อีกด้วย (พิมพ์ภรณ์ กลั่นกลั่น, 2555)

สำหรับพัฒนาการด้านความคิดวัยรุ่นนั้น ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่าเป็นวัยที่มีความพยายามที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอๆ นอกจากนี้วัยรุ่นยังมีความคิดที่กว้างไกล และคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเจริญเติบโตของสมองถึงขีดสมบูรณ์เต็มที่ เรียนรู้สิ่งที่ยากและซับซ้อนได้มากขึ้น สามารถที่จะแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่นได้ รู้จักพิจารณาว่าคนรอบข้างคิดอย่างไรกับตนเอง มีความพยายามที่จะปรับตัวเพื่อให้สังคมยอมรับ โดยพยายามเลียนแบบจากบุคคลรอบข้างที่ตนเองเห็นว่าดี และมีการรู้จักตนเองมากขึ้น (ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2549)

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่าวัยรุ่นเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลง สิ่งเหล่านี้ย่อมส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมและการเจริญเติบโตของวัยรุ่น ไม่ว่าจะเป็นความต้องการความอิสระ ความอยากรู้อยากลอง ความเชื่อมั่นในความคิดของตนเอง ค่านิยม ตลอดจนการคบเพื่อนในวัยที่ใกล้เคียงกัน สำหรับการดื่มสุราก็จัดได้ว่าเป็นค่านิยมที่พบได้ในวัยรุ่นสมัยนี้ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาอีกมากมาย จะเห็นได้จากข่าวหน้าหนึ่งทางหนังสือพิมพ์ที่น่าเสียดายเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากการดื่มสุรา ของวัยรุ่น โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษา

พฤติกรรมการดื่มสุราของวัยรุ่น

ปัจจุบันนี้เป็นที่ยอมรับกันว่า พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคและปัญหาสุขภาพของวัยรุ่นนับวันจะเพิ่มมากขึ้น พฤติกรรมเสี่ยงดังกล่าวที่สำคัญก็คือ พฤติกรรมการบริโภค ไม่ว่าจะเป็นการบริโภคอาหาร การสูบบุหรี่ และการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งพฤติกรรมการดื่มสุรานั้นจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพและการดำรงชีวิตของวัยรุ่นโดยตรง ทั้งยังทำให้เกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น เช่นอุบัติเหตุบนท้องถนน และพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย (WHO, 2002 อ้างใน Prohmmo, 2007) นำไปสู่สาเหตุการเสียชีวิตและทุพพลภาพของกลุ่มวัยรุ่น ดังนั้น พฤติกรรมการดื่มสุราของวัยรุ่นจึงนับว่าเป็นปัญหาทางสาธารณสุขที่สำคัญ ควรจะได้รับการใส่ใจ ซึ่งพฤติกรรมการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ถือว่าเป็นพฤติกรรมการใช้สารเสพติดอย่างหนึ่งของกลุ่มวัยรุ่น หากมีการใช้อย่างต่อเนื่องก็มีโอกาสที่จะเกิดการติดได้

พฤติกรรมการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (Alcohol drinking behavior) หมายถึง ปริมาณความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และปัญหาที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มที่มี

แอลกอฮอล์รายบุคคล ซึ่งสามารถแบ่งพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ได้ 3 ลักษณะ (อ้างใน สมพร สิทธิสงคราม, 2549) ดังนี้

1) พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความเสี่ยงน้อย (Low risk drinking) หมายถึงการดื่มในลักษณะที่ไม่ทำให้เกิดปัญหาตามมา ทั้งต่อตัวผู้ดื่มเองและสังคมรอบข้างโดยมีลักษณะการดื่ม ดังนี้ การดื่มที่ไม่เกิน 2 ดื่มมาตรฐานต่อวันในผู้หญิง ซึ่งเทียบเท่ากับเบียร์ชนิดแรง 1.5 กระป๋อง หรือเหล้า 40 ดีกรี 1 เป็ก (1 เป็ก ปริมาตรเท่ากับ 50 มิลลิลิตร) หรือการดื่มไม่เกิน 4 ดื่มมาตรฐานต่อวันในผู้ชาย ซึ่งเทียบเท่ากับเบียร์ชนิดแรง 3 กระป๋อง หรือเหล้า 40 ดีกรี 2 เป็ก และมีวันที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างน้อย 2 วันต่อสัปดาห์ หรือการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปริมาณไม่เกิน 21 ดื่มมาตรฐานต่อสัปดาห์ในผู้ชายหรือ 14 ดื่มมาตรฐานต่อสัปดาห์ในผู้หญิง การดื่มลักษณะนี้อาจเรียกว่า การดื่มอย่างปลอดภัย (safe-limit drinking)

2) พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เสี่ยงอันตรายสูง (Hazardous drinking) หมายถึงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปริมาณและลักษณะที่ทำให้ผู้ดื่มเพิ่มความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพ โดยลักษณะการดื่มแบบเสี่ยง คือ การดื่มมากกว่า 2 ดื่มมาตรฐาน แต่ไม่เกิน 4 ดื่มมาตรฐานต่อวันในผู้หญิง หรือการดื่มที่มากกว่า 4 ดื่มมาตรฐานแต่ไม่เกิน 6 ดื่มมาตรฐานต่อวันในผู้ชาย นอกจากนี้การดื่มแบบ “เมาหิวราน้ำ” (binge drinking) ก็ถือเป็นการดื่มแบบเสี่ยงต่อการเกิดอันตรายด้วย

3) พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นอันตราย (harmful drinking) หมายถึง พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ทำให้เกิดอันตรายต่อสภาพร่างกายหรือจิตใจ สามารถให้คำจำกัดความโดยอาศัยตามหลักเกณฑ์ของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน (Diagnosis and Statistical Manual of Mental Disorder Forth Edition [DSM IV]) ประกอบด้วย

1. มีหลักฐานชัดเจนว่าแอลกอฮอล์ทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกายและจิตใจ
2. ลักษณะของอันตรายสามารถตรวจพบได้
3. ต้องดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ติดต่อกันอย่างน้อย 1 เดือน หรือดื่มหลายครั้งในช่วงเดือน 12 เดือนที่ผ่านมา และ

4) ต้องไม่เข้าหลักเกณฑ์การวินิจฉัยสำหรับภาวะติดสุรา (Alcohol dependence) โดยลักษณะการดื่มแบบอันตราย คือ การดื่มมากกว่า 4 ดื่มมาตรฐานต่อวันในผู้หญิง หรือการดื่มมากกว่า 6 ดื่มมาตรฐานต่อวันในผู้ชาย

สำหรับ 1 ดื่มมาตรฐาน (Standard drink) หมายถึง เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ประมาณ 10 กรัม ตัวอย่างเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นับเป็น 1 ดื่มมาตรฐาน ได้แก่ เบียร์ 1 แก้ว (285 มิลลิลิตร) มีแอลกอฮอล์อยู่ 5% ไวน์ 1 แก้วเล็ก (100 มิลลิลิตร) มีแอลกอฮอล์อยู่ 12% และ

เหล้า 1 แก้ว (30 มิลลิลิตร) มีแอลกอฮอล์อยู่ 40% ซึ่งระดับของแอลกอฮอล์ในกระแสเลือดนั้นขึ้นอยู่กับปริมาณและความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ละชนิด (กรมสุขภาพจิต, 2547)

ปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่นเสี่ยงต่อการติดสารเสพติด (พิมพ์พารณ กุลนกลีน, 2555)

1) ปัจจัยภายในตัววัยรุ่น ได้แก่ ลักษณะทางจิตวิทยาที่มีบุคลิกภาพขาดความมั่นใจในตนเอง ชอบพึ่งคนอื่น ขาดความอดทนหรือไม่อดทนต่อความกังวลหรือความไม่สบายใจ การรอคอย ต้องการพ้นจากปัญหาต่างๆ ให้เร็วที่สุดและง่ายที่สุด ขาดการคำนึงถึงผลที่ตามมา ต้องการความพอใจ สบายใจเฉพาะหน้า ร่วมกับธรรมชาติพัฒนาการวัยรุ่นที่ต้องการแสดงออกถึงความเป็นผู้ใหญ่ และเป็นวัยที่อยากรู้อยากลอง ทำตามกลุ่มเพื่อนจึงทำให้ใกล้ชิดกับยาเสพติดได้ง่าย เช่น เหล้า บุหรี่ ซึ่งนำไปสู่สารเสพติดที่ผิดกฎหมายต่อไปได้ ปัญหาทางจิตใจเป็นอีกปัจจัยหนึ่ง ได้แก่ภาวะซึมเศร้า ความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับการใช้สารเสพติด เช่น เพื่อการรักษาโรค กระตุ้นทางเพศ ทำให้หุ่นนิ่งสื่อได้ดีๆ เหล่านี้เป็นปัจจัยที่ช่วยเสริมให้เกิดการใช้สารเสพติด

2) ปัจจัยจากครอบครัว

2.1) จากสถานภาพครอบครัวที่ขาดความสุข มีความขัดแย้ง ทะเลาะกัน ในครอบครัว การสื่อสารที่ล้มเหลวในครอบครัว ไม่มีการควบคุมสถานการณ์ที่ขัดแย้ง

2.2) การเลี้ยงดูบุตรแบบปล่อยปละละเลย หรือเข้มงวดจนเกินไป กฎเกณฑ์ในครอบครัวที่ไม่แน่นอน ความผูกพันระหว่างบิดามารดา ไม่มีเวลาให้ลูก

2.3) บิดามารดาหรือคนในครอบครัวมีการใช้สารเสพติด ครอบครัวหรือมีไว้ซื้อขาย เป็นแบบอย่างให้แก่เด็กเห็น

3) ปัจจัยชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม

3.1) ชุมชนเป็นแหล่งยาเสพติด ทั้งการซื้อขายและเสพ ไม่มีกฎระเบียบ บังคับหรือการใช้กฎหมายไม่แน่นอน หรือมีการซื้อขาย เสพ ใช้สารเสพติดอย่างอิสระ

3.2) สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ขาดการเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง จึงทำให้เกิดความเครียดและมีค่านิยมที่ผิดๆ ตามเทคโนโลยีที่เข้ามา

3.3) การแพร่ระบาดของยาเสพติดที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว

ความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่ใช้สารเสพติดกับกลุ่มที่ไม่ใช้สารเสพติด (Differences between groups of drug user and nonusers) (เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์, 2550)

พบว่ายังไม่มีข้อแตกต่างระหว่างคนที่ติดยากับคนที่ไม่ใช้เป็นประจำ เพราะพบว่าทั้งสองกลุ่มนี้มักจะมีการปรับตัวดีพอๆกัน แต่ผู้ที่ลองใช้ยามักเป็นคนที่เปิดกว้างกับประสบการณ์ ชอบผจญภัยและไม่ค่อยยึดถือธรรมเนียมประเพณีที่ไม่ใช่ยา

ส่วนงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อการติดยา พบว่าการใช้ยาเสพติดในวัยรุ่นที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเสพติดในบิดามารดา เช่น การดื่มเหล้า สูบบุหรี่ การใช้ยา กลุ่มประสาทและยาระงับประสาท พ่อแม่ที่ไม่เคยใช้ยาหรือใช้นาน้อยจะมีลูกที่ไม่ใช้ยาด้วย ซึ่งมีนักวิจัยเสนอแนะว่าถ้าต้องการหยุดการใช้ยาในวัยรุ่นต้องหยุดที่ผู้ใหญ่ก่อน

นอกจากนี้วัยรุ่นที่ติดยามักมีพ่อแม่ที่เพิกเฉย ทอดทิ้ง หรือตามใจเด็กเกินไป และมีบรรยากาศที่ไม่ดีในบ้าน ดังนั้นพ่อแม่ที่ใช้สารเสพติดจึงไม่เพียงเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีเท่านั้น แต่ได้ทอดทิ้งเด็กและได้สร้างปัญหาหลายอย่างแก่เด็กด้วย ดังนั้นการลดการใช้ยาของพ่อแม่เพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอที่จะลดการใช้ยาในวัยรุ่น แต่พ่อแม่ต้องเอาใจใส่ในการอบรมเลี้ยงดูลูกด้วย

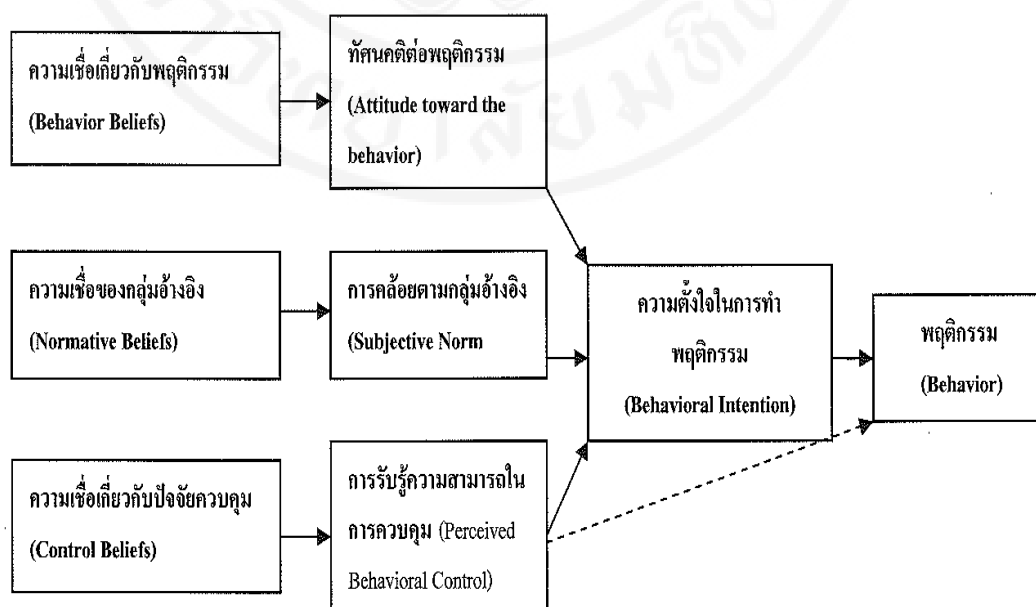
ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน

แนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior: TPB) นำเสนอโดย Ajzen (1985; 1988; 1991) เป็นทฤษฎีที่พัฒนามาจากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของ Ajzen และ Fishbein (1975; 1980) ที่กล่าวว่า การที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมใดๆจะต้องมีความตั้งใจหรือเจตนาที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นๆเป็นพื้นฐาน ความตั้งใจกระทำพฤติกรรมของบุคคลขึ้นอยู่กับตัวกำหนด 2 ประการ คือ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ทัศนคติต่อพฤติกรรมหรือการประเมินทางบวกและทางลบของบุคคลต่อการกระทำ 2) ปัจจัยทางสังคม ได้แก่การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (ความคาดหวังทางสังคม) โดยที่เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส ศาสนา ลักษณะ บุคลิกภาพ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อพฤติกรรม และมีอิทธิพลต่อความคาดหวังทางสังคม แต่เนื่องจากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลมีข้อจำกัดในการทำนายพฤติกรรมทางสังคมบางพฤติกรรม กล่าวคือบางพฤติกรรม บุคคลไม่สามารถควบคุมให้เกิดขึ้นอย่างที่ตั้งใจที่จะกระทำได้อย่างสมบูรณ์ (Incomplete volitional control) เพราะนอกจากปัจจัยด้านแรงจูงใจหรือความตั้งใจที่จะกระทำแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นที่มีอิทธิพลต่อการกระทำพฤติกรรมร่วมด้วย เช่น เวลา เงิน ทักษะ ความสามารถ ความร่วมมือจากผู้อื่น และทรัพยากรต่างๆ เป็นต้น ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน จึงได้มี

การเพิ่มตัวแปรอีก 1 ตัวแปร คือ การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม มาเป็นตัวกำหนดตัวที่ 3 ที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการทำพฤติกรรม และการแสดงพฤติกรรม

โครงสร้างพื้นฐานของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ของ Ajzen (1985; 1988; 1991) กล่าวว่า การกระทำพฤติกรรมของบุคคล (Behavior: B) จะเกิดจากการชี้นำโดยความเชื่อ 3 ประการ ได้แก่

- 1) ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavioral Beliefs: bi) ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติทางบวกหรือทางลบต่อพฤติกรรม (Attitude toward the Behavior: AB)
- 2) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (Normative Beliefs: ni) ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่อยู่ภายใต้ตัวกำหนดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm: SN) และ
- 3) ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมพฤติกรรม (Control Beliefs: ci) ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control: PBC) และทั้ง 3 ปัจจัยคือทัศนคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมจะร่วมกันมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการทำพฤติกรรม (Behavioral Intention: I) ซึ่งความตั้งใจในการทำพฤติกรรมร่วมกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม (Ajzen, 1991) ดังแสดงในรูปภาพที่ 2.1



รูปภาพที่ 2.1 โครงสร้างพื้นฐานของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นสามารถอธิบาย มโนทัศน์ต่างๆของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนได้ดังนี้ (Ajzen, 1991; 2002; 2006)

1) พฤติกรรม (Behavior: B) คือการกระทำที่บุคคลแสดงออก หรือตอบสนองอย่างชัดแจ้งสามารถสังเกตเห็นได้ภายใต้บริบท เป้าหมาย และเวลาที่กำหนด ตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน พฤติกรรมเกิดจากการความตั้งใจในการทำพฤติกรรม (Behavioral Intention) และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control)

2) ความตั้งใจในการทำพฤติกรรม (Behavioral Intention: I) เป็นข้อบ่งชี้ว่าบุคคลมีความตั้งใจ ได้ทุ่มเทความพยายาม มีเจตนาในการทำพฤติกรรมนั้นมากน้อยเพียงใด ความตั้งใจในการทำพฤติกรรมจะเป็นตัวแปรหรือเงื่อนไขที่สำคัญในการทำนายว่าพฤติกรรมจะเกิดขึ้นหรือไม่ คือถ้าบุคคลมีความตั้งใจมากขึ้นเพียงใด ก็จะมี ความพยายามในการทำพฤติกรรมมากขึ้นเพียงนั้น ความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมนี้ได้รับอิทธิพลมาจากตัวทำนาย (Predictive variable) ทั้ง 3 ตัว ได้แก่ทัศนคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ตัวทำนายแต่ละตัวดังกล่าวจะทำนายความตั้งใจในการทำพฤติกรรมได้มากน้อยเพียงใด นั้น ขึ้นอยู่กับน้ำหนักของความสัมพันธ์ของตัวทำนายแต่ละตัวกับความตั้งใจในการทำพฤติกรรม ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละตัวกับความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง จะแตกต่างจากพฤติกรรมอื่น เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุม กับความตั้งใจในการออกกำลังกาย ในการคุมกำเนิด และในการดื่มสุรา จะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะของพฤติกรรม คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและบริบทของกลุ่มตัวอย่าง

3) ทัศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude toward the Behavior: AB) เป็นการประเมินความรู้สึกของบุคคลต่อการกระทำนั้นๆว่าเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ สนับสนุนหรือต่อต้านพฤติกรรมหรือการกระทำนั้นๆ การที่บุคคลมีทัศนคติในทางบวกก็จะเป็นแรงจูงใจให้เกิดความตั้งใจ (Intention) ที่จะทำพฤติกรรมนั้นๆหรือถ้ามีทัศนคติทางลบก็จะมี ความตั้งใจที่จะไม่ทำพฤติกรรมนั้น

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อพฤติกรรมกับความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม

ทัศนคติต่อพฤติกรรมเป็นปัจจัยส่วนบุคคล ที่ได้รับอิทธิพลจากความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม กล่าวคือความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavioral beliefs: bi) เป็นความเชื่อที่ว่าเมื่อบุคคลทำพฤติกรรมหนึ่งๆแล้วได้รับผลบวกมากกว่าผลลบ ก็จะมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมนั้นๆ ในทางตรงกันข้ามหากมีความเชื่อว่าถ้าทำพฤติกรรมนั้นๆแล้วจะได้ผลในทางลบมากกว่า

ผลบวก ก็จะมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมนั้นๆ (Attitude toward the Behavior) ใน การศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมจะศึกษาเฉพาะชุดของความเชื่อเด่นชัดเท่านั้น (Set of salient beliefs about the behavior) เนื่องจากการกระทำพฤติกรรมหนึ่งๆ อาจก่อให้เกิดผลตามมา มากมาย เช่นผลบวกของการดื่มสุราก็ทำให้เกิดความสุข คลายเครียด มีเพื่อนมากขึ้น ทำกิจกรรม ต่างๆ ได้เพลิดเพลิน นอนหลับได้ดี แต่ผลลบก็มีมากมายเช่นกัน เช่นทำให้เสียเงิน ความสามารถในการ ทำกิจกรรมต่างๆ ลดลงทั้งเรื่องการทำงาน การเรียน เกิดอุบัติเหตุง่ายขึ้น มีผลต่อสุขภาพทั้งระยะ สั้นและระยะยาว มีผลต่อสัมพันธภาพในครอบครัว เพื่อนและผู้ร่วมงาน เป็นต้น ดังนั้นในการศึกษา เกี่ยวกับความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมจึงศึกษาเฉพาะความเชื่อเด่นชัดหรือความเชื่อสำคัญจำนวนหนึ่ง ที่เป็นตัวกำหนดทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมเท่านั้น เพราะบุคคลสามารถใส่ใจในข่าวสารในขณะหนึ่ง ไม่มากนัก (ประมาณ 5-9 ข้อความ) ซึ่งการประเมินความเชื่อเด่นชัดแต่ละความเชื่อ ประเมินได้จาก ผลคูณระหว่างความเข้มหรือความหนักแน่นของความเชื่อต่อผลของการกระทำพฤติกรรมนั้น (Behavioral belief strength: bi) กับการประเมินค่าผลของการกระทำพฤติกรรม (Evaluation of the outcome: ei) ว่าผลของการกระทำนั้นเป็นที่ยอมรับปรารถนามากน้อยเพียงใด (The desirability of these outcome) (Ajzen & Fishbein, 1980)

สำหรับการประเมินความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม (Measuring behavioral beliefs) สามารถประเมินจากผลรวมของผลคูณระหว่างความเข้มของความเชื่อเกี่ยวกับผลของพฤติกรรม กับการประเมินค่าผลของพฤติกรรมแต่ละข้อจากชุดความเชื่อเด่นชัดนั้นๆ ซึ่งความเชื่อเกี่ยวกับ พฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อพฤติกรรม (Attitudes toward the Behavior are related to a set of salient behavioral beliefs) (Ajzen & Fishben, 1980; Ajzen, 1991) ซึ่งสามารถเขียน ความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อพฤติกรรมกับความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม ได้ดังนี้ (Ajzen, 1991)

$$AB \propto \sum b_i e_i$$

AB = ทัศนคติต่อพฤติกรรม

bi = ความเชื่อเกี่ยวกับผลของพฤติกรรมแต่ละข้อ

ei = การประเมินค่าผลของพฤติกรรมแต่ละข้อ

4) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm: SN) เป็นการรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับ ความกดดันทางสังคมที่มีต่อเขาในการที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมหนึ่งๆ เป็นการรับรู้จากผู้ ที่มีความสำคัญต่อเขาส่วนใหญ่คิดว่าเขาควรหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น และหากบุคคลรับรู้ ว่าบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีความสำคัญต่อเขาคิดว่าเขาควรทำพฤติกรรมนั้นมาก ก็จะเป็นแรงจูงใจให้ บุคคลนั้นมีความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นมากขึ้น กล่าวคือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงจะมี อิทธิพลต่อความตั้งใจ (Intention) ที่จะทำพฤติกรรมดังกล่าวด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง

Ajzen (1991) ให้ข้อสันนิษฐานว่าความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (Normative belief: ni) เป็นความเชื่อพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง กล่าวคือ ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (Normative Beliefs) คือการที่บุคคลรับรู้ว่าคุณค่าที่สำคัญต่อเขาหรือกลุ่มอ้างอิงนั้น ได้ทำพฤติกรรมนั้นหรือไม่ หรือคิดว่าเขาควรทำพฤติกรรมนั้นๆหรือไม่ โดยที่บุคคลมีแนวโน้มที่จะทำตามที่กลุ่มอ้างอิงต้องการหรือคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ซึ่งกลุ่มอ้างอิงที่สำคัญของพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรมจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับประเด็นหรือพฤติกรรมที่กระทำ เช่นถ้าเป็นเรื่องการเรียนหรือการทำงานบุคคลสำคัญอาจเป็น พ่อแม่ เพื่อน เป็นต้น แต่ถ้าเป็นเรื่องพฤติกรรมสุขภาพอาจเป็น เพื่อน หมอ พยาบาล ถ้าเป็นเรื่องการแต่งตัว อาจเป็นดารา บุคคลสำคัญในสังคม เป็นต้น

โดยที่ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (Normative belief: ni) เป็นความเชื่อที่ว่าบุคคลสำคัญของเขาแต่ละคนมีความประสงค์ให้เขากระทำพฤติกรรมนั้นๆ มากน้อยเพียงใด (The strength of each normative belief) และบุคคลมีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามบุคคลสำคัญแต่ละคนมากน้อยเพียงใด (The person's motivation to comply with the reference)

ดังนั้นการประเมินความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง สามารถประเมินจากผลรวมของผลคูณระหว่างความเข้มของความเชื่อของบุคคลสำคัญต่อเขาแต่ละคนกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามบุคคลสำคัญแต่ละคน และสามารถเขียนความสัมพันธ์ของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ได้ดังนี้ (Ajzen, 1991)

$$SN \propto \sum n_i m_i$$

SN = การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

ni = ความเชื่อของบุคคลสำคัญแต่ละคนในกลุ่มอ้างอิง

mi = แรงจูงใจที่จะคล้อยตามบุคคลสำคัญแต่ละคนในกลุ่มอ้างอิง

5) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control: PBC) หมายถึงการรับรู้ของบุคคลว่าเป็นการยากหรือง่ายที่จะทำพฤติกรรมตามที่คาดหมายภายใต้สถานการณ์หนึ่งๆหรือไม่ ซึ่งการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมจะแปรผันไปตามสถานการณ์และการกระทำ ตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนนั้น การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมจะส่งผลต่อความสำเร็จในการกระทำพฤติกรรมได้โดยตรง และโดยการส่งผ่านความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรม โดยที่บุคคลจะตัดสินใจเลือกกิจกรรมหรือกระทำพฤติกรรมต่างๆหรือไม่นั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการรับรู้ว่าคุณค่าสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ ทำให้นึกคิดตั้งใจ (Intention) ที่จะทำพฤติกรรมนั้นมากกว่าคนที่ไม่เชื่อว่าตนเองจะสามารถควบคุม

พฤติกรรมได้ กล่าวคือ บุคคลมีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมในสถานการณ์ที่เขาเชื่อว่าเขาสามารถที่จะควบคุมพฤติกรรมได้เพียงพอและมีโอกาสประสบความสำเร็จได้ (Ajzen, 2002)

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมกับความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุม

Ajzen (1991) ให้ข้อสันนิษฐานว่าความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุม (Control beliefs: ci) เป็นความเชื่อพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ซึ่งความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมเป็นความเชื่อว่ามีหรือไม่มีทรัพยากร เช่น ข้อมูล ข่าวสาร ทักษะ หรือการมีโอกาสและอุปสรรคที่จะทำพฤติกรรมนั้นๆ ถ้าบุคคลเชื่อว่าเขามีปัจจัยสนับสนุนมีโอกาสมากและมีอุปสรรคน้อยเพียงไร เขาก็จะรับรู้ว่าเขาสามารถควบคุมพฤติกรรมนั้นๆ ได้มากเพียงนั้น ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมนี้อาจได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ในอดีต ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากผู้อื่นเกี่ยวกับพฤติกรรมนั้น หรือการสังเกตพฤติกรรมผู้อื่น ซึ่งมีผลต่อการเพิ่มหรือลดการรับรู้ความยากง่ายของการทำพฤติกรรมนั้นๆ หรือการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมนั้นๆ

ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมสามารถประเมิน (Measuring Control Beliefs) จากผลรวมของผลคูณระหว่างความเข้มของความเชื่อเกี่ยวกับปัจจัยควบคุมทั้งปัจจัยส่งเสริมและขัดขวาง (The strength of each control beliefs) กับการรับรู้อำนาจของปัจจัยควบคุม (Perceived power of the control factor: pi) ซึ่งเป็นการรับรู้ของบุคคลมีปัจจัยควบคุมมีอิทธิพลในการส่งเสริมหรือขัดขวางการกระทำพฤติกรรมมากน้อยเพียงใด และสามารถเขียนความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมกับความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุม (Control beliefs: ci) ได้ดังนี้

$$PBC = \alpha \sum cipi$$

PBC = การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม

ci = ความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถในการควบคุมแต่ละข้อ

pi = การรับรู้อำนาจของปัจจัยควบคุมแต่ละข้อ

จากการศึกษาของ Ajzen (1991) เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ต่างๆ ตามโครงสร้างของทฤษฎี โดยทบทวนงานวิจัย 16 เรื่องที่ศึกษาระหว่างปี ค.ศ. 1985-1991 เช่น พฤติกรรมหางาน เล่นวิดีโอเกมส์ ดื่มสุรา ทำกิจกรรมยามว่าง การเลิกตั้ง การควบคุมน้ำหนัก การเข้าชั้นเรียน ได้ผลการเรียน A การออกกำลังกาย ใช้ถุงยางอนามัย พบว่าส่วนใหญ่ผลการศึกษายืนยันความสัมพันธ์ของมโนทัศน์ต่างๆตามโครงสร้างของทฤษฎี กล่าวคือ

ทัศนคติต่อพฤติกรรมและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจทำพฤติกรรมทุกการศึกษา พบว่าทัศนคติต่อพฤติกรรมกับความตั้งใจทำพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.26-0.92$, $p < 0.05$) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมกับความตั้งใจทำพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.20-0.89$, $p < 0.05$) ขณะที่การคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจทำพฤติกรรมไม่สม่ำเสมอ พบว่ามี 12 การศึกษาที่การคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจทำพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.14-0.70$, $p < 0.05$) และอีก 4 การศึกษาที่การคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจทำพฤติกรรมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

($r = -0.01-0.13$, $p > 0.05$) (Ajzen, 1991) และทัศนคติต่อพฤติกรรม การคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมสามารถร่วมกันทำนายความตั้งใจทำพฤติกรรมได้เฉลี่ยที่ 71% ($R^2 = 0.43-0.94$, $p < 0.05$) โดยพบการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมสามารถทำนายความตั้งใจทำพฤติกรรมได้ในทุกการศึกษา ทัศนคติต่อพฤติกรรมสามารถทำนายความตั้งใจทำพฤติกรรมได้เกือบทุกการศึกษา มีเพียง 1 การศึกษาที่ไม่สามารถทำนายความตั้งใจทำพฤติกรรมได้ ขณะที่ผลการศึกษการคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิงพบว่าให้ผลไม่แน่นอน มี 8 การศึกษาที่สามารถทำนายความตั้งใจทำพฤติกรรมได้และที่เหลือไม่สามารถทำนายความตั้งใจทำพฤติกรรมได้ จะเห็นได้ว่าทัศนคติ (ปัจจัยภายในบุคคล) มีอิทธิพลต่อความตั้งใจทำพฤติกรรมมากกว่าการคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิง (ปัจจัยภายนอก) ส่วนการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมซึ่งต้องอาศัยทั้งทรัพยากรภายในบุคคลและทรัพยากรภายนอกบุคคลสามารถทำนายความตั้งใจทำพฤติกรรมได้ดี และจากการศึกษาของ Kasprzyk, Montano and Fishbein (1998) ซึ่งศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV ได้แก่กลุ่มที่ใช้เข็มฉีดยาเสพติด ผู้ให้บริการทางเพศชายรักร่วมเพศ และผู้ที่มีคู่นอนหลายคน จำนวน 993 คน ทำการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจในการใช้ถุงยางอนามัยในพฤติกรรมทางเพศ 6 พฤติกรรม ในอีก 3 เดือนข้างหน้า ผลการศึกษาพบว่าทัศนคติต่อพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการใช้ถุงยางอนามัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.42-0.59$, $p < 0.001$) การคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการใช้ถุงยางอนามัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.36-0.45$, $p < 0.001$) และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการใช้ถุงยางอนามัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.20-0.30$, $p < 0.001$) ทัศนคติต่อพฤติกรรม การคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการรับรู้ปัจจัยเอื้อและปัจจัยขัดขวางร่วมกันมีอำนาจในการทำนายความตั้งใจในการใช้ถุงยางอนามัยได้ร้อยละ 30-46 ($p < 0.05$) แต่พบว่าในพฤติกรรมทางเพศบางพฤติกรรม การรับรู้ความสามารถใน

การควบคุม การรับรู้ปัจจัยเอื้อและปัจจัยขัดขวางมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการใช้ถุงยางอนามัยอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการศึกษาของ Yzer และคณะ (2004) ทำการศึกษานักเรียนกลุ่มเสี่ยงต่อการใช้กัญชาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1,175 คน เป็นนักเรียนชาย 42% มีอายุระหว่าง 11-19 ปี อายุเฉลี่ย 14.8 ปี พบว่าทัศนคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้สมรรถนะแห่งตนมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการสูบกัญชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.72, r = 0.46, r = -0.37$ ตามลำดับ, $p < 0.001$) และทัศนคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้สมรรถนะแห่งตนมีอำนาจในการทำนายความตั้งใจในการสูบกัญชาได้ร้อยละ 56 ($p < 0.001$)

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศไทยเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารเสพติด พบ การศึกษาของนรลักษณ์ เอื้อกิจ (2004) ศึกษาการสูบบุหรี่ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,264 คน พบว่าทัศนคติมีอิทธิพลโดยตรงทางบวกกับความตั้งใจที่จะสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.97, p < 0.001$) แต่การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมไม่สามารถเป็นตัวทำนายความตั้งใจที่จะสูบบุหรี่ได้ และการศึกษาของรัชฎาภรณ์ อึ้งเจริญ (2009) ศึกษาการทำนายการตั้งใจในการเลิกสูบบุหรี่ของนักเรียนระดับอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 652 คน พบว่าทัศนคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมมีความสัมพันธ์โดยตรงกับความตั้งใจที่จะเลิกบุหรี่ในระหว่าง 6 เดือนข้างหน้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.23, r = 0.21, r = -0.22$ ตามลำดับ, $p < 0.001$) และพบว่าทัศนคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมสามารถทำนายความตั้งใจที่จะเลิกบุหรี่ในระหว่าง 6 เดือนข้างหน้าได้ร้อยละ 9.8

ส่วนการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อพฤติกรรมกับความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมกับความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุม ได้มีการศึกษาเพื่อยืนยันสมมติฐานของทฤษฎีจำนวนน้อย การศึกษาที่พบในงานวิจัยของ Kasprzyk และคณะ (1998) ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV ผลการศึกษาพบว่าทัศนคติต่อพฤติกรรมกับความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม (ผลรวมของผลคูณความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำและการประเมินผลของการกระทำ) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.56-0.78, p < 0.001$) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.46-0.61, p < 0.001$) การศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมกับ ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.11-0.22, p < 0.001$) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับต่ำ และการศึกษาของ Yzer และคณะ (2004) ศึกษาชั้นมัธยมศึกษา

ตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายกลุ่มที่เสี่ยงต่อการใช้กัญชา พบว่าทัศนคติต่อพฤติกรรมกับความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.50, p < 0.001$) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.47, p < 0.001$) การศึกษานี้ไม่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม แต่เป็นการศึกษาการรับรู้สมรรถนะแห่งตน (Self efficacy) และการศึกษาของรัชฎาภรณ์ อึ้งเจริญ (2009) ศึกษาการทำนายการตั้งใจในการเลิกสูบบุหรี่ของนักเรียนระดับอาชีวศึกษา พบว่าทัศนคติต่อพฤติกรรมกับความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.44, p < 0.001$) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.23, p < 0.001$) และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.51, p < 0.001$) และการศึกษาของจุฬาลักษณ์ เชาวสุวรรณกิจ (2549) ศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราและการแสวงหาสัมผัสของในนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 4 สถาบัน ช่วงอายุระหว่าง 17-24 ปี จำนวน 594 คน พบว่าทัศนคติต่อพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.54, p < 0.001$) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.48, p < 0.001$) แต่การศึกษานี้ไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม แต่เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ของการรับรู้สมรรถนะแห่งตน (Self efficacy) กับความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุม (Controllability) ซึ่งพบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.78, p < 0.001$) และพบว่าทัศนคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและการรับรู้สมรรถนะแห่งตนมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอีกด้วย ($r = 0.47, r = 0.32, r = 0.68$ ตามลำดับ, $p < 0.001$) นอกจากนี้ทั้ง 3 ปัจจัย คือทัศนคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและการรับรู้สมรรถนะแห่งตน ร่วมกับการแสวงหาสัมผัสและจำนวนครั้งของการดื่มในอดีต สามารถทำนายความตั้งใจในการดื่มสุราได้ถึงร้อยละ 51 ($p < 0.001$)

จากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรม (Attitudes toward the behavior) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective norms) และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived behavioral control) ส่วนใหญ่จะสัมพันธ์กับความตั้งใจในการทำพฤติกรรม (Behavioral Intention) แต่น้ำหนักของความสัมพันธ์แต่ละตัวแปรกับความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรมจะแตกต่างกัน ซึ่งน้ำหนักของความสัมพันธ์จะขึ้นอยู่กับลักษณะพฤติกรรมที่ศึกษา ลักษณะประชากร สถานการณ์ที่ศึกษาและวิธีการพัฒนาเครื่องมือ (Ajzen, 2002) กล่าวคือ บางพฤติกรรมพบว่าทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมมีความสัมพันธ์หรือ

มีอิทธิพลกับความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมมากกว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม แต่บางพฤติกรรมพบว่าทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมมากกว่าการรับรู้ความสามารถควบคุมพฤติกรรม หรือบางการศึกษาพบว่าทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถควบคุมพฤติกรรมมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมพอๆกัน ดังนั้นจึงต้องศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจงแต่ละพฤติกรรม และเฉพาะเจาะจงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับประชากรเป้าหมายให้ได้มากที่สุด เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ชัดเจนว่าปัจจัยใดที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมนั้นๆมากที่สุดหรือมีมีอำนาจในการทำนายมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนในการพัฒนาโปรแกรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อไป นอกจากนี้ยังพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อพฤติกรรมกับความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมกับความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุม ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังความเชื่อพื้นฐานที่ว่า ความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับพฤติกรรม กลุ่มอ้างอิง และการควบคุมพฤติกรรมจะเป็นตัวกำหนดทัศนคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ซึ่งจะมีผลต่อความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมและการทำพฤติกรรมต่อไป

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะดื่มสุราและพฤติกรรมการดื่มสุราตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน

เนื่องจากในการศึกษาที่ผ่านมาเป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มสุราหรือความตั้งใจที่จะดื่มสุราหรือพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างหนัก และปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุรายังไม่พบการศึกษาที่ศึกษาเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะไม่ดื่มสุรา ซึ่งผลการศึกษามีดังนี้

1) ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มสุรา ซึ่งความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มสุราก็ความเชื่อต่อผลตามมาของการดื่มสุราก็ให้เกิดผลบวก เช่นจากการศึกษาของวรศร ปีทมานนท์ (2549) ศึกษาในนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ของกรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษาเชื่อว่าการดื่มสุราทำให้มีความสุข ทำให้รู้สึกสนุกสนาน เข้ากับกลุ่มเพื่อนได้ และความเชื่อต่อผลของการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุรา และการศึกษาของจุฬาลักษณ์ เชาวสุวรรณกิจ (2549) ศึกษาในนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร เชื่อว่าการดื่มสุราทำให้สิ้นเปลืองเงิน

สุขภาพเสื่อมโทรม เมา เสียเงิน ขาดสติ และมีความเชื่อในผลทางบวก เช่นสนุกกับเพื่อน เป็นต้น ซึ่งจะมีการวัดความเชื่อโดยเครื่องมือวัดแรงจูงใจในการดื่มสุราของ Cooper (1994) มี 4 ด้าน ดังนี้คือ 1) แรงจูงใจทางสังคม คือดื่มเพื่อช่วยให้ร่วมงานชุมนุมทางสังคม เช่นงานปาร์ตี้สนุก ดื่มแล้วช่วยให้เข้าสังคมได้ ดื่มเพื่อฉลองโอกาสพิเศษ 2) แรงจูงใจในการแก้ปัญหา คือดื่มแล้วลืมความทุกข์ ความกังวล รื่นเริง ลืมเรื่องแย่ๆ ลืมปัญหา มั่นใจเชื่อมั่นตนเองมากขึ้น 3) แรงจูงใจในการเป็นพวกพ้อง คือดื่มเพื่อให้ได้เข้ากับกลุ่มคนที่ตนชื่นชอบ ดื่มเพราะไม่อยากรู้สึกแปลกแยก 4) แรงจูงใจในการดื่มเพื่อความสุข เช่นดื่มแล้วสนุก ดื่มเพื่อให้รู้สึกมีความสุขมากขึ้น

2) ทักษะการดื่มสุรา (Attitudes toward drinking) คือการประเมินผลทางบวกหรือลบต่อพฤติกรรมการดื่มสุรา จากการศึกษาของ Cookew, Sniehotta and Schuz (2007) ศึกษาในนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน 178 คน พบว่าทัศนคติต่อการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างหนัก (Binge drinking) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.58, p < 0.001$) และการศึกษาของ Huchting และคณะ (2008) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาในชมรมนักศึกษาหญิงกรีกซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการดื่มสุราอย่างหนัก จำนวน 247 คน อายุเฉลี่ย 19.43 ปี ($SD = 1.06$) พบว่าทัศนคติต่อการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราอยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.49, p < 0.05$) และพบว่าทัศนคติต่อการดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมสามารถร่วมกันทำนายความตั้งใจในการที่จะดื่มสุราในอีก 30 วันข้างหน้าได้ถึงร้อยละ 44.7 โดยทัศนคติต่อการดื่มสุรมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการดื่มสุรา ($\beta = 0.39, p < 0.01$) สอดคล้องกับการศึกษาของ Glassman, Braun, Dodd, Miller and Miller (2010) ซึ่งทำการศึกษาในกลุ่มนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย 3 แห่ง เพื่อศึกษาความตั้งใจในการดื่มสุราในวันที่มีการแข่งฟุตบอล โดยทำการสำรวจทางเว็บไซต์ (Web-based survey) จำนวน 3,000 คน ให้คำตอบเข้าร่วมการวิจัยจำนวน 846 ราย (28 %) และมีการตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 738 ราย พบว่าทัศนคติต่อการดื่มสุรมีอิทธิพลต่อความตั้งใจดื่มในวันที่มีกิจกรรมแข่งขันฟุตบอลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.69, p < 0.001$) และทัศนคติต่อการดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมสามารถร่วมกันทำนายความตั้งใจในการดื่มสุราในวันที่มีการแข่งฟุตบอลได้ร้อยละ 73 และการศึกษาของ Collins และคณะ (2011) ศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างหนักในนักศึกษามหาวิทยาลัยทางฝั่งตะวันตกของสหรัฐอเมริกา 2 แห่ง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 837 ราย อายุเฉลี่ย 20.15 ปี ($SD = 1.39$) เป็นหญิงร้อยละ 64.2 พบว่าทัศนคติต่อการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างหนักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.73, p < 0.001$) และการศึกษาของ Norman (2011) ศึกษาในนักศึกษามหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 137 คน อายุเฉลี่ย 19.2 ปี นักศึกษาชายจำนวน 25 คน และนักศึกษาหญิงจำนวน 112 คน ผลการศึกษาพบว่า

ทัศนคติมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะดื่มสุราแบบอย่างหนักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.82$, $p < 0.01$) และทัศนคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้สมรรถนะในการดื่ม การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมการดื่มอย่างหนัก และการมีประสบการณ์ดื่มอย่างหนัก สามารถร่วมกันทำนายความตั้งใจที่จะดื่มแบบอย่างหนักถึงร้อยละ 78 โดยมีการศึกษาของ Elliott and Ainsworth (2012) ศึกษาในนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยจำนวน 160 คน อายุระหว่าง 18-25 ปี อายุเฉลี่ย 20.40 ปี ($SD = 1.69$) เป็นผู้หญิงร้อยละ 69 ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติทางลบต่อพฤติกรรมการดื่มสุรา เช่น ก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจดื่มสุราอย่างหนักหรือเมาแบบหิวราน้ำ (Binge-drinking) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.69$, $p < 0.01$) และทัศนคติทางบวกต่อพฤติกรรมการดื่มสุรา เช่น ทำให้เกิดความสุขสนุกสนานมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจดื่มสุราอย่างหนักหรือเมาแบบหิวราน้ำ (Binge-drinking) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.86$, $p < 0.01$) และความตั้งใจดื่มสุรา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.70$, $p < 0.01$) (โดยประเมินพฤติกรรมการดื่มสุราหลังจากการประเมินความตั้งใจในการดื่มสุรา เป็นเวลา 2 สัปดาห์)

สำหรับในประเทศไทยนั้น จากการศึกษาของจักรพันธ์ กิตตินรรัตน์ และนิพิฐพนธ์ สนิทเหลือ (2554) ศึกษาในนักศึกษาระดับอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร โดยทำการสุ่มตัวอย่างประเภทหลายขั้นตอน จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,239 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุประมาณ 21 ปี พบว่าทัศนคติต่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.45$, $p < 0.05$) และพบว่าทัศนคติต่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การควบคุมโดยครอบครัวต่อการดื่มแอลกอฮอล์ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน การรับรู้ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เกรดเฉลี่ย รายได้ เพศ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาถึงร้อยละ 40.2

จากการศึกษาที่ผ่านมาจะพบว่าทัศนคติต่อการดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการดื่มสุรา และมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการดื่มสุรา ดังนั้นน่าจะมีความเป็นไปได้ที่นักศึกษาที่มีทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุราจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราในอนาคต

3) ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการดื่มสุรา คือความเชื่อว่าบุคคลสำคัญเช่น พ่อแม่ และเพื่อน คิดว่านักศึกษาควรหรือไม่ควรดื่มสุรา หรือบุคคลสำคัญเป็นแบบอย่างในการดื่มสุรา เช่น การศึกษาของประนอม กาญจนวนิชย์ (2548) ศึกษาในนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ พบว่าการสนับสนุนทางสังคมมีผลต่อการดื่มสุราของนักศึกษา และการศึกษาของปรียาพร สุขขร (2550) ศึกษาในนักศึกษาระดับอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม พบว่าสื่อโฆษณา และกลุ่มเพื่อน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมดื่มสุราของนักศึกษา และจากการศึกษาของ จิราภรณ์ เทพหนู (2540)

ซึ่งทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าเพื่อนหรือสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของนักเรียนสูง และพ่อแม่ที่มีการสนับสนุนให้ดื่มสุราสูง และควบคุมการดื่มสุราต่ำ นักเรียนจะมีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มสุราสูงด้วย และการศึกษาของ Beck และคณะ (2008) พบว่าวัยรุ่นดื่มสุราเพราะต้องการการยอมรับจากเพื่อนและเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มนั้น คือนักเรียน นักศึกษาได้รับแรงกดดันหรือได้รับการสนับสนุนให้ดื่มสุราจากบุคคลสำคัญ

4) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการดื่มสุรา (Subjective norms toward drink) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการดื่มสุรา เป็นการรับรู้ของบุคคลต่อความกดดันทางสังคมทั้งจากตัวบุคคลและกลุ่มบุคคลต่อพฤติกรรมการดื่มสุรา เช่นจากการศึกษาของ Cookew และคณะ (2007) ศึกษาในนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย พบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกลุ่มที่ 1, 2 และ 4 มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างหนักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.16, 0.32, 0.19, p < 0.05$) แต่การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกลุ่มที่ 3 มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างหนักอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.04, p > 0.05$) และการศึกษาของ Huchting และคณะ (2008) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาในชมรมนักศึกษาหญิงกรีก พบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราในระดับสูง ($r = 0.61, p < 0.05$) โดยการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการดื่มสุรา ($\beta = 0.52, p < 0.01$) สอดคล้องกับการศึกษาของ Glassman และคณะ (2010) ซึ่งทำการศึกษาในนักศึกษาจาก 3 มหาวิทยาลัย พบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีอิทธิพลต่อความตั้งใจดื่มสุราในวันที่มีกิจกรรมแข่งขันฟุตบอลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.21, p < 0.001$) และการศึกษาของ Collins และคณะ (2011) ศึกษาในนักศึกษามหาวิทยาลัย พบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์ทางลบกับความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -0.11, p < 0.05$) และการศึกษาของ Norman (2011) ศึกษาในนักศึกษามหาวิทยาลัย ผลการศึกษา พบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะดื่มแบบอย่างหนักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.44, p < 0.01$) และจากการศึกษาของ Elliott and Ainsworth (2012) ศึกษาในนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย พบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่สนับสนุนให้ดื่มในอีก 2 สัปดาห์ข้างหน้ามีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างหนักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.50, p < 0.01$)

สำหรับในประเทศไทยนั้น จากการศึกษาของจักรพันธ์ กิตตินรรัตน์ และนิพัทธ์พนธ์ สนิทเหลือ (2554) ศึกษาในนักศึกษาระดับอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่าการควบคุมโดยครอบครัวต่อการดื่มแอลกอฮอล์ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -0.388$ และ $r = 0.381$ ตามลำดับ, $p < 0.05$) และจากการศึกษาของจุฬาลักษณ์ เชาวสุวรรณกิจ (2549) ที่พบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.48, p < .001$)

จากการศึกษาที่ผ่านมาจะพบว่าเกือบทุกการศึกษาที่การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับต่อความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีเพียง 1 การศึกษา คือการศึกษาของ Cookew และคณะ (2007) ที่พบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง 1 ใน 4 กลุ่มมีความสัมพันธ์ทางบวกกับต่อความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5) ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการดื่มสุรา เป็นความเชื่อที่นักเรียนมีปัจจัยที่เป็นทรัพยากรหรือมีอุปสรรคในการดื่มสุรา เช่นอุปสรรคต่อการดื่มสุราได้แก่ ไม่มีเงิน ไม่มีเวลา ใกล้เคียง ปัจจัยอื่น เช่นอยู่ในงานเลี้ยง มีร้านค้าอยู่ใกล้ที่พัก เป็นต้น (จุพาลักษณ์ เชาว์สุวรรณกิจ, 2549) และจากการศึกษาของชลธิชา โรจนแสง (2550) ศึกษาในนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นพบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษาจะดื่มในโอกาสที่ไปเที่ยวกลางคืนกับเพื่อน สามารถซื้อสุราได้จากร้านสะดวกซื้อซึ่งเปิดขายตลอด 24 ชั่วโมงอีกด้วย และกิจกรรมที่ทำขณะดื่มสุรา คือการฟังเพลง

6) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมการดื่มสุรา (Perceived control of drinking) คือการรับรู้ของนักศึกษาถึงความยากง่ายที่จะดื่มสุรา เช่นจากการศึกษาของ Cookew และคณะ (2007) ศึกษาในนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย พบว่าการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างหนักร้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.34, p < 0.001$) และการศึกษาของ Huchting และคณะ (2008) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาในชมรมนักศึกษาหญิงกรีก พบว่าการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมการดื่มสุรา มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.33, p < 0.01$) และมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน ($r = 0.43, p < 0.01$) และการศึกษาของ Norman (2011) ศึกษาในนักศึกษามหาวิทยาลัย พบว่าการรับรู้สมรรถนะในการดื่มมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะดื่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.64, p < 0.01$) และจากการศึกษาของ Elliott and Ainsworth (2012) ศึกษาในนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย พบว่าการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจดื่มสุราอย่างหนักร้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.71, p < 0.01$) แตกต่างจากการศึกษาของ Glassman และคณะ (2010) ซึ่งทำการศึกษาในนักศึกษาจำนวน 3 มหาวิทยาลัย พบว่าการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีอิทธิพลต่อความตั้งใจดื่มในวันที่มีกิจกรรมแข่งขัน เช่นฟุตบอล อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -0.04, p > 0.05$)

สำหรับในประเทศไทยนั้นส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้สมรรถนะแห่งตนกับพฤติกรรมการดื่มสุรา เช่นการศึกษาของจุพาลักษณ์ เชาว์สุวรรณกิจ (2549) พบว่าการรับรู้สมรรถนะแห่งตนมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.68, p < 0.001$) และสามารถร่วมทำนายความตั้งใจในการดื่มสุราได้ ($\beta = 0.54, p < 0.001$) และจากงานวิจัยของสมพร สิทธิสงคราม (2548) ซึ่งทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของ

นักศึกษาอาชีพจะ พบว่าการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถทำนายพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ได้ร้อยละ 46.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($R^2 = 0.463$, $p < .001$)

จากการศึกษาที่ผ่านมาจะพบว่าเกือบทุกการศึกษาที่การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับต่อความตั้งใจในการดื่มสุร่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีเพียง 1 การศึกษา คือการศึกษาของ Glassman และคณะ (2010) ที่พบว่าการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองมีอิทธิพลต่อความตั้งใจดื่มในวันที่มีกิจกรรมแข่งขัน เช่นฟุตบอล อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาที่ผ่านมาส่วนใหญ่พบว่าทัศนคติต่อการดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุรา มีเพียง 1 การศึกษาที่พบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุร่าอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือการศึกษาของ Cookew และคณะ (2007) และอีก 1 การศึกษาที่พบว่าการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการดื่มสุร่าอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือการศึกษาของ Glassman และคณะ (2010) และจากการศึกษาของจุฬาลักษณ์ เชาว์สุวรรณกิจ (2549) พบว่าทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการศึกษาพฤติกรรมอื่นๆตามแนวคิดทฤษฎีตามแผน เช่นการศึกษาของรัชฎาภรณ์ อึ้งเจริญ (2009) ศึกษาความตั้งใจในการเลิกบุหรี่ในนักเรียนระดับอาชีวศึกษา การศึกษาของ Kasprzyk และคณะ (1998) ศึกษาพฤติกรรมความตั้งใจในการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV และการศึกษาของ Yzer และคณะ (2004) ศึกษา นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการใช้กัญชา พบว่าความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมกับทัศนคติต่อพฤติกรรม ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกการศึกษา

ซึ่งการศึกษารังนี้ต้องการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา การรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา และความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรากับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา และความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมกับการรับรู้

ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรานักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างโปรแกรม/แนวทางการป้องกันการดื่มสุรานักศึกษาต่อไป



บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบบรรยายเพื่อหาความสัมพันธ์ (Correlation studies) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ประจำปีการศึกษา 2555 ระยะเวลาทำการวิจัย ตั้งแต่มีนาคม พ.ศ. 2555-พฤษภาคม พ.ศ. 2556

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ประจำปีการศึกษา 2555

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ทั้งเพศชายและหญิงที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 220 ราย ซึ่งได้จากการเปิดตารางขนาดตัวอย่างประมาณจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดย Sample size estimates for bivariate correlation (Polit & Hungler, 1987 อ้างใน บุญใจ ศรีสถิตยัณราทร, 2553) โดยกำหนดค่า

ระดับความเชื่อมั่น (α) = 0.05

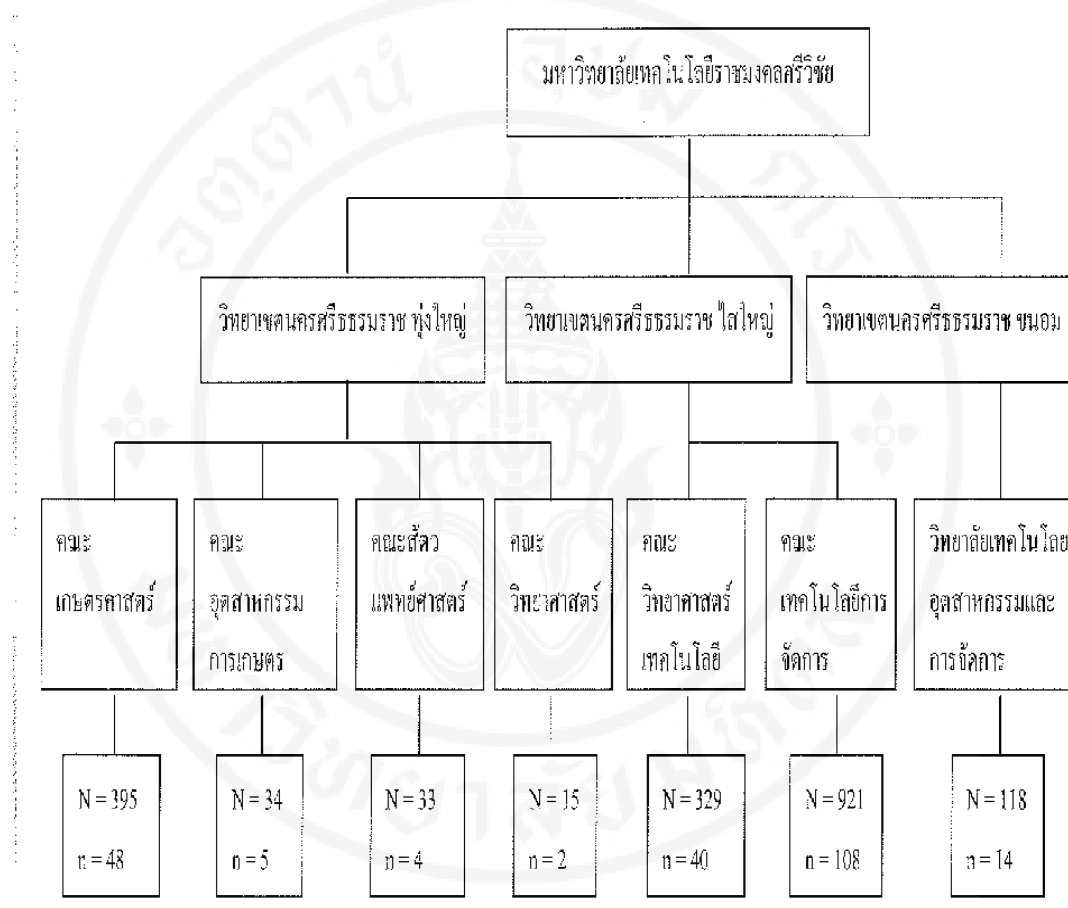
อำนาจการทดสอบ (Power of test) = 0.80

ประมาณค่าขนาดอิทธิพล (Estimated effect) = 0.20

จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 197 คน และเพื่อการออกจากการวิจัยของผู้ป่วย (dropout) จำนวน 10% จะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 220 ราย

การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง คือ ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยคำนวณตามสัดส่วนประชากร จำแนกตามคณะ (Proportionate Stratified Random Sampling) โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2555 มีจำนวนทั้งหมด 1,845 คน คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนนักศึกษา

แต่ละคณะ โดยการเทียบบริษัต์ไตรยางค์ตามสัดส่วนของนักศึกษาแต่ละคณะ และใช้วิธีเก็บตัวอย่างนักศึกษาแต่ละคณะแบบสะดวก (Convenient Sampling) ดังแสดงตามรูปภาพที่ 3.1



ภาพที่ 3.1 การคำนวณกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2555 จำแนกตามคณะ

สถานที่ทำการวิจัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีการจัดการศึกษาดังแต่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท ซึ่งมีคณะที่เปิดสอนทั้งหมดดังนี้

1) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ห้วยใหญ่ ตั้งอยู่ที่ ต.ห้วยใหญ่ อ.ห้วยใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช มี 4 คณะ ดังนี้ คณะเกษตรศาสตร์ คณะอุตสาหกรรมเกษตร คณะสัตวแพทยศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์

2) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ไสใหญ่ ตั้งอยู่ที่ ต.ถ้ำใหญ่ อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช มี 2 คณะ ดังนี้ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะเทคโนโลยีการจัดการ

3) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ขนอม ตั้งอยู่ที่ ต.ทองเนียน อ.ขนอม จ.นครศรีธรรมราช มี 1 วิทยาลัย ดังนี้ คือวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบรายงานตนเองทั้งหมด ประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา สถานที่และบุคคลที่พักอาศัยระหว่างเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา รายได้ที่ได้รับต่อเดือน ประวัติการดื่มสุราของบุคคลใกล้ชิด และประวัติการดื่มสุราของนักศึกษา เช่น อายุที่เริ่มดื่ม จำนวนครั้งที่ดื่ม และปริมาณที่ดื่มแต่ละครั้ง เป็นต้น จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยจะเป็นผู้พัฒนาแบบสอบถามตามองค์ประกอบทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน

1. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย (ระยะที่ 1) เป็นการพัฒนาเครื่องมือ โดยทำการเก็บข้อมูลเบื้องต้นเพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดในการเก็บข้อมูลเพื่อนำมาทำแบบสอบถาม ซึ่งจะประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา จำนวน 10 ข้อ คือ

- | | | | |
|---|-------|---|-----|
| - ข้อคำถามเกี่ยวกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา | จำนวน | 1 | ข้อ |
| - ข้อคำถามความเชื่อต่อผลของการดื่มสุรา | จำนวน | 3 | ข้อ |
| - ข้อคำถามความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา | จำนวน | 3 | ข้อ |
| - ข้อคำถามความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรา | จำนวน | 3 | ข้อ |

หลังจากนั้นนำคำถามข้างต้นนี้ไปถามกลุ่มคนที่คล้ายกลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คน (Godin & Kok, 1996 อ้างใน Francis et al, 2004) แล้ววิเคราะห์คำตอบที่ได้ หากมีคำตอบที่มีลักษณะคล้ายกันจัดเข้าไว้ในกลุ่มเดียวกัน แล้วเรียงลำดับความถี่จากสูงสุดไปสู่ต่ำสุด โดยเลือกคำตอบที่มีความถี่สูงสุดตามลำดับลงไป ให้ได้ความถี่สะสมร้อยละ 75 ซึ่งจะครอบคลุมความเชื่อเด่นชัดของกลุ่มประชากรนั้นๆ (Francis et al, 2004)

เมื่อได้คำตอบที่ต้องการแล้ว นำมาทำแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย (ระยะที่ 2) ได้ทั้งหมด 60 ข้อ ประกอบด้วย 10 ส่วน คือ

- | | |
|---|--------------|
| 1. ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการไม่ดื่มสุรา | จำนวน 11 ข้อ |
| 2. การประเมินผลของการไม่ดื่มสุรา | จำนวน 11 ข้อ |
| 3. ทักษะคิดต่อการไม่ดื่มสุรา | จำนวน 6 ข้อ |
| 4. ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา | จำนวน 4 ข้อ |
| 5. แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา | จำนวน 4 ข้อ |
| 6. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา | จำนวน 4 ข้อ |
| 7. ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรา | จำนวน 7 ข้อ |
| 8. การรับรู้อำนาจของปัจจัยควบคุมการไม่ดื่มสุรา | จำนวน 7 ข้อ |
| 9. การรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา | จำนวน 3 ข้อ |
| 10. ความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา | จำนวน 3 ข้อ |

หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้ให้กลุ่มนักศึกษาที่มีคุณสมบัติคล้ายกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คนทำแบบสอบถาม เพื่อทำการปรับปรุงการใช้ภาษาที่ทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นพิจารณาถึงภาษาที่ใช้ในการตอบข้อคำถาม ให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและชัดเจน หลังจากนั้นจึงนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

2. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย (ระยะที่ 2) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษา

2.1 ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการไม่ดื่มสุรา ประกอบด้วยข้อคำถาม 11 ข้อ เป็นคำถามทางบวก 6 ข้อ (ข้อ 1-6) และข้อคำถามทางลบ 5 ข้อ (ข้อ 7-11) โดยคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ 5=เป็นไปได้อย่างยิ่ง, 4=เป็นไปได้, 3=ไม่แน่ใจ, 2=ไม่น่าเป็นไปได้ และ 1= ไม่น่าเป็นไปได้อย่างยิ่ง สำหรับข้อคำถามทางบวก ส่วนข้อคำถามทางลบให้คะแนนดังนี้คือ 1=เป็นไปได้อย่างยิ่ง, 2=เป็นไปได้, 3=ไม่แน่ใจ, 4=ไม่น่าเป็นไปได้ และ 5= ไม่น่าเป็นไปได้อย่างยิ่ง

2.2 การประเมินผลของการไม่ดื่มสุรา ประกอบด้วยข้อคำถาม 11 ข้อ เป็นคำถามทางบวก 6 ข้อ (ข้อ 1-6) และข้อคำถามทางลบ 5 ข้อ (ข้อ 7-11) โดยคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ 5=ดีมาก, 4=ค่อนข้างดี, 3=ไม่แน่ใจ, 2=ค่อนข้างจะไม่ดี และ 1= ไม่ดีเลย สำหรับข้อคำถามทางบวก ส่วนข้อคำถามทางลบให้คะแนนดังนี้คือ 1=ดีมาก, 2=ค่อนข้างดี, 3=ไม่แน่ใจ, 4=ค่อนข้างไม่ดี และ 5= ไม่ดีเลย

2.3 ทักษะการไม่ดื่มสุรา ประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ข้อ เป็นคำถามแบบสองขั้ว ได้แก่ ดีมาก-แย่มาก, เป็นประโยชน์มาก-เป็นโทษมาก, ทำให้ปลอดภัยมาก-เป็นอันตรายมาก, เหมาะสมมาก-ไม่เหมาะสมมาก, น่าภูมิใจมาก-เสียความภูมิใจมาก และ สนุกมาก-ไม่สนุกมาก คำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เช่น 5=ดีมาก, 4=ค่อนข้างดี, 3=ไม่แน่ใจ, 2=ค่อนข้างจะไม่ดี และ 1=ไม่ดีเลย เป็นต้น

2.4 ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา ประกอบด้วย ข้อคำถาม 4 ข้อ เป็นคำถามแบบสองขั้ว โดยคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ 5=เป็นไปได้อย่างยิ่ง, 4=เป็นไปได้, 3=ไม่แน่ใจ, 2=ไม่น่าเป็นไปได้ และ 1=ไม่น่าเป็นไปได้อย่างยิ่ง

2.5 แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา ประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ข้อ เป็นคำถามแบบสองขั้ว โดยคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ 5=เป็นไปได้อย่างยิ่ง, 4=เป็นไปได้, 3=ไม่แน่ใจ, 2=ไม่น่าเป็นไปได้ และ 1=ไม่น่าเป็นไปได้อย่างยิ่ง

2.6 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา ประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ข้อ เป็นคำถามทางบวก 2 ข้อ (ข้อ 1และ 4) และข้อคำถามทางลบ 2 ข้อ (ข้อ 2 และ 3) โดยคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ 5=เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 4=เห็นด้วย, 3=ไม่แน่ใจ, 2=ไม่เห็นด้วย และ 1=ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง สำหรับข้อคำถามทางบวก ส่วนข้อคำถามทางลบให้คะแนนดังนี้คือ 1=เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 2=เห็นด้วย, 3=ไม่แน่ใจ, 4=ไม่เห็นด้วย และ 5=ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2.7 ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา ประกอบด้วยข้อคำถาม 7 ข้อ เป็นคำถามแบบสองขั้ว โดยคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ 5=เป็นไปได้อย่างยิ่ง, 4=เป็นไปได้, 3=ไม่แน่ใจ, 2=ไม่น่าเป็นไปได้ และ 1=ไม่น่าเป็นไปได้อย่างยิ่ง

2.8 การรับรู้อำนาจของปัจจัยควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา ประกอบด้วยข้อคำถาม 7 ข้อ เป็นคำถามแบบสองขั้ว ได้แก่ ส่งเสริมมาก-ขัดขวางมาก คำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้ 5=ส่งเสริมมาก, 4=ส่งเสริม, 3=ไม่แน่ใจ, 2=ขัดขวาง และ 1=ขัดขวางมาก

2.9 การรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ข้อ เป็นคำถามแบบสองขั้ว ได้แก่ ได้แน่นอน-ไม่ได้แน่นอน, ง่ายมาก-ยากมาก และ เห็นด้วยอย่างยิ่ง-ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง คำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เช่น 5=ได้แน่นอน, 4=ได้บางครั้ง, 3=ไม่แน่ใจ, 2=ไม่น่าได้ และ 1=ไม่ได้แน่นอน

2.10 ความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา ประกอบด้วยข้อคำถาม 1 ข้อ โดยคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ 5=เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 4=เห็นด้วย, 3=ไม่แน่ใจ, 2=ไม่เห็นด้วย และ 1=ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

วิธีการคิดคะแนนและการแปลผล

1) **ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา** ซึ่งเป็นการวัดทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุราทางอ้อม คือคิดจากผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับผลของการไม่ดื่มสุรากับการประเมินผลที่ได้รับจากการไม่ดื่มสุรา หากพบค่าคะแนนรวมสูง หมายความว่านักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา แต่หากคะแนนต่ำหมายความว่านักศึกษามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา

2) **ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา** ซึ่งเป็นการวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราทางอ้อม คือคิดจากผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อ (ทัศนคติ) ของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรากับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา หากพบค่าคะแนนรวมสูง หมายความว่านักศึกษามีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราในระดับสูง แต่หากคะแนนต่ำหมายความว่านักศึกษามีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราในระดับต่ำ

3) **ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรา** ซึ่งเป็นการวัดการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราทางอ้อม คือคิดจากผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา และการรับรู้อำนาจของปัจจัยควบคุมการไม่ดื่มสุรา หากพบค่าคะแนนรวมสูง หมายความว่านักศึกษารับรู้ว่าคุณสมบัติของตนเองสามารถควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราของตนได้ในระดับสูง แต่หากคะแนนต่ำหมายความว่านักศึกษารับรู้ว่าคุณสมบัติของตนเองสามารถควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราของตนได้ในระดับต่ำ

ตัวอย่างการให้คะแนนและการแปลผลคะแนน

1. แบบสอบถามความเชื่อเกี่ยวกับผลของการไม่ดื่มสุรา เช่น ข้อความต่อไปนี้แสดงถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นเมื่อนักศึกษาไม่ดื่มสุรา

1. การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ทำให้ฉันมี **สุขภาพดี**



เป็นไปได้อย่างยิ่ง

เป็นไปได้

ไม่แน่ใจ

ไม่น่าเป็นไปได้

ไม่น่าเป็นไปได้อย่างยิ่ง

2. การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ทำให้ฉัน **ไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อน**



เป็นไปได้อย่างยิ่ง

เป็นไปได้

ไม่แน่ใจ

ไม่น่าเป็นไปได้

ไม่น่าเป็นไปได้อย่างยิ่ง

2. แบบสอบถามการประเมินผลที่ได้รับจากการไม่ดื่มสุรา เช่น ข้อความต่อไปนี้แสดงถึงผลที่จะเกิดขึ้นเมื่อนักศึกษาไม่ดื่มสุรา

1. ทำให้ **สุขภาพดี** ซึ่งเป็นสิ่งที่...



ดีมาก

ค่อนข้างดี

ไม่แน่ใจ

ค่อนข้างจะไม่ดี

ไม่ดีเลย

2. ทำให้ **ไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อน** ซึ่งเป็นสิ่งที่...



ดีมาก

ค่อนข้างดี

ไม่แน่ใจ

ค่อนข้างจะไม่ดี

ไม่ดีเลย

สมมติว่า นักศึกษามีการตอบคำถามในข้อต่างๆ ตามเครื่องหมาย ☒ ด้านบน

ค่าคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์ไม่ดื่มสุราของนักศึกษาคนนี้ คือ

$$\begin{aligned} \text{ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม} &= \sum b_i c_i \\ &= (5 \times 5) + (4 \times 5) \\ &= 25 + 20 \\ &= 45 \end{aligned}$$

ดังนั้น ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์ไม่ดื่มสุราของนักศึกษาคนนี้ คือ มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการณ์ไม่ดื่มสุรา

4) **ทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา** เป็นการวัดทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุราทางตรง คือคิดจากค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งหมด หากพบค่าคะแนนรวมสูง หมายความว่านักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการณ์ไม่ดื่มสุรา แต่หากคะแนนต่ำหมายความว่านักศึกษามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมการณ์ไม่ดื่มสุรา

5) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา เป็นการวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราทางตรง คือคิดจากค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งหมด หากพบค่าคะแนนรวมสูง หมายความว่านักศึกษามีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราในระดับสูง แต่หากคะแนนต่ำหมายความว่านักศึกษามีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราในระดับต่ำ

6) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา เป็นการวัดการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุราทางตรง คือคิดจากค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งหมด หากพบค่าคะแนนรวมสูง หมายความว่านักศึกษารับรู้ว่าคุณสมบัติสามารถควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราของตนได้ในระดับสูง แต่หากคะแนนต่ำหมายความว่านักศึกษารับรู้ว่าคุณสมบัติสามารถควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราของตนได้ในระดับต่ำ

7) ความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา เป็นการวัดความตั้งใจหรือแนวโน้มที่นักศึกษ將會แสดงพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า โดยคิดจากค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งหมด หากพบค่าคะแนนรวมสูง หมายความว่านักศึกษามีความตั้งใจระดับสูงที่จะไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า หากคะแนนต่ำหมายความว่านักศึกษามีความตั้งใจระดับต่ำที่จะไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1.การพัฒนาเครื่องมือวิจัย

ระยะที่ 1 (หาความเชื่อเด่นชัด)

1.1 นำแบบสอบถามความเชื่อต่อผลของการไม่ดื่มสุรา ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรา และความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 10 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของ Ajzen และตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) และความถูกต้องเหมาะสมของภาษา ตลอดจนการให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

1.2 ผู้วิจัยเสนอโครงการวิจัย เพื่อขอคำรับรองจากคณะกรรมการวิจัยในคน ของมหาวิทยาลัยมหิดล สายพยาบาลศาสตร์

1.3 ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล และหนังสือรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล เสนอต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช เพื่อขออนุญาต และขอความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้ พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ และรายละเอียดเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลวิจัย เพื่อขอรับการพิจารณาเก็บข้อมูลในนักศึกษาที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 ราย

1.4 เมื่อได้รับอนุญาตให้เก็บข้อมูล ผู้วิจัยเข้าพบผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียดในการรวบรวมข้อมูล และขอความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วยตนเอง จนได้จำนวนนักศึกษาที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างครบจำนวน 25 ราย

1.5 เมื่อนักศึกษายินยอมเข้าร่วมการวิจัย ให้เซ็นใบยินยอมเข้าร่วมวิจัย ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยอธิบายการตอบแบบสอบถามด้วยตนเองให้เป็นที่เข้าใจ โดยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามโดยใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม ประมาณ 15 นาที

1.6 นำคำตอบที่ได้มาสร้างเป็นแบบสอบถามตามขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน

ระยะที่ 2 การหาความตรงตามเนื้อหา

2.1 นำแบบสอบถาม คือแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามความเชื่อเกี่ยวกับผลของการไม่ดื่มสุรา แบบสอบถามการประเมินผลที่ได้รับจากการไม่ดื่มสุรา แบบสอบถามทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา แบบสอบถามความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา แบบสอบถามแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา แบบสอบถามการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา แบบสอบถามความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรา แบบสอบถามการรับรู้อำนาจของปัจจัยควบคุมการไม่ดื่มสุรา แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา และแบบสอบถามความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา มาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) และความถูกต้องเหมาะสมของภาษา ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ความครอบคลุมเนื้อหาตามแนวคิดทฤษฎีที่ผู้วิจัยเลือกใช้ ตลอดจนการให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

2.2 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้ให้กลุ่มนักศึกษาที่มีคุณสมบัติคล้ายกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คนทำแบบสอบถาม เพื่อทำการปรับปรุงการใช้ภาษาที่ทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น พิจารณาถึงภาษาที่ใช้ในการตอบข้อคำถาม ให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและชัดเจน

2. การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมด ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มนักศึกษาที่มีคุณสมบัติเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จำนวน 30 ราย และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 3.1 ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือ	จำนวนข้อ	ค่าความเชื่อมั่น	
		n = 30	n = 220
1. ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการไม่ดื่มสุรา	11	0.86	0.83
2. การประเมินผลที่ได้รับจากการไม่ดื่มสุรา	11	0.89	0.86
3. ทักษะคิดต่อการไม่ดื่มสุรา	6	0.97	0.91
4. ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา	4	0.93	0.86
5. แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา	4	0.90	0.93
6. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา	4	0.65	0.57
7. ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรา	7	0.97	0.93
8. การรับรู้อำนาจของปัจจัยควบคุมการไม่ดื่มสุรา	7	0.85	0.84
9. การรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา	3	0.92	0.88
10. ความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา	3	0.97	0.93

ขั้นตอนและวิธีการรวบรวมข้อมูล

ภายหลังได้รับการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้วิธีตอบแบบสอบถาม โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือผ่านคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ถึงรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. หลังจากที่ได้รับอนุญาตให้เก็บข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยเข้าพบรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราชหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแนะนำตัวและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและรายละเอียดในการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
3. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สร้างสัมพันธภาพกับกลุ่มตัวอย่าง โดยแนะนำตัวเอง บอกวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการเข้าร่วมวิจัย ตามความสมัครใจในการเข้าร่วมวิจัย พร้อมทั้งกล่าวถึงการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง
4. เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมให้ความร่วมมือในการวิจัย ให้เซ็นใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยและดำเนินการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยอธิบายเกี่ยวกับแบบสอบถามและการตอบแบบสอบถามให้เป็นที่น่าสนใจ เปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างซักถามข้อสงสัย หลังจากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามโดยจะใช้เวลาประมาณ 30-45 นาที
5. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืน พร้อมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล หากพบว่าข้อมูลที่ได้รับไม่สมบูรณ์ หรือไม่ครบถ้วนและกลุ่มตัวอย่างยังยินยอมเข้าร่วมในการศึกษาวิจัย จะเก็บข้อมูลเพิ่ม โดยนำแบบสอบถามชุดเดิมให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามอีกครั้ง
6. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลแล้วนำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้ได้รับการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล รหัสโครงการ MU-IRB (NS) 2011/32.2408 และผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่างเพื่อชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงวัตถุประสงค์การวิจัยพอสังเขป และขอความร่วมมือในการเข้าร่วมโครงการวิจัย การตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัยในครั้งนี้จะไม่มีผลต่อกลุ่มตัวอย่างแต่อย่างใด

การตอบคำถามหรือข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างทุกอย่างจะถือเป็นความลับ และจะนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น โดยผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลที่ได้รับในลักษณะภาพรวม หากกลุ่มตัวอย่างต้องการทราบผลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยยินดีให้รายละเอียดตามที่ต้องการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science for Window) โดยแยกวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. คะแนนทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา การรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรา และความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา นำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรากับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา ความสัมพันธ์ของความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรากับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา ความสัมพันธ์ของความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา และความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความสัมพันธ์ของความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรากับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา 2) ความสัมพันธ์ของความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรากับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา 3) ความสัมพันธ์ของความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา 4) ความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ที่มีอายุระหว่าง 18-22 ปี จำนวน 220 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ผลการวิจัยได้นำเสนอด้วยตารางประกอบคำบรรยายตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ส่วนที่ 2 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน

2.1 ความสัมพันธ์ของความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรากับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2.2 ความสัมพันธ์ของความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรากับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2.3 ความสัมพันธ์ของความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุราในนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

สำหรับการศึกษาค้างนี้กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 220 ราย อายุ 18-22 ปี อายุเฉลี่ย 19.83 ปี ($SD = 0.99$) โดยมากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 70) นับถือศาสนาพุทธมากที่สุด (ร้อยละ 89.5) ระหว่างเรียนนักศึกษาจะพักอยู่หอพักและพักอยู่กับเพื่อนมากที่สุด (ร้อยละ 81.8 และ 69.1 ตามลำดับ) โดยที่นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีรายรับต่อเดือนประมาณ 1,000-4,999 บาท (ร้อยละ 44.6) และรายได้พอใช้ร้อยละ 75.9 และยังพบว่านักศึกษาเองมีประวัติการใช้สุราถึง 100 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และใน 100 คนนี้มีอายุที่เริ่มดื่มครั้งแรกที่พบมากที่สุด คืออายุ 18 ปี จำนวน 28 คน อายุ 17 ปี จำนวน 16 คน และอายุ 16 ปี จำนวน 12 คน ตามลำดับ และพบว่าดื่มก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย 70 คน และยังพบว่ามีสมาชิกในครอบครัวของนักศึกษาที่ดื่มสุราถึง 80 คน ในจำนวนของนักศึกษาที่ดื่มสุราพบว่า มีนักศึกษา 66 คนที่ดื่ม 1 ครั้งต่อเดือน และปริมาณที่ดื่มแต่ละครั้งนั้นส่วนใหญ่ (79 คน) ดื่ม 1-2 ดื่มมาตรฐาน และจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยเกิดปัญหาจากการดื่มสุรา

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ (n=220)		
ชาย	66	30.0
หญิง	154	70.0
อายุ (18-22ปี) ($\bar{X} = 19.83$, S.D. = .99) (n=220)		
18 ปี	11	5.0
19 ปี	76	34.5
20 ปี	93	42.3
21 ปี	19	8.7
22 ปี	21	9.5
ศาสนา (n=220)		
พุทธ	197	89.5
อิสลาม	89.5	10.5

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานที่อาศัยอยู่ระหว่างเรียน (n=220)		
พ่อแม่แม่	38	17.3
พ่อหรือแม่	7	3.2
พี่น้อง	7	3.2
เพื่อน	152	69.1
ญาติ	4	1.8
อื่นๆ	12	5.4
สถานภาพสมรสของบิดามารดา (n=220)		
สมรส/คู่	179	81.4
หม้าย	12	5.5
หย่า/แยก	17	7.7
อื่นๆ	12	5.4
รายรับต่อเดือน (บาท) (n=220)		
1,000-4,999	98	44.6
5,000-9,999	84	38.2
10,000-14,999	9	4.1
> 15,000	7	3.2
ไม่ระบุ	22	10.0
ความเพียงพอของรายได้ (n=220)		
พอใช้	167	75.9
ไม่พอใช้	42	19.1
ไม่ระบุ	10	5.0
สมาชิกในครอบครัวที่ดื่มสุรา (n=220)		
ไม่มี	140	63.6
มี	80	36.4
เพื่อนนักศึกษาที่ดื่มสุรา (n=220)		
ไม่มี	111	51.5
มี	109	49.5

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักศึกษาเคยดื่มสุรา (n=220)		
ไม่เคย	120	54.5
เคย	100	45.5
นักศึกษาเริ่มดื่มสุราครั้งแรกตั้งแต่อายุ..... (ปี) (n=100)		
9	1	1.0
12	1	1.0
13	5	5.0
14	3	3.0
15	11	11.0
16	12	12.0
17	11	11.0
18	28	28.0
19	15	15.0
20	13	13.0
นักศึกษาเริ่มดื่มสุราครั้งแรกเมื่อ..... (n=100)		
ก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย	70	70.0
หลังเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย	30	30.0
ปัจจุบันนักศึกษาดื่ม..... (n=100)		
1 ครั้งต่อเดือน	66	66.0
2-4 ครั้งต่อเดือน	15	15.0
2-4 ครั้งต่อสัปดาห์	4	4.0
มากกว่า 4 ครั้งต่อสัปดาห์	3	3.0
ไม่ระบุ	12	12.0

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ในการดื่มแต่ละครั้ง นักศึกษาจะดื่มปริมาณ..... (n=100)		
1-2 ดื่มมาตรฐาน	79	79.0
3-4 ดื่มมาตรฐาน	8	8.0
5-6 ดื่มมาตรฐาน	4	4.0
7-9 ดื่มมาตรฐาน	1	1.0
≥ 10 ดื่มมาตรฐาน	1	1.0
ไม่ระบุ	7	7.0
นักศึกษาเคยเกิดปัญหาจากการดื่มสุรา (n=220)		
ไม่เคย	204	92.7
เคย	16	7.3
ระบุ.....		
การเงิน	3	18.8
การเรียน	7	43.8
สุขภาพ	6	37.5

ส่วนที่ 2 ค่าคะแนนของมาตรวัดแต่ละมาตรวัดในการวิจัย

ความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา กำหนดได้จากคะแนนความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า อยู่ระหว่าง 1-5 มีข้อคำถามทั้งหมด 3 ข้อ ช่วงคะแนนจริงอยู่ระหว่าง 3-15 คะแนน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 12.77 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.44 แสดงถึงกลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้าไปในทางสูง

ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์ไม่ดื่มสุรา มีข้อคำถามทั้งหมด 11×2 ข้อ ช่วงคะแนนจริงอยู่ระหว่าง 11-275 คะแนน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 82.95 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 50.61

ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา มีข้อคำถามทั้งหมด 4×2 ข้อ ช่วงคะแนนจริงอยู่ระหว่าง 4-100 ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 73.49 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 23.56

ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรา กำหนดคะแนนอยู่ระหว่าง 1-5 มีข้อคำถามทั้งหมด 7×2 ข้อ ช่วงคะแนนจริงอยู่ระหว่าง 7-175 ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 77.99 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 35.99

ทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา กำหนดคะแนนอยู่ระหว่าง 1-5 มีข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อ ช่วงคะแนนจริงอยู่ระหว่าง 6-30 คะแนน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 26.95 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.60 แสดงถึงกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติไปในทางบวกต่อการไม่ดื่มสุรา

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา กำหนดคะแนนอยู่ระหว่าง 1-5 มีข้อคำถามทั้งหมด 4 ข้อ ช่วงคะแนนจริงอยู่ระหว่าง 4-20 คะแนน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 14.79 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.03 แสดงถึงกลุ่มตัวอย่างมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราค่อนข้างไปในระดับสูง

การรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา กำหนดคะแนนอยู่ระหว่าง 1-5 มีข้อคำถามทั้งหมด 3 ข้อ ช่วงคะแนนจริงอยู่ระหว่าง 3-15 คะแนน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 13.23 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.20 แสดงถึงกลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่าคุณเองสามารถควบคุมพฤติกรรมกรรมการไม่ดื่มสุราในระดับสูง ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ช่วงคะแนน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราและปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา (n=220)

ตัวแปรที่ศึกษา	ช่วงคะแนนจริง	ช่วงคะแนนของ กลุ่มตัวอย่าง	Mean	S.D.
1. ความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา	3-15	7-15	12.77	2.44
2. ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการไม่ดื่มสุรา ($\sum b_{e_i}^{i=1-n}$)	11-275	67-275	82.95	50.61
3. ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา ($\sum n_{m_i}^{i=1-n}$)	4-100	12-100	73.49	23.56
4. ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรา ($\sum c_{p_i}^{i=1-n}$)	7-175	42-175	77.99	35.99
5. ทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา (AB)	6-30	10-30	26.95	3.60
6. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา (SN)	4-20	8-20	14.79	3.03

ตารางที่ 4.2 ช่วงคะแนน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราและปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา (n=220) (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	ช่วงคะแนนจริง	ช่วงคะแนนของ กลุ่มตัวอย่าง	Mean	S.D.
7. การรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา (PBC)	3-15	7-15	13.23	2.20

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรากับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรากับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา และ ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุราของนักศึกษา

3.1 ความสัมพันธ์ของความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรากับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการวิจัยพบว่า ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม (ผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับผลของการไม่ดื่มสุรากับการประเมินค่าผลของการไม่ดื่มสุรา) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.51, p < 0.01$) สนับสนุนสมมติฐานตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ว่า ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมจะเป็นตัวชี้้นำการกระทำพฤติกรรมของบุคคล โดยจะมีอิทธิพลผ่านทัศนคติต่อพฤติกรรม กล่าวคือถ้านักศึกษาเชื่อว่าการไม่ดื่มสุร่าก่อให้เกิดผลลัพธ์ทางบวกและให้คุณค่ากับผลลัพธ์ก็จะมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติทางบวกต่อการไม่ดื่มสุรด้วย ในทางตรงกันข้ามหากมีความเชื่อว่าการไม่ดื่มสุร่าก่อให้เกิดผลลัพธ์ทางลบและ/หรือให้คุณค่าต่อผลลัพธ์ต่ำ ก็จะมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติในทางลบต่อการไม่ดื่มสุรา

3.2 ความสัมพันธ์ของความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรากับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการวิจัยพบว่าความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.36, p < 0.01$) สนับสนุนสมมติฐานตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ว่า ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่ม

อ้างอิงจะเป็นตัวชี้้นำการกระทำพฤติกรรมของบุคคล โดยความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงจะเป็นองค์ประกอบที่อยู่ภายใต้ตัวกำหนดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง กล่าวคือถ้านักศึกษาเชื่อว่ามีความเป็นไปได้อย่างมากที่บุคคลสำคัญของนักศึกษาแต่ละคนมีความประสงค์ให้นักศึกษามีพฤติกรรมไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้ารวมทั้งนักศึกษามีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามบุคคลสำคัญแต่ละคนมาก นักศึกษาก็จะมีแนวโน้มที่จะไม่ดื่มสุราตามที่กลุ่มอ้างอิงต้องการหรือคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงนั่นเอง

3.3 ความสัมพันธ์ของความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุราในนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการวิจัยพบว่า ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.59, p < 0.01$) สันนิษฐานสมมติฐานตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ว่า ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมจะเป็นตัวชี้้นำการกระทำพฤติกรรมของบุคคล โดยความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมจะเป็นความเชื่อพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม กล่าวคือถ้านักศึกษาเชื่อว่านักศึกษามีปัจจัยสนับสนุนหรือมีทรัพยากรมากหรือมีปัจจัยขัดขวางหรืออุปสรรคที่จะไม่ดื่มสุราน้อยร่วมกับรับรู้อำนาจของปัจจัยควบคุมการไม่ดื่มสุรามีมากก็จะมีผลต่อการเพิ่มการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า ดังแสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรากับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรากับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา และความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุราของนักศึกษา ($n=220$)

คู่สหสัมพันธ์	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
1. ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรากับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา	0.51**
2. ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรากับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา	0.36**
3. ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา	0.59**

** $p < 0.01$

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราใน อีก 6 เดือนข้างหน้า

4.1 ความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรากับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการศึกษา พบว่าทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.48, p < 0.01$) สนับสนุนสมมติฐานตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ว่า บุคคลที่มีทัศนคติในทางบวกต่อพฤติกรรมใดก็จะเป็นแรงจูงใจให้เกิดความตั้งใจที่จะทำพฤติกรรมนั้นๆ หรือถ้ามีทัศนคติทางลบก็จะมีผลตรงกันข้ามที่จะไม่ทำพฤติกรรมนั้น กล่าวคือถ้านักศึกษาเชื่อว่าการไม่ดื่มสุร่าก่อให้เกิดผลลัพธ์ทางบวกก็จะมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติทางบวกต่อการไม่ดื่มสุรา

4.2 ความสัมพันธ์ของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรากับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการศึกษา พบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.26, p < 0.01$) สนับสนุนสมมติฐานตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ว่า การที่บุคคลรับรู้ว่าคุณค่าส่วนใหญ่คิดว่าเขาควรหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมหนึ่งๆ บุคคลนั้นก็จะมีความตั้งใจที่จะกระทำตามที่บุคคลสำคัญต่อตนเองต้องการ กล่าวคือถ้านักศึกษารับรู้ว่าคุณค่าส่วนใหญ่ต้องการให้นักศึกษาไม่ดื่มสุรา เขาก็จะมีแนวโน้มหรือความตั้งใจที่จะไม่ดื่มสุรา

4.3 ความสัมพันธ์ของการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการศึกษา พบว่าการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.76, p < 0.01$) ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ที่ว่าบุคคลจะตัดสินใจเลือกทำกิจกรรมหรือกระทำพฤติกรรมต่างๆหรือไม่นั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการรับรู้ว่าคุณค่าส่วนใหญ่สามารถควบคุมพฤติกรรมนั้นได้หรือไม่ บุคคลที่รับรู้ว่าคุณค่าส่วนใหญ่สามารถควบคุมพฤติกรรมได้จะตั้งใจที่จะทำพฤติกรรมนั้นมากกว่าคนที่

ไม่เชื่อว่าตนเองจะสามารถควบคุมพฤติกรรมนั้นได้ กล่าวคือนักศึกษาที่เชื่อว่าตนเองสามารถควบคุมตนเองไม่ให้ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้าได้จะมีแรงจูงใจที่จะไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า ดังแสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า ของนักศึกษาชั้นปีที่1 (n=220)

ตัวแปรที่ศึกษา	1	2	3	4
1. ทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา	1.00			
2. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา	0.40**	1.00		
3. การรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา	0.53**	0.38**	1.00	
4. ความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา	0.48**	0.26**	0.76**	1.00

**p< 0.01

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยทุกข้อ แต่เมื่อเปรียบเทียบขนาดของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน พบว่าการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา มีขนาดของความสัมพันธ์สูงสุด รองลงมา ได้แก่ ทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราตามลำดับ

บทที่ 5

การอภิปรายผล

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 220 คน ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การศึกษาค้างนี้กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 220 ราย อายุ 18-22 ปี อายุเฉลี่ย 19.83 ปี (S.D. = .99) โดยมากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 70) นับถือศาสนาพุทธมากที่สุด (ร้อยละ 89.5) ระหว่างเรียนนักศึกษาจะพักอยู่หอพักถึงร้อยละ 81.8 และส่วนมากจะพักอยู่กับเพื่อน (ร้อยละ 69.1) โดยที่นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีรายรับต่อเดือนประมาณ 1,000-4,999 บาท (ร้อยละ 44.6) และรายได้พอใช้ร้อยละ 75.9 นอกจากนี้ยังพบว่า จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีนักศึกษาที่มีประวัติการใช้สุราถึง 100 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 และใน 100 คนนี้มีอายุที่เริ่มดื่มครั้งแรกที่พบมากที่สุด คืออายุ 18 ปี จำนวน 28 คน อายุ 17 ปี จำนวน 16 คน และอายุ 16 ปี จำนวน 12 คน ตามลำดับ ซึ่งในกลุ่มนักศึกษาที่ดื่มนั้นจะเริ่มดื่มตั้งแต่ก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยถึง 70 คน

จะเห็นได้ว่าการศึกษาค้างนี้ กลุ่มประชากรอายุเฉลี่ย 19.83 ปี ซึ่งถือว่าอายุมากเมื่อเทียบกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ผ่านการศึกษามาจากชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั่วไป ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช รับนักศึกษาเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีทั้งนักเรียนที่ผ่านการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั่วไป ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งบางคนได้มีประสบการณ์การทำงานมาระยะหนึ่งแล้ว แต่ลักษณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย เช่นเดียวกับการศึกษาอื่นๆ เช่นการศึกษาของจุฬาลักษณ์ เชาวสุวรรณกิจ (2549) กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงร้อยละ 66.72 และการศึกษาของจักรพันธ์ กิตติรัตนันและนิพัฏฐพงษ์ สนิทเหลือ (2554) กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงร้อยละ 51.4 ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยภาพรวม สัดส่วนของนักศึกษาหญิงมากกว่านักศึกษาชาย และลักษณะการดื่มสุราของนักศึกษาในการศึกษาค้างนี้ ต่ำกว่าการศึกษา

ของจักรพันธ์ กิตตินรรัตน์และนิพิฐพนธ์ สนิทเหลือ (2554) ซึ่งพบนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร คัดเลือกร้อยละ 70.9 และการศึกษาของจุฬาลักษณ์ เชาวสุวรรณกิจ (2549) ซึ่งศึกษาในนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครเช่นกัน พบว่า นักศึกษาเคยคัดเลือกร้อยละ 74.12 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากการศึกษาทั้ง 2 การศึกษาเป็นการศึกษาเฉพาะในกรุงเทพมหานคร และเป็น การศึกษารวมทุกชั้นปี ขณะที่การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่งอาจมีโอกา สในการคัดเลือ้น้อยกว่านักศึกษาชั้นปีที่สูงขึ้น ไป และการศึกษาครั้งนี้พบนักศึกษาเดิมแบบเลี่ยน้อย เป็นส่วนใหญ่ คือเดิมครั้งละ 1-2 คัดมามาตรฐาน จำนวนร้อยละ 79

ส่วนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมกับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา ในนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการวิจัยพบว่า ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม (ผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อ เกี่ยวกับผลของการไม่ดื่มสุรากับการประเมินค่าผลของการไม่ดื่มสุรา) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.51, p < 0.01$) สนับสนุนสมมติฐานตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ว่า ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมจะเป็น ตัวชี้วัดความตั้งใจและการกระทำพฤติกรรมของบุคคล โดยจะมีอิทธิพลผ่านทัศนคติต่อพฤติกรรม กล่าวคือ ถ้านักศึกษาเชื่อว่าการไม่ดื่มสุร่าก่อให้เกิดผลลัพธ์ทางบวกมากเท่าใดและผลลัพธ์ทางบวก เป็นสิ่งที่นักศึกษาเห็นว่าดีและให้ความสำคัญ นักศึกษาก็จะมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติทางบวกต่อการ ไม่ดื่มสุราด้วย ในทางตรงกันข้ามหากนักศึกษามีความเชื่อว่าการไม่ดื่มสุร่าก่อให้เกิดผลลัพธ์ทาง ลบมากเท่าใดนักศึกษาก็จะมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติในทางลบต่อการไม่ดื่มสุรามากเท่านั้น สำหรับ ตัวอย่างความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่าความเชื่อเด่นชัดในระดับต้นๆ ด้านผลลัพธ์ในทางที่ดีได้แก่ ความเชื่อที่ว่า การไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้าจะทำให้ไม่ขาดสติ ทำให้ภาคภูมิใจในตนเอง ทำให้ได้ทำความดี ทำให้มีความสุขภาพดี ทำให้ไม่ประสบอุบัติเหตุ และทำให้ไม่เกิดการทะเลาะวิวาท เป็นต้น และผลลัพธ์ในทางที่ลบ ได้แก่ ทำให้สัมพันธ์ภาพกับรุ่นพี่แย่ลง ไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อน และขาดความสนุกสนาน เป็นต้น ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ คือ การศึกษาของ พนิทกา ศรีวัฒนพรหม (2549) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ของวัยรุ่นหญิง ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่เป็น อันตรายต่อสุขภาพ ชีวิตและทรัพย์สิน หรือเป็นสิ่งที่สิ้นเปลือง หรือสมควรเลิก และเป็นสิทธิส่วน

บุคคลที่จะบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ ซึ่งเป็นทัศนคติทางบวกต่อการดื่มสุราจึงทำให้เกิดพฤติกรรมการดื่มสุราตามมา สอดคล้องกับการศึกษาของจุฬาลักษณ์ เชาวสุวรรณกิจ (2549) ที่พบว่าทัศนคติต่อพฤติกรรมการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับผลของการดื่มสุราและการประเมินค่าผลของการดื่มสุรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.54, p < 0.001$) และการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมกับทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมในพฤติกรรมอื่นๆ เช่นการศึกษาของรัชฎาภรณ์ อึ้งเจริญ (2009) ซึ่งศึกษาความตั้งใจในการเลิกบุหรี่ในนักเรียนระดับอาชีวศึกษา พบว่าทัศนคติทางตรงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติทางอ้อม (ผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับผลของพฤติกรรมและการประเมินค่าผลของพฤติกรรม) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.45, p < 0.001$) และการศึกษาของ Yzer และคณะ (2004) ซึ่งทำการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการใช้กัญชาในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าทัศนคติต่อพฤติกรรมกับความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.50, p < 0.001$) จะเห็นได้ว่าการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมกับทัศนคติต่อพฤติกรรมทั้งหมดมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมทั้งผลการศึกษานี้ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ที่กล่าวว่าทัศนคติต่อพฤติกรรมเป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่ได้รับอิทธิพลจากความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ของความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุราในนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการวิจัยพบว่าความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.36, p < 0.01$) สนับสนุนสมมติฐานตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ว่า ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวชี้้นำการกระทำพฤติกรรมของบุคคล โดยความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงจะเป็นองค์ประกอบที่อยู่เบื้องหลังการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง กล่าวคือถ้านักศึกษาเชื่อว่ามีความเป็นไปได้อย่างมากที่บุคคลสำคัญของนักศึกษาแต่ละคนมีความประสงค์ให้นักศึกษามีพฤติกรรมไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า รวมทั้งนักศึกษามีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามบุคคลสำคัญแต่ละคนมาก นักศึกษาก็จะมีแนวโน้มที่จะไม่ดื่มสุราตามที่กลุ่มอ้างอิงต้องการหรือคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงนั่นเอง ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่าความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงที่มีคะแนนในระดับต่างๆ ได้แก่ความเชื่อที่ว่า พ่อแม่ ครูอาจารย์ และเพื่อนคิดว่านักศึกษาไม่ควรดื่มสุราใน 6 เดือนข้างหน้า และนักศึกษายินดีที่จะทำตามที่กลุ่มอ้างอิงให้ทำอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้

สอดคล้องกับการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศดังนี้ คือสอดคล้องกับการศึกษาของจุฬาลักษณ์ เชาวสุวรรณกิจ (2549) ที่พบว่าความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการดื่มสุร่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.48, p < 0.001$) และการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในพฤติกรรมอื่นๆ เช่นการศึกษาของรัชฎาภรณ์ อึ้งเจริญ (2009) ศึกษาพฤติกรรมการเลิกบุหรี่ พบว่าความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.23, p < 0.001$) และจากการศึกษาของ Yzer และคณะ (2004) ศึกษา นักเรียนกลุ่มเสี่ยงต่อการใช้กัญชา พบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.47, p < 0.001$) จะเห็นได้ว่าการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทั้งหมดมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ของความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมกับการรับรู้การควบคุมไม่ดื่มสุราในนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการวิจัยพบว่า ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.59, p < 0.01$) สนับสนุนสมมติฐานตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ว่า ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมจะเป็นตัวชี้นำการกระทำพฤติกรรมของบุคคล โดยความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมจะเป็นความเชื่อพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม กล่าวคือ ถ้านักศึกษาเชื่อว่านักศึกษามีปัจจัยสนับสนุนหรือมีทรัพยากรมากหรือมีปัจจัยขัดขวางหรืออุปสรรคที่จะไม่ดื่มสุรานั้นน้อยทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกตนเอง ร่วมกับรับรู้อำนาจของปัจจัยควบคุมการไม่ดื่มสุรามีมากก็จะมีผลต่อการเพิ่มการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ตัวอย่างความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับการควบคุมที่จะไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้าที่มีคะแนนในระดับต้นๆ เช่นปัจจัยที่จะส่งเสริมให้ไม่ดื่มสุรา ได้แก่ การมีกฎระเบียบหรือผู้ควบคุมการดื่มสุรา การที่ยังมีสติควบคุมตนเองให้ไม่ดื่มสุราได้ และถ้ามีกิจกรรมทำ เช่นเล่นกีฬาหรือเข้าร่วมกิจกรรมชมรม เป็นต้น ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศดังนี้ คือสอดคล้องกับการศึกษาของจุฬาลักษณ์ เชาวสุวรรณกิจ (2549) ที่พบว่าความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.48, p < 0.001$) และการศึกษาความสัมพันธ์ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมในพฤติกรรมอื่นๆ เช่น

การศึกษาของรัชฎาภรณ์ อึ้งเจริญ (2009) พบว่าการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่สูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.51, p < 0.001$) จะเห็นได้ว่าการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนที่ 5 ความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรากับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

5.1 ความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรากับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการศึกษาพบว่าทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.48, p < 0.01$) สันนิษฐานสมมติฐานตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ว่า บุคคลมีทัศนคติในทางบวกก็จะเป็นแรงจูงใจให้เกิดความตั้งใจที่จะทำพฤติกรรมนั้นๆ หรือถ้ามีทัศนคติทางลบก็จะมี ความตั้งใจที่จะไม่ทำพฤติกรรมนั้น กล่าวคือ ถ้านักศึกษาเชื่อว่าการไม่ดื่มสุราเป็นสิ่งที่ดีหรือมีทัศนคติทางบวกต่อการไม่ดื่มสุรานั้น นักศึกษาก็จะมีแนวโน้มที่จะตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา ในการศึกษาครั้งนี้ตัวอย่างทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาได้แก่ การไม่ดื่มสุราใน 6 เดือนข้างหน้าเป็นสิ่งที่ เป็นประโยชน์-เป็นโทษ ดี-แย่ และเหมาะสม-ไม่เหมาะสม ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศดังนี้คือ สอดคล้องกับการศึกษาของจุฬาลักษณ์ เชาว์สุวรรณกิจ (2549) และการศึกษาของจักรพันธ์ กิตตินรรัตน์และนิพัทธ์ สนิทเหลือ (2554) ที่พบว่าทัศนคติต่อพฤติกรรมการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราและพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.47, p < 0.01$ และ $r = 0.451, p < 0.05$ ตามลำดับ) เช่นเดียวกับการศึกษางานวิจัยในต่างประเทศ คือการศึกษาของ Collin และคณะ (2011) การศึกษาของ Norman (2011) และการศึกษาของ Hutching และคณะ (2008) ซึ่งพบว่าทัศนคติต่อการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างหนักร้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.73, p < 0.001, r = 0.82, p < 0.01$ และ $r = 0.49, p < 0.05$ ตามลำดับ) และจากการศึกษาของ Glassman และคณะ (2010) ซึ่งพบว่าทัศนคติต่อการดื่มสุรมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.69, p < 0.01$) จะเห็นได้ว่าการศึกษาที่ผ่านมาทัศนคติต่อการดื่ม

สุรามีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในการศึกษาครั้งนี้ก็เช่นกัน ที่พบว่าทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษา

5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการศึกษา พบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.26, p < 0.01$) สันนิษฐานสมมติฐานตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ว่า การที่บุคคลรับรู้ว่าคุณค่าส่วนใหญ่คิดว่าเขาควรหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมหนึ่งๆนั้นบุคคลดังกล่าวก็จะมีแรงจูงใจให้เกิดความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นๆ ตามความต้องการของบุคคลสำคัญของตน กล่าวคือถ้านักศึกษาได้รับรู้ว่ากลุ่มอ้างอิงหรือบุคคลสำคัญส่วนใหญ่ต้องการให้นักศึกษาไม่ดื่มสุรา เขาก็จะมีแนวโน้มหรือความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา ตัวอย่างข้อคำถามการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักศึกษา เช่นนักศึกษาเห็นด้วยหรือไม่กับความคิดของกลุ่มคนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาที่ว่านักศึกษาไม่ควรดื่มสุรา บุคคลสำคัญพอใจที่นักศึกษาไม่ดื่มสุรา บุคคลสำคัญคิดว่านักศึกษาไม่มีความกล้าและไม่ให้เกียรติเมื่อนักศึกษาไม่ดื่มสุรา สำหรับบุคคลสำคัญในการศึกษาครั้งนี้คือ พ่อแม่ ครูอาจารย์ เพื่อน รุ่นพี่ เป็นต้น ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ เช่นการศึกษาของจุฬาลักษณ์ เชาวสุวรรณกิจ (2549) ที่พบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.32, p < 0.001$) และการศึกษาของจักรพันธ์ กิตติรัตนันและนิพัทธ์พนธ์ สนิทเหลือ (2554) ที่พบว่าการควบคุมโดยครอบครัวและอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -0.387$ และ $r = 0.38$ ตามลำดับ, $p < 0.05$) สอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศ คือการศึกษาของ Huchting และคณะ (2008) การศึกษาของ Collins และคณะ (2011) การศึกษาของ Norman (2011) การศึกษาของ Elliott and Ainsworth (2012) ($r = 0.61, p < .05, r = 0.11, p < .05, r = 0.44, p < .01$ และ $r = 0.50, p < .01$ ตามลำดับ)) และการศึกษาของ Glassman และคณะ (2010) พบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.21, p < 0.01$) จากการศึกษาที่ผ่านมา จะพบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3 ความสัมพันธ์ของการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา ต่อความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.76, p < 0.001$) ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ที่ว่าบุคคลจะตัดสินใจเลือกทำกิจกรรมหรือกระทำพฤติกรรมต่างๆหรือไม่นั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการรับรู้ว่าคุณสามารถควบคุมพฤติกรรมนั้นได้หรือไม่ บุคคลที่รับรู้ว่าคุณสามารถควบคุมพฤติกรรมได้จะตั้งใจที่จะทำพฤติกรรมนั้นมากกว่าคนที่ไม่เชื่อว่าตนเองจะสามารถควบคุมพฤติกรรมนั้นได้ กล่าวคือนักศึกษาที่เชื่อว่าตนเองสามารถควบคุมตนเองให้ไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้าได้ ก็จะมีแรงจูงใจที่จะไม่ดื่มสุราในช่วงเวลาดังกล่าว ตัวอย่างการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา เช่น การไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้าขึ้นอยู่กับตัวนักศึกษา เป็นเรื่องที่ยากและสามารถควบคุมได้ เป็นต้น ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น การศึกษาของจุฬาลักษณ์ เชาวสุวรรณกิจ (2549) ที่พบว่า การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.68, p < 0.01$) และการศึกษาของ Cookew และคณะ (2007) การศึกษาของ Huchting และคณะ (2008) และการศึกษาของ Elliott and Ainsworth (2012) พบว่าการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างหนักร้อยละ 34, 33, 71 ตามลำดับ) และการศึกษาของ Norman (2011) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ของการรับรู้สมรรถนะแห่งตน (Self efficacy) กับความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างหนัก พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.64, p < 0.01$) เช่นเดียวกับการศึกษาของ Elliott and Ainsworth (2012) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ของการรับรู้สมรรถนะแห่งตนกับความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างหนัก ก็พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.75, p < 0.01$) ในขณะที่การรับรู้การควบคุม (Perceived controllability or locus of control) มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจดื่มสุราอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.15, p > 0.01$) และจากการศึกษาของ Glassman และคณะ (2010) ซึ่งพบว่า การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -0.04, p > 0.05$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาในสถานการณ์ที่เฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษาในวันที่มีการแข่งขันกีฬา เช่น ฟุตบอล ซึ่งอาจเป็นค่านิยมที่จะมีการดื่มสุราในวันที่มีการดูกีฬา จากการศึกษที่ผ่านมาจะพบว่า การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการดื่มสุราและการดื่มสุราอย่างหนักร้อยละ 15, 33, 71 ตามลำดับ) และจากการศึกษาที่มีเพียง 1 การศึกษาที่พบว่ามีความสัมพันธ์กันน้อยและแตกต่าง

อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้พบว่า การรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการศึกษานี้

เมื่อเปรียบเทียบขนาดของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษา พบว่าการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรามีขนาดของความสัมพันธ์สูงสุด รองลงมา คือทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากชุดเครื่องมือเกี่ยวกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราที่ใช้ในการศึกษานี้มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.57 เท่านั้น ซึ่งอาจมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับตัวแปรอื่นต่ำกว่าความเป็นจริงได้ (Armitage & Conser, 2001; Conner & Sparks, 2005) และจากการศึกษา ของ Ajzen (1991) เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ต่างๆ ตามโครงสร้างของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน โดยทบทวนงานวิจัย 16 เรื่องที่ศึกษาระหว่างปี ค.ศ. 1985-1991 พบว่าทัศนคติต่อพฤติกรรมและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจทำพฤติกรรมทุกการศึกษา ขณะที่การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจทำพฤติกรรมไม่สม่ำเสมอ ซึ่งพบว่ามี 12 การศึกษาที่การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจทำพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.14-0.70$, $p < 0.05$) และอีก 4 การศึกษาที่การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจทำพฤติกรรมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -0.01-0.13$, $p > 0.05$) และผลการศึกษาของ Armitage and Conser (2001) ศึกษาประสิทธิภาพของการนำทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน จากการทบทวนงานวิจัย 185 เรื่องที่ศึกษาก่อนปี 1999 พบว่าโดยภาพรวมทัศนคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจกระทำพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.49$, $r = 0.34$ และ $r = 0.43$ ตามลำดับ) จะเห็นได้ว่าการศึกษาที่ผ่านมาตามกรอบแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนโดยภาพรวมตัวแปร การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงจะมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจกระทำพฤติกรรมต่ำที่สุด

สรุปการศึกษานี้ พบว่าผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยทุกข้อกล่าวคือ

- 1) ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.59$, $p < 0.01$)
- 2) ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.51$, $p < 0.01$)

- 3) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.36, p < 0.01$)
- 4) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.76, p < 0.01$)
- 5) ทักษะคิดต่อการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.49, p < 0.01$)
- 6) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.26, p < 0.01$)

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความสัมพันธ์ของความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรากับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา 2) ความสัมพันธ์ของความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรากับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา 3) ความสัมพันธ์ของความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรากับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา และ 4) ความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช มีอายุระหว่าง 18-22 ปี จำนวน 220 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จากการเปิดตารางขนาดตัวอย่างประมาณจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Polit & Hungler, 1987 อ้างในบุญใจ ศรีสถิตยัณรากร, 2553) โดยเก็บข้อมูลระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ.2556

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ได้แบบสอบถาม 1 ชุด ประกอบด้วย 2 ตอน คือตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 15 ข้อ และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษา จำนวน 60 ข้อ

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 220 รายแล้ว ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลโดยสถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 220 ราย อายุ 18-22 ปี อายุเฉลี่ย 19.83 ปี ($SD = 0.99$) โดยมากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 70) นับถือศาสนาพุทธมากที่สุด (ร้อยละ 89.5) ระหว่างเรียน นักศึกษาจะพักอยู่หอพักถึงร้อยละ 81.8 และพักอยู่กับเพื่อนมากที่สุด (ร้อยละ 69.1) โดยที่นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีรายรับต่อเดือนประมาณ 1,000-4,999 บาท (ร้อยละ 44.6) และรายได้พอใช้ร้อยละ 75.9 และยังพบว่านักศึกษาเองมีประวัติการใช้สุราถึง 100 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และใน 100 คนนี้มีอายุที่เริ่มดื่มครั้งแรกที่พบมากที่สุด คืออายุ 18 ปี จำนวน 28 คน อายุ 17 ปี จำนวน 16 คน และอายุ 16 ปี จำนวน 12 คน ตามลำดับ และพบว่าดื่มก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย 70 คน

ส่วนที่ 2 ความสัมพันธ์ของความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรากับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา

ผลการวิจัย พบว่าความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา (ผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับผลของการไม่ดื่มสุราและการประเมินผลการไม่ดื่มสุรา) ของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.51$, $p < 0.01$) นั่นก็คือกลุ่มตัวอย่างที่มีความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราในทางที่ดีก็จะมีทัศนคติทางบวกต่อการไม่ดื่มสุรา

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ของความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรากับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา

ผลการวิจัย พบว่าความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา (ผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา) ของกลุ่มตัวอย่าง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.35$, $p < 0.01$)

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ของความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา

ผลการวิจัย พบว่าความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรา (ผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรากับการรับรู้อำนาจของปัจจัยควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.59, p < 0.01$)

ส่วนที่ 5 ความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการวิจัย พบว่าทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.48, r = 0.26$ และ $r = 0.76$ ตามลำดับ, $p < 0.01$)

ข้อจำกัดของการศึกษาครั้งนี้

เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ซึ่งตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้จะสามารถอ้างอิงถึงได้เฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่มีบริบทเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง ไม่สามารถอ้างอิงไปยังกลุ่มประชากรอื่นได้ เพราะต้องคำนึงถึงความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง บริบทของกลุ่มตัวอย่างและลักษณะของพฤติกรรม และข้อจำกัดในเรื่องการพัฒนาเครื่องมือพบว่าชุดแบบสอบถามเกี่ยวกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราที่มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.57 เท่านั้น ซึ่งมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับตัวแปรอื่นที่อาจมีความสัมพันธ์กันต่ำกว่าความเป็นจริงได้

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าตัวแปรต่างๆสัมพันธ์กันตามสมมติฐานของกรอบแนวคิด ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน โดยพบการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรามีขนาดของ ความสัมพันธ์สูงสุด รองลงมา คือทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุราและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ ดื่มสุรา ตามลำดับ จากผลการศึกษา ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1) ควรมีการพัฒนาโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมการดื่มสุราในนักศึกษา ระดับปริญญาตรี โดยการส่งเสริมให้นักศึกษารับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองที่จะไม่ดื่มสุรา ในสถานการณ์ต่างๆ ส่งเสริมให้นักศึกษามีทัศนคติทางบวกต่อพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา และ ส่งเสริมกลุ่มอ้างอิง เช่น พ่อแม่ เพื่อนและครูอาจารย์ มีทัศนคติทางบวกหรือเห็นด้วยกับพฤติกรรม การไม่ดื่มสุราของนักศึกษา

1.2) ควรนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบ การป้องกันพฤติกรรมการดื่มสุราในนักศึกษาระดับปริญญาตรีนำเสนอแก่ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อ เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการป้องกันพฤติกรรมการดื่มสุราใน นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ที่เหมาะสมต่อไป

2) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการวิจัย

2.1) จากผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่าทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อย ตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรามี ความสัมพันธ์กับการตั้งใจในการไม่ดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงควรพัฒนาโปรแกรม ป้องกันการดื่มสุราในนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และทำการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินประสิทธิภาพของ โปรแกรมที่พัฒนาจากข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการทำวิจัยครั้งนี้

2.2) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา การ คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมการไม่ ดื่มสุรากับการตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา ในกลุ่มนักศึกษาที่เคยดื่มสุราและไม่เคยดื่มสุรามาก่อน เพื่อ เป็นข้อมูลพื้นฐานในหาแนวทางหรือวิธีการป้องกันการดื่มสุราในนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มี ความเฉพาะกลุ่มมากขึ้นต่อไป

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

FACTORS ASSOCIATED WITH INTENTION TO NON DRINKING AMONG UNDERGRADUATE STUDENTS

อุษา จันทรชัย 5137707 NSMH/M

พย.ม. (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ประภา ยุทธไตร, พย.ค., อัจฉราพร สีหิรัญวงศ์, พย.ค., รุ่งนภา พาณิชย์รัตน์, Ph.D. (NURSING)

บทสรุปแบบสมบูรณ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในสังคมไทย ถือว่าเป็นสารเสพติดที่ถูกกฎหมายและสังคมยอมรับ ซึ่งจะเห็นได้จากผลการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2554 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2555) พบว่าประชากรไทยอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปซึ่งมีจำนวน 53.9 ล้านคน เป็นผู้ที่ดื่มสุราระหว่าง 12 เดือนก่อนการสัมภาษณ์ 17.0 ล้านคน (ร้อยละ 31.5) ในจำนวนนี้มีผู้ที่ดื่มมานานๆ ครั้ง 9.5 ล้านคน (ร้อยละ 55.8) ดื่มสม่ำเสมอ (5 วันต่อสัปดาห์ขึ้นไป) 7.5 ล้านคน (ร้อยละ 44.2) ซึ่งกลุ่มที่มีการดื่มมากที่สุดคือ วัยทำงาน (อายุ 25-59 ปี) คิดเป็นร้อยละ 37.3 รองลงมาคือ กลุ่มเยาวชนอายุ 15-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.7 และอายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มสุราคือ 17.2 ปี ซึ่งเยาวชนช่วงวัยดังกล่าวเป็นช่วงวัยรุ่นที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ซึ่งผลจากการดื่มสุราที่ผิดปกตินั้นจะก่อให้เกิดอันตรายทั้งต่อตนเองและผู้อื่น โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่ดื่มสุราแล้วอาจเกิดปัญหาต่างๆ ตามมาภายหลังได้เช่น อาจมีอาการเมาค้าง เรียนไม่ทันหรือทำงาน/ข้อสอบได้ไม่ดี ขับขี่รถหลังดื่มสุรา ขาดสติจนเกิดการทะเลาะวิวาท การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย และอาจเกิดปัญหาที่รุนแรงจนส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ได้ (Norman, 2011; Wechsler et al., 2002; บัณฑิต ศรีไพศาลและคณะ, 2553) ซึ่งผลจากการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดังกล่าวอาจกลายเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศจากการสูญเสียปัญญาชนที่จะเป็นกำลังของชาติต่อไป

สำหรับการศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราในประเทศไทย ผลจากการศึกษาของธนัญญา กาญจนภาส (2548) พบว่าเมื่อนักศึกษาที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถึงร้อยละ 78.2 และจากการศึกษาของสุวรรณ อรุณพงศ์ไพศาล, พูนศรี รังสีจิ, สุรพล วีระศิริ และสุทธาทิพย์ สระพรม (2549) ศึกษาในนักศึกษาแพทยมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่านักศึกษามีปัญหาการดื่มสุราร้อยละ 6.39 แบ่งเป็น ปัญหาการดื่มแบบเสี่ยง (Hazardous Drinking) ร้อยละ 1.56 ดื่มแบบอันตราย (Harmful Drinking) ร้อยละ 2.6 และดื่มแบบติดสุรา (Alcohol Dependence) ร้อยละ 2.4 และยังพบอีกว่าอัตราความชุกของปัญหาการดื่มทั้ง 3 แบบจะเพิ่มขึ้นตามระดับชั้นปีที่ศึกษา จากผลการศึกษาดังกล่าวจะเห็นว่า นักศึกษานั้นมีพฤติกรรมการดื่มสุราที่มีแนวโน้มที่จะเป็นปัญหาได้ หากไม่ได้รับการดูแลหรือช่วยเหลืออย่างทันทั่วถึง หรือเริ่มตั้งแต่ชั้นปีแรกๆ

การเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ชีวิตในมหาวิทยาลัยนั้นเป็นช่วงที่มีความสำคัญ เพราะอาจนำไปสู่ความเสี่ยงในการใช้แอลกอฮอล์ ซึ่งส่วนหนึ่งจะเป็นการเริ่มใช้สุราครั้งแรกหรือที่เรียกว่า “College effect” กล่าวคือจะพบว่านักศึกษาที่ไม่เคยดื่มสุราในช่วงมัธยมก็จะเริ่มดื่มในช่วงมหาวิทยาลัยและนำไปสู่การใช้อย่างเป็นประจำในที่สุด ส่วนนักศึกษาบางคน queดื่มสุราในช่วงมัธยมก็จะแสวงหาสิ่งแวดล้อมที่นำไปสู่การดื่มหนักของตนเองต่อไป เนื่องจากภาระหน้าที่ใหม่จะนำความตื่นเต้นมาสู่ นักศึกษาพร้อมกับนำมาซึ่งความกดดันและความไม่แน่นอน เมื่อต้องย้ายที่อยู่มาอยู่หอพักในมหาวิทยาลัยหรือใกล้มหาวิทยาลัย นักศึกษาจะอยู่ในสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมใหม่ๆ ห่างไกล ผู้ปกครองและไม่มีตารางเรียนที่เข้มงวดเหมือนสมัยมัธยม นำไปสู่การเป็นตัวของตัวเอง มีอิสระ มีโอกาสร่วมกิจกรรมต่างๆ เช่นงานรับน้องใหม่ รับเพื่อนใหม่ งานกีฬาและกิจกรรมสังสรรค์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดื่มสุรา ทำให้มีโอกาสดื่มสุราได้บ่อยครั้งกว่าสมัยมัธยม (Ross & DeJong, 2008)

สาเหตุของการดื่มสุรานี้ จากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่ามีหลายปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราทั้งปัจจัยภายใน เช่นเพศ ลักษณะบุคลิกภาพ ทักษะคิดต่อการดื่มสุรา การรับรู้ความสามารถตนเองต่อการควบคุมการดื่มสุรา เป็นต้น และปัจจัยภายนอก เช่นผลการเรียน รายได้ต่อเดือน การเข้าถึงสุรา การได้รับอิทธิพลจากสื่อโฆษณา การสนับสนุนการดื่มและควบคุมจากบิดามารดา การมีเพื่อนสนิทดื่มสุรา เป็นต้น (ธนัญญา กาญจนภาส, 2548; ปราณี ทองคำและคณะ, 2549; อ้อยทิพย์ ถานันตะ, 2550) แต่พบว่าการศึกษาส่วนใหญ่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการดื่มสุราในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษา และยังไม่มีการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการไม่ดื่มสุราโดยตรง ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการไม่ดื่มสุราของนักศึกษา โดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน เนื่องจากแนวคิดทฤษฎีนี้สามารถอธิบายได้ครอบคลุมทั้งปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัยภายนอก หรือปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อพฤติกรรม

การดื่มหรือไม่ดื่มสุรา เพื่อนำผลการศึกษานี้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแนวทางการป้องกันหรือเฝ้าระวังพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีที่มีแนวโน้มจะเกิดปัญหาต่อไป

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนซึ่งสามารถอธิบายลักษณะของตัวแปรและความสัมพันธ์ของตัวแปรได้ดังนี้

1) ความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา (Intention to non-drinking) หมายถึงความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาในอีก 6 เดือนข้างหน้า ซึ่งเมื่อนักศึกษามีความตั้งใจต่อการไม่ดื่มสุราก็จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการไม่ดื่มสุราเช่นกัน ยังมีความตั้งใจและพยายามมากเพียงใด ความเป็นไปได้ที่นักศึกษามีพฤติกรรมกรรมการไม่ดื่มสุราก็มีมากเท่านั้น และความตั้งใจตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนมีความสัมพันธ์หรือได้รับอิทธิพลมาจากทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา

2) ทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา (Attitudes toward non-drinking) หมายถึงความรู้สึกรักของนักศึกษาต่อพฤติกรรมไม่ดื่มสุรา เป็นการให้ค่าในทางบวกหรือทางลบต่อพฤติกรรมไม่ดื่มสุรา ยิ่งนักศึกษามีทัศนคติทางบวกต่อการไม่ดื่มสุราย่อมมีความเป็นไปได้หรือมีแนวโน้มที่จะตั้งใจไม่ดื่มสุราในสถานการณ์ต่างๆ ทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุราได้รับอิทธิพลจากความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการไม่ดื่มสุรา (Beliefs about non-drinking behavior) กล่าวคือถ้านักศึกษาเชื่อว่าการไม่ดื่มสุร่าก่อให้เกิดผลลัพธ์ทางบวกก็จะมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติทางบวกต่อการไม่ดื่มสุรา ในทางตรงข้ามกันหากมีความเชื่อว่าการไม่ดื่มสุร่าจะก่อให้เกิดผลลัพธ์ทางลบก็จะมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติในทางลบต่อการไม่ดื่มสุราเช่นกัน โดยที่ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการไม่ดื่มสุรานี้สามารถประเมินได้จากผลรวมของผลคูณระหว่างความเข้มของความเชื่อเกี่ยวกับผลของของการไม่ดื่มสุรา (The strength of each beliefs about non-drinking) กับการประเมินค่าผลของการไม่ดื่มสุรา (The outcome evaluation of each belief about non-drinking)

3) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา (Subjective norms toward non-drinking) หมายถึงการรับรู้ของนักศึกษาว่าสังคมหรือกลุ่มคนสำคัญต้องการให้เขาไม่ดื่มสุรามากน้อยเพียงใด ถ้านักศึกษารับรู้ว่าการกลุ่มอ้างอิงต้องการให้เขาไม่ดื่มสุรา เขาก็จะมีแนวโน้มหรือความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราได้รับอิทธิพลจากความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา (Normative beliefs about non-drinking) กล่าวคือความเชื่อว่าคุณค่าสำคัญหรือกลุ่มคนสำคัญสำหรับเขาเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับพฤติกรรมกรรมการไม่ดื่มสุรา ถ้าวินิจฉัยว่ากลุ่มอ้างอิงเห็นด้วยหรือยอมรับกับพฤติกรรมกรรมการไม่ดื่มสุราก็จะส่งผลให้นักศึกษามีแนวโน้มที่จะทำตามความคาดหวังหรือคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการที่จะไม่ดื่มสุรา โดยที่ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อ

การไม่ดื่มสุรานี้ ถูกกำหนดจากผลรวมของผลคูณระหว่างความเข้มของความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม การไม่ดื่มสุราของบุคคลสำคัญแต่ละคน (The strength of each beliefs about non-drinking of salient reference) กับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Motivation to comply with the referent)

4) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา (Perceived control of non-drinking) หมายถึงการรับรู้ของนักศึกษาถึงความยากง่ายที่จะไม่ดื่มสุรา ถ้านักศึกษาเชื่อว่าเป็นการง่ายที่จะไม่ดื่มสุราในสถานการณ์ต่างๆภายใน 6 เดือนข้างหน้าและมีโอกาสประสบความสำเร็จ นักศึกษาก็จะมีความตั้งใจที่จะไม่ดื่มสุราสูง การรับรู้ความสามารถในการควบคุมที่จะไม่ดื่มสุราได้รับอิทธิพลจากความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรา (Control beliefs about non-drinking) กล่าวคือการศึกษาที่มีความเชื่อว่ามีปัจจัยสนับสนุนหรือมีทรัพยากร เช่นทักษะปฏิเสธการดื่มสุรา เป็นต้น หรือปัจจัยขัดขวางหรืออุปสรรคที่จะไม่ดื่มสุรา เช่นการต้องร่วมงานเลี้ยงสังสรรค์หรือร่วมกิจกรรมต่างๆที่มีสุราร่วมด้วย ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรานี้จะมีผลต่อการเพิ่มหรือลดการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรา โดยความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรานี้ถูกกำหนดจากผลรวมของผลคูณระหว่างความเข้มของความเชื่อเกี่ยวกับปัจจัยควบคุมการไม่ดื่มสุรา (The strength of each control beliefs about non-drinking) กับการรับรู้อำนาจของปัจจัยควบคุมการไม่ดื่มสุรา (Perceived power of control factors about non-drinking)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรากับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
- 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรากับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
- 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
- 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

วิธีการศึกษาวิจัย

หลังจากได้รับการอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล และได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำหนังสือชี้แจงและขออนุญาตเก็บข้อมูลเสนอต่อรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นแหล่งเก็บข้อมูล เมื่อได้รับอนุญาตจากรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ผู้วิจัยจะขอเข้าพบผู้รับผิดชอบงานวิชาการและการวิจัย เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย รายละเอียดและขั้นตอนในการเก็บข้อมูล ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ และการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง แล้วผู้วิจัยเข้าพบนักศึกษาเพื่อชี้แจงรายละเอียดโครงการวิจัยและเชิญชวนเข้าร่วมโครงการวิจัย โดยให้หนังสือเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย เมื่อผู้วิจัยยินยอมและเต็มใจเข้าร่วมการวิจัยจึงให้ตอบแบบสอบถาม สำหรับการศึกษาเบื้องต้นเพื่อพัฒนาเครื่องมือ (ระยะที่ 1) จำนวน 25 คน ซึ่งเป็นการตอบข้อคำถามปลายเปิด หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาเป็นแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย (ระยะที่ 2) ตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน โดยมีการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาพร้อมกับคณะอาจารย์ที่ปรึกษา 3 ท่าน และตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือจากนักศึกษา 30 คน คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) ซึ่งชุดของแบบสอบถามมีทั้งหมด 10 องค์ประกอบ พบ 9 องค์ประกอบที่มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในช่วง 0.83-0.93 และมี 1 องค์ประกอบ คือชุดแบบสอบถามเกี่ยวกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราที่มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.57 หลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 220 ราย โดยที่กลุ่มตัวอย่างระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ไม่ใช่กลุ่มเดียวกัน หลังจากเก็บข้อมูลครบถ้วนแล้วผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ผลทางสถิติสำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 220 ราย อายุ 18-22 ปี อายุเฉลี่ย 19.83 ปี (S.D. = 0.99) โดยมากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 70) นับถือศาสนาพุทธมากที่สุด (ร้อยละ 89.5) ระหว่างเรียนนักศึกษาจะพักอยู่หอพักถึงร้อยละ 81.8 และพักอยู่กับเพื่อนมากที่สุด (ร้อยละ 69.1) โดยที่นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีรายรับต่อเดือนประมาณ 1,000-4,999 บาท (ร้อยละ 44.6) และรายได้พอใช้ร้อยละ 75.9 และยังพบว่านักศึกษาเองมีประวัติการใช้สุราถึง 100 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และใน 100 คนนี้มีอายุที่เริ่มดื่มครั้งแรกที่พบมากที่สุด คืออายุ 18 ปี จำนวน 28 คน อายุ 17 ปี จำนวน 16 คน และอายุ 16 ปี จำนวน 12 คน ตามลำดับ และพบว่าดื่มก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย 70 คน

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.51, p < 0.01$) นั่นคือกลุ่มตัวอย่างที่มีความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราในทางใดทั้งดีหรือไม่ดี ก็จะมีทัศนคติที่ต่อการไม่ดื่มสุราไปทางนั้น

2. ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.36, p < 0.01$) นั่นคือกลุ่มตัวอย่างที่มีความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราสูงขึ้นเท่าไรก็จะมีแรงจูงใจหรือมีแนวโน้มที่จะมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราสูงขึ้นเท่านั้น

3. ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.59, p < 0.01$) นั่นคือกลุ่มตัวอย่างที่มีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรามากขึ้นเท่าใดจะมีการรับรู้ความสามารถของตนเองที่จะควบคุมการไม่ดื่มสุราได้มากขึ้นเท่านั้น

4. ทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา

ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.49$, $r = 0.26$ และ $r = 0.76$ ตามลำดับ, $p < 0.01$) นั่นก็คือกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติที่ดีต่อการไม่ดื่มสุรา มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่จะไม่ดื่มสุรา และรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุราสูงย่อมมีความตั้งใจที่จะไม่ดื่มสุราสูงเช่นกัน

การอภิปรายผล และข้อสรุป/วิจารณ์

กลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่พบว่าการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์สูง ในการศึกษาครั้งนี้พบนักศึกษามีประวัติการใช้สุรา 100 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 ซึ่งสูงกว่าวัยรุ่นทั่วไป จากผลการสำรวจพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราของประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2555) ที่พบว่ากลุ่มเยาวชนอายุ 15-24 ปีร้อยละ 23.7 มีพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราและจากพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราดังกล่าวยังส่งผลตามมาหลังการดื่ม เช่น ปัญหาการเรียน การทะเลาะวิวาทหรือการเกิดอุบัติเหตุ อาจเป็นอันตรายถึงชีวิตได้ (Norman, 2011; Wechsler et al., 2002; บัณฑิต ศรีไพศาลและคณะ, 2553)

สำหรับความสัมพันธ์ของความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการไม่ดื่มสุรานั้น พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.51$, $p < 0.01$) สนับสนุนสมมติฐานตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ว่า ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมจะเป็นตัวชี้นำการกระทำพฤติกรรมของบุคคล โดยจะมีอิทธิพลผ่านทัศนคติต่อพฤติกรรมในการศึกษาครั้งนี้ความเชื่อเด่นชัดในระดับต้นๆเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการไม่ดื่มสุรา ได้แก่ ความเชื่อที่ว่ากรรมการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้าทำให้ไม่ขาดสติ ทำให้ภาคภูมิใจในตนเอง และทำให้มีความสุขที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ เช่น การศึกษาของจุฬาลักษณ์ เชาวสุวรรณกิจ (2549) ที่พบว่าทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับผลรวมของผลคุณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับผลของการดื่มแอลกอฮอล์และการประเมินค่าผลของการดื่มแอลกอฮอล์ ($r = 0.54$, $p < 0.001$) และการศึกษาความสัมพันธ์ดังกล่าวในพฤติกรรมอื่นๆ เช่น การศึกษาของรัชฎาภรณ์ อึ้งเจริญ (2009) พบว่าทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการเลิกบุหรี่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติทางอ้อม (ผลรวมของผลคุณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับผลของพฤติกรรมและการประเมินค่าผลของพฤติกรรม) ($r = 0.45$, $p < 0.001$) และการศึกษาของ Yzer และคณะ (2004) พบว่าทัศนคติต่อพฤติกรรมการใช้กัญชากับความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กัน ($r = 0.50$, $p < 0.001$) จะเห็นได้ว่าการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมกับทัศนคติต่อพฤติกรรมทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติรวมทั้งผลการศึกษาครั้งนี้ด้วย

ความสัมพันธ์ของความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรากับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.36, p < 0.01$) สนับสนุนสมมติฐานตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ว่า ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงจะเป็นตัวชี้นำการกระทำพฤติกรรมของบุคคล โดยจะเป็นองค์ประกอบที่อยู่ภายใต้ตัวกำหนดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ในการศึกษาครั้งนี้ความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุราในระดับต้นๆ ได้แก่ความเชื่อที่ว่า พ่อแม่ ครูอาจารย์ และเพื่อนคิดว่านักศึกษาไม่ควรดื่มสุราใน 6 เดือนข้างหน้า และนักศึกษายินดีที่จะทำตามที่กลุ่มอ้างอิงให้ทำอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจุฬาลักษณ์ เชาวสุวรรณกิจ (2549) ที่พบว่าความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ($r = 0.48, p < 0.001$) และการศึกษาความสัมพันธ์ดังกล่าวในพฤติกรรมอื่นๆ เช่นการศึกษาของรัชฎาภรณ์ อึ้งเจริญ (2009) พบว่าความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลิกสูบบุหรี่ ($r = 0.23, p < 0.001$) และการศึกษาของ Kasprzyk และคณะ (1998) พบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัย ($r = 0.46-.61, p < 0.001$) และจากการศึกษาของ Yzer และคณะ (2004) พบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับพฤติกรรมการเสพยาเสพติด ($r = 0.47, p < 0.001$) จะเห็นได้ว่าการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกือบทั้งหมดมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกับผลการศึกษานี้

ความสัมพันธ์ของความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุราในนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.59, p < 0.01$) สนับสนุนสมมติฐานตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ที่ว่าความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมจะเป็นตัวชี้นำการกระทำพฤติกรรมของบุคคล โดยความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมจะเป็นความเชื่อพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ในการศึกษาครั้งนี้ตัวอย่างความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรา ได้แก่การมีกฎระเบียบหรือผู้ควบคุมการดื่มสุรา การมีสติควบคุมตนเองให้ไม่ดื่มสุราได้ และการมีกิจกรรมทำ เช่นเล่นกีฬาหรือเข้ากิจกรรมชมรม เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ เช่นการศึกษาของจุฬาลักษณ์ เชาวสุวรรณกิจ (2549) ที่พบว่าความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ($r = 0.48, p < 0.001$) และการศึกษาความสัมพันธ์ดังกล่าวในพฤติกรรมอื่นๆ เช่นการศึกษาของรัชฎาภรณ์ อึ้งเจริญ (2009) พบว่าการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่สูบบุหรี่ ($r = 0.51, p < 0.001$) จะเห็นได้ว่าการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความ

เชื่อเกี่ยวกับการควบคุมกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรากับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.49, p < 0.01$) สนับสนุนสมมติฐานตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ว่า บุคคลมีทัศนคติในทางบวกก็จะเป็นแรงจูงใจให้เกิดความตั้งใจที่จะทำพฤติกรรมนั้นๆ ซึ่งในการศึกษารั้งนี้ตัวอย่างทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาได้แก่การไม่ดื่มสุราใน 6 เดือนข้างหน้าเป็นสิ่งที่มิประโยชน์-มิโทษ ดี-แย่ และเหมาะสม-ไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจุฬาลักษณ์ เชาวสุวรรณกิจ (2549) และการศึกษาของจักรพันธ์ กิตตินรรัตน์และนิพัฏฐพงษ์ สนิทเหลือ (2554) ที่พบว่าทัศนคติต่อพฤติกรรมการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราและพฤติกรรมการดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร ($r = 0.47, p < 0.01$ และ $r = 0.45, p < 0.05$ ตามลำดับ) เช่นเดียวกับการศึกษาของ Collin, Witkiewitz และ Larimer (2011) การศึกษาของ Norman (2011) และการศึกษาของ Hutching, Lac และ LaBrie (2008) ซึ่งพบว่าทัศนคติต่อการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างหนัก ($r = 0.73, p < 0.001, r = 0.82, p < 0.01$ และ $r = 0.49, p < 0.05$ ตามลำดับ) จะเห็นได้ว่าในการศึกษาที่ผ่านมาทัศนคติต่อการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราในระดับปานกลางขึ้นไป เช่นเดียวกับผลการศึกษารั้งนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรากับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.26, p < 0.01$) และสนับสนุนสมมติฐานตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ที่ว่าการที่บุคคลรับรู้ว่าคุณค่าสำคัญส่วนใหญ่คิดว่าเขาควรหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมหนึ่งๆนั้น บุคคลก็จะมีแรงจูงใจให้เกิดความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นๆ ตัวอย่างข้อคำถามการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักศึกษา เช่นนักศึกษาเห็นด้วยหรือไม่กับความคิดของกลุ่มคนที่มีอิทธิพลของนักศึกษาที่ว่านักศึกษาไม่ควรดื่มสุรา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจุฬาลักษณ์ เชาวสุวรรณกิจ (2549) ที่พบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.32, p < 0.001$) และการศึกษาของจักรพันธ์ กิตตินรรัตน์และนิพัฏฐพงษ์ สนิทเหลือ (2554) ที่พบว่าการควบคุมโดยครอบครัวและอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -0.39$ และ $r = 0.38$ ตามลำดับ, $p < 0.05$) สอดคล้องกับการศึกษาของ Huchting และคณะ (2008) การศึกษาของ Collins และคณะ (2011) การศึกษาของ Norman (2011) และการศึกษาของ Elliott and Ainsworth (2012) ($r = -0.11, p < 0.05, r = 0.44, p < 0.01, r = 0.50, p < 0.01$ และ $r = 0.61, p <$

0.05 ตามลำดับ) จากการศึกษาที่ผ่านมาทุกการศึกษานั้น จะพบว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับต่อความตั้งใจในการดื่มสุร่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์ของการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรากับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.76, p < 0.01$) ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ที่ว่าบุคคลจะตัดสินใจเลือกทำกิจกรรมหรือกระทำพฤติกรรมต่างๆหรือไม่นั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการรับรู้ว่าคุณสามารถควบคุมพฤติกรรมนั้นได้หรือไม่ บุคคลที่รับรู้ว่าคุณสามารถควบคุมพฤติกรรมได้จะตั้งใจที่จะทำพฤติกรรมนั้นมากกว่าคนที่ไม่เชื่อว่าตนเองจะสามารถควบคุมพฤติกรรมนั้นได้ ตัวอย่างการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา เช่นการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้าขึ้นอยู่กับตัวนักศึกษาเองนั้นเป็นเรื่องที่ง่ายและสามารถควบคุมได้ เป็นต้น ซึ่งผลการศึกษาค้นนี้สอดคล้องกับการศึกษาทั้งในและต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ เช่นการศึกษาของจุฬาลักษณ์ เชาวสุวรรณกิจ (2549) ที่พบว่าการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุร่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.68, p < 0.01$) และการศึกษาของ Cookew และคณะ (2007) การศึกษาของ Huchting และคณะ (2008) การศึกษาของ Norman (2011) และการศึกษาของ Elliott and Ainsworth (2012) พบว่าการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดื่มสุร่าอย่างหน้กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.34, p < 0.001, r = 0.43, p < 0.01, r = 0.64, p < 0.01$ และ $r = 0.71, p < 0.01$ ตามลำดับ) จากการศึกษาที่ผ่านมาจะพบว่าทุกการศึกษารับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับต่อความตั้งใจในการดื่มสุร่าอย่างหน้กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งการศึกษาค้นนี้ก็พบว่าการรับรู้การควบคุมการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับต่อความตั้งใจในการไม่ดื่มสุร่าเช่นกัน

ข้อจำกัดของการศึกษาค้นนี้

เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ซึ่งตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนนั้นผลการวิจัยครั้งนี้จะสามารถอ้างอิงถึงได้เฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่มีบริบทเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง ไม่สามารถอ้างอิงไปยังกลุ่มประชากรอื่นได้ เพราะต้องคำนึงถึงความแตกต่างของ กลุ่มตัวอย่าง บริบทของกลุ่มตัวอย่างและลักษณะของพฤติกรรม และข้อจำกัดในเรื่องการพัฒนาเครื่องมือ พบว่าชุดแบบสอบถามเกี่ยวกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุร่าที่มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.57 เท่านั้น ซึ่งมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับตัวแปรอื่นที่อาจมีความสัมพันธ์กันต่ำกว่าความเป็นจริงได้

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าตัวแปรต่างๆสัมพันธ์กันตามสมมติฐานของกรอบแนวคิด ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน โดยพบการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรามีขนาดของ ความสัมพันธ์สูงสุด รองลงมา คือทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุราและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ ดื่มสุรา ตามลำดับ จากผลการศึกษา ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ควรมีการพัฒนาโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมการดื่มสุราในนักศึกษา ระดับปริญญาตรี โดยการส่งเสริมให้นักศึกษารับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองที่จะไม่ดื่มสุรา ในสถานการณ์ต่างๆ ส่งเสริมให้นักศึกษามีทัศนคติทางบวกต่อพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา และ ส่งเสริมกลุ่มอ้างอิง เช่น พ่อแม่ เพื่อนและครูอาจารย์ มีทัศนคติทางบวกหรือเห็นด้วยกับพฤติกรรม การไม่ดื่มสุราของนักศึกษา

1.2 ควรนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการ ป้องกันพฤติกรรมการดื่มสุราในนักศึกษาระดับปริญญาตรีนำเสนอแก่ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็น ข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการป้องกันพฤติกรรมการดื่มสุราในนักศึกษา ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ที่เหมาะสมต่อไป

2) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการวิจัย

2.1 จากผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่าทัศนคติต่อการไม่ดื่มสุรา การคล้อยตาม กลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการไม่ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ กับการตั้งใจในการไม่ดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงควรพัฒนาโปรแกรมป้องกันการดื่มสุรา ในนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และทำการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมที่พัฒนาจาก ข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการทำวิจัยครั้งนี้

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา การ คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมการไม่ ดื่มสุรากับการตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา ในกลุ่มนักศึกษาที่เคยดื่มสุราและไม่เคยดื่มสุรามาก่อน เพื่อ เป็นข้อมูลพื้นฐานในหาแนวทางหรือวิธีการป้องกันการดื่มสุราในนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มี ความเฉพาะกลุ่มมากขึ้นต่อไป

**FACTORS ASSOCIATED WITH INTENTION TO NON DRINKING AMONG
UNDERGRADUATE STUDENTS**

USA JUNYAEM 5137707 NSMH/M

M.N.S. (MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: PRAPA YUTTRI, D.N.S., ACHARA
SEEHERUNWONG, D.N.S., RUNGNAPA PHANITRAT, Ph.D. (NURSING)**EXTENDED SUMMARY****Background and Significance of the Study**

Alcohol is considered a legal addictive substance that is accepted by society. A survey conducted by the National Statistical Office (B.E. 2555) has shown that in the year 2011, out of 53.9 million Thai people 15 years old or older, 17.0 million people or 31.5% had drunk alcohol in the previous 12 months before data collection. Of these, 9.5 million people, or 55.8%, drank alcohol occasionally, and 7.5 million people, or 44.2%, drank regularly (at least five days per week). In terms of age groups, those in their working age (25-59 years old) accounted for 37.3%, followed by those who were adolescents (15-24 years old), making up 23.7%, and the youngest mean age when starting to drink alcohol was 17.2 years old. In fact, such age group consisted of adolescents who were still studying in a secondary school or a university. Alcohol drinking can affect and even harm both the drinkers and others. For instance, students who drink may cause problems due to hangover. They may not be able to keep up with classmates in school, drive while being intoxicated, get into a fight with others, have unprotected sex, and cause a loss of life of themselves or others (Norman, 2011; Wechsler et al., 2002; Bundit Sornpaisal et al., B.E. 2553). In brief, alcohol abuse can become a major problem of the country that has to suffer losses of intellectual adults who can become important developers of the country.

As for studies on alcohol drinking behaviors conducted in Thailand, Thananya Kanchanapas (B.E. 2548) has reported that as many as 78.2% of students drank alcohol. In another study, Suwanna Arunpongpaisal, Poonsri Rangsrikajee, Surapol Weerasiri, and Suthatip Sraprom (B.E. 2549) investigated alcohol drinking in medical students at Khon Kaen University and found that 6.39% of them had problems with alcohol drinking. Of these, 1.56% had hazardous drinking, 2.6% had harmful drinking, and 2.4 suffered from alcohol dependence. It was also found that the prevalence rates of all three alcohol drinking problems increased with their levels of study. Thus, it can be seen that undergraduate students have a tendency to have alcohol drinking problems if they do not receive timely assistance or care in the initial phase.

Transition into college life is considered an important period in life because it can lead to risks of alcohol drinking. Part of it is the first drink of alcohol, called the “college effect”, referring to students who have never drink alcohol in high school would start drinking when they are in college, and this can become their permanent habit, so they have to drink on a regular basis. Some students who start drinking alcohol in their high school may search for the environment that will lead them to heavy drinking. When they become college or undergraduate students, new duties and responsibilities will bring excitement as well as pressure and uncertainty. If students move to live in a dormitory or apartment, whether on campus or off campus, they will live in a completely new environment away from their parents. When they do not have an inflexible or busy schedule as in high school, they will have freedom to do many activities they choose such as welcoming party for new students and sports and recreational activities, so they are more likely to drink alcohol than when they are secondary school students (Ross & DeJong, 2008).

With regard to causes of alcohol drinking, previous studies have documented that there are various factors associated with alcohol drinking behavior—both internal factors and external factors. Internal factors include gender, personality type, attitudes toward alcohol drinking, perceived self-efficacy to control alcohol drinking, etc. External factors are academic achievements, monthly allowances, access to alcohol, influence of media, support and control of alcohol drinking from parents, and having a close friend who is a drinker (Thananya Kanchanapas, B.E. 2548; Pranee

Thongkam et al., B.E. 2549; Oytip Thananta, B.E. 2550). However, most of the studies have been conducted with a focus on factors associated with alcohol drinking among high school students. There is no study that directly explores intention to non-drinking. For this reason, the researcher was interested in investigating factors associated with intention not to drink of undergraduate students based on the Theory of Planned Behavior as this theory could explain both internal and external factors, as well as environmental factors affecting drinking behavior or lack of it thereof. It was anticipated that the study findings could be used as baseline data to develop a practice guideline to prevent or monitor alcohol drinking behavior among undergraduate students that tends to lead to following problems.

In this study, the factors associated with intention not to drink in the next six months among undergraduate students was investigated based on the Theory of Planned Behavior, which can explain the characteristics of the variables and their relationships as follows:

1) Intention to non-drinking refers to undergraduate students' intention to not drink alcohol in the next six months. When students have an intention to non-drinking alcohol, their drinking behavior will be influenced. The more intention and struggles the students have the higher level of intention not to drink and the more possibility the students will refrain from drinking. According to the Theory of Planned Behavior, intention is associated with or influenced by attitudes toward non-drinking, subjective norms toward non-drinking, and perceived control of non-drinking.

2) Attitudes toward non-drinking refers to undergraduate students' feelings toward alcohol drinking behavior. It is giving a positive or negative meaning to non-drinking behavior. If students have positive attitudes toward non-drinking, they are more likely or have tendency to have the intention not to drink alcohol in different situations. Attitudes toward non-drinking is influenced by beliefs about non-drinking behavior. If the students believe that non-drinking has positive effects, they will have positive attitudes toward non-drinking. In contrast, if they believe that non-drinking will lead to negative effects, they have tendency to have negative attitude toward non-drinking. Beliefs about non-drinking can be assessed by multiplying the strength of each belief about non-drinking with the outcome evaluation of each belief about non-drinking.

3) Subjective norms toward non-drinking refers to undergraduate students' perception of how much society or significant persons want them not to drink alcohol. If the undergraduate students perceive that the reference group does not want them to drink alcohol, they are likely to have intention to non-drinking. Subjective norms toward non-drinking is influenced by normative beliefs about non-drinking; that is, the belief whether important persons agree or disagree with non-drinking behavior. If they perceive that the reference group agrees or accepts non-drinking behavior, they have the tendency to do as expected by not drinking alcohol. Subjective norms toward non-drinking is determined with the sum of the multiplication of the strengths of each belief about non-drinking of salient reference and motivation to comply with the referent.

4) Perceived control of non-drinking refers to undergraduate students' perception of ease and difficulty not to drink alcohol. If undergraduate students believe that it is easy to not drink alcohol in different situations in the next six months and they are likely to succeed, they will have a high level of intention to non-drinking. Perceived control of non-drinking is influenced by control beliefs about non-drinking. That is, undergraduate students' beliefs that there are supporting factors or resources, such as the refusal skill to non-drinking, or obstructive factors or obstacles to non-drinking such as having to participate in parties or activities where alcohol is served. Belief about non-drinking increases or decreases perceived control toward non-drinking. Perceived control of non-drinking is determined by the sum of the multiplication of the strength of each control belief about non-drinking and perceived power of control factors about non-drinking.

Research Objectives

- 1) To investigate the relationships between beliefs about non-drinking and attitudes toward non-drinking of undergraduate students
- 2) To explore the relationship between normative beliefs about non-drinking and subjective norms toward non-drinking
- 3) To examine the relationship between control beliefs about non-drinking and perceived control of non-drinking

4) To study the relationships among attitudes toward non-drinking, subjective norms toward non-drinking, and perceived control of non-drinking and intention to non-drinking among undergraduate students.

Methodology

After the research proposal was approved by the Graduate School, Mahidol University, and the Institutional Review Board on Research Involving Human Subjects of the Faculty of Nursing, Mahidol University, the researcher submitted the letter to the President of the Rajamangala University of Technology Srivijaya Nakhon si thammarat campus to ask for permission to collect data. After permission was granted, the researcher met the person in charge of academic and research affairs to explain the research objectives, data collection procedures, and instruments used in data collection. The researcher protected the rights of human subjects by distributing the participant information sheet to undergraduate students, inviting them to participate in the study on a voluntary basis, and asking them to sign the informed consent form. After the students agreed to participate in the study, the researcher let 25 of them respond to the questionnaire for the preliminary study to develop the instrument (phase 1). Data gathered from the open-ended instrument were analyzed and used to develop the questionnaire to answer the research question (phase 2) based on the Theory of Planned Behavior. The instrument was submitted to a panel of three experts who were thesis advisors to examine its content validity before it was tried out with 30 students. Cronbach's alpha coefficient of the ten components of the questionnaire showed that the reliability ranged from 0.83 to 0.93 for nine components, and there was one component, the subjective norm toward non-drinking, whose reliability was 0.57 only. After the questionnaire was revised, it was used to collect data from 220 subjects. It is worth noting here that the subjects in phase 1 and phase 2 were different students. After data were collected from the subjects of the main study, they were analyzed using a statistical program. Descriptive statistics were used to determine frequency, percentage, mean, and standard deviation. Also, Pearson's product moment correlation coefficient was employed to analyze the relationships among the study variables.

Findings

Part I: Demographic characteristics of undergraduate students

A total of 220 undergraduate students participated in this study. They ranged in age from 18 to 22 years old, with the mean age of 19.83 years ($SD. = 0.99$). Most of them, or 70%, were female, and 89.5% were Buddhists. Moreover, 81.8% lived in a dormitory, and 69.1% lived with their friends. Almost half of the subjects, or 44.6%, had their income ranging from 1,000 to 4,999 baht per month, and about three quarters, or 75.9%, had sufficient income. It was found that 100 subjects, or 45.5%, had history of alcohol drinking, and in these 100, 28 of them were 18 years old when they started drinking, 16 were 17 years old, and 12 were 16 years old. Seventy subjects started drinking alcohol before they became undergraduate students.

Part II: Factors related to intention to non-drinking of undergraduate students

When analyzing the factors associated with intention to non-drinking among undergraduate students based on the Theory of Planned Behavior, the study findings were as follows:

1. Beliefs about non-drinking behavior was positively associated with attitudes toward non-drinking of undergraduate students with statistical significance ($r = 0.51, p < 0.01$). That is, the subjects' attitudes toward alcohol drinking would depend on their beliefs about non-drinking, either positive or negative.

2. Normative beliefs about non-drinking was positively associated with subjective norms toward non-drinking of undergraduate students with statistical significance ($r = 0.36, p < 0.01$). That is, the higher the subjects' beliefs about non-drinking, the more motivation toward non-drinking they had.

3. Beliefs about control of non-drinking was positively associated with perceived control of non-drinking of undergraduate students with statistical significance ($r = 0.59, p < 0.01$). That is, the more the subjects had beliefs about control of non-drinking, the more their perceived to control non-drinking.

4. Attitudes toward non-drinking, subjective norms toward non-drinking, and perceived control of non-drinking were positively associated with intention to

non-drinking of undergraduate students with statistical significance ($r = 0.49$, $r = 0.26$, and $r = 0.76$, respectively, $p < 0.01$). That is, the subjects who had more positive attitudes toward non-drinking, had more subjective norms toward non-drinking, and had more perceived to control non-drinking had more intention to non-drinking.

Discussion of Findings

Undergraduate students constitute a group of alcohol drinkers. In this study, close to half of the subjects, or 45.5%, had history of alcohol drinking, and the percentage was higher than the statistics of general adolescents. A study conducted by the National Statistical Office (B.E. 2555) showed that 23.7% of the population aged between 15 and 24 years of age, had alcohol drinking behavior. Alcohol drinking behavior generally leads to other behavioral problems such as study problems, physical violence, or accidents, which can be life-threatening (Norman, 2011; Wechsler et al., 2002; Bundit Sornpaisal et al., B.E. 2553).

As regards the relationship between beliefs about non-drinking and other variables, it was found that beliefs about non-drinking was positively associated with attitude toward non-drinking of undergraduate students with statistical significance ($r = 0.51$, $p < 0.01$). Such a finding supported the hypothesis based on the Theory of Planned Behavior that believes about a behavior will be an indicator of individuals' behavior through attitude toward a behavior. In this study, outstanding beliefs about non-drinking included not drinking alcohol in the next six months enabled individuals to remain mindful, to have self-prided, and to have good health. A number of previous studies conducted in Thailand and abroad yielded consistent findings. For example, Chulaluck Chaosuwanakit (B.E. 2549) has reported that attitude toward alcohol drinking was related to the sum of the multiplication between beliefs about outcomes of alcohol drinking and evaluation of outcomes of alcohol drinking ($r = 0.54$, $p < 0.001$). In another study, Rachadaporn Ungcharoen (2009) found that attitude toward smoking cessation behavior was associated with the sum of the multiplication between beliefs about outcomes of a behavior and evaluation of outcomes of a behavior ($r = 0.45$, $p < 0.001$). Similarly, Yzer et al. (2004) have reported that attitude toward use of marijuana and beliefs about behavior were related ($r = 0.50$, $p < 0.001$). Therefore, it

could be seen that studies investigating the relationship between beliefs about a behavior and attitudes toward a behavior have confirmed the existing relationship, including the present study.

Beliefs about non-drinking was positively associated with subjective norms toward non-drinking of undergraduate students with statistical significance ($r=0.36$, $p<0.01$). Such a finding supported the Theory of Planned Behavior in that beliefs of the reference group specify the behavior of individuals. It is a component under the specification of subjective norms toward the reference group. In this study, leading beliefs about subjective norms toward non-drinking included the beliefs that parents, teachers, and friends thought that undergraduate students should not drink alcohol in the next six months and that undergraduate students were willing to comply with the reference group at a high to very high level. Likewise, Chulaluck Chaosuwannakit (B.E. 2549) has reported that beliefs of the reference group was positively related to the subjective norms of the reference group toward alcohol drinking ($r=0.48$, $p<0.001$). In studies exploring other variables, Rachadaporn Ungcharoen (2009) found that beliefs of the reference group was positively associated with subjective norms toward smoking cessation ($r=0.23$, $p<0.001$). Finally, Yzer et al. (2004) have reported that subjective norm was associated with beliefs of the reference group about use of marijuana ($r=0.47$, $p<0.001$). Therefore, it could be seen that studies investigating the relationship between beliefs of a reference group and subjective norms showed a statistically significant relationship for the study of Rachadaporn Ungcharoen (2009).

Furthermore, it was found that beliefs about control of non-drinking was positively associated with perceived control of non-drinking among undergraduate students with statistical significance ($r=0.59$, $p<0.01$). Such a finding supported the Theory of Planned Behavior in that beliefs about control specify the behavior of individuals. Beliefs about control are a basis that influences perceived to control a behavior. In this study, outstanding beliefs about control of non-drinking included rules and regulations or controllers of alcohol drinking, having mindfulness to control oneself from drinking, and doing activities such as sports and club activities, etc. Similar findings have been documented by previous studies. For instance, Chulaluck Chaosuwannakit (B.E. 2549) found that beliefs about control were related to perceived

to control alcohol drinking ($r = 0.48, p < 0.001$). In studies examining other variables, Rachadaporn Ungcharoen (2009) found that perceived to control a behavior was associated with beliefs about control of non-smoking ($r = 0.51, p < 0.001$). Therefore, it could be seen that the aforementioned studies investigating relationships between beliefs about control and perceived to control a behavior showed that there was a relationship between these variables at a moderate level of higher.

As regards the relationship between attitudes toward non-drinking and intention to non-drinking of undergraduate students, a positive relationship with statistical significance ($r = 0.49, p < 0.01$). Such a finding supported the Theory of Planned Behavior in that when individuals have positive attitudes, they will have motivation to do a behavior. In this study, the attitudes of undergraduate students toward non-drinking in the next six month was that drinking was beneficial/harmful, good/bad, and suitable/unsuitable. Similarly, Chulaluck Chaosuwannakit (B.E. 2549) and Chakrapan Kittinorarat and Nipitpon Sanitlue (B.E. 2554) found that attitude toward alcohol drinking was associated with intention to drink and drinking behavior of undergraduate students in Bangkok ($r = 0.47, p < 0.01$ and $r = 0.45, p < 0.05$, respectively). Also, Collin, Witkiewitz, and Larimer (2011), Norman (2011), and Hutching, Lac, and LaBrie (2008) found that attitude toward alcohol drinking was associated with heavy drinking ($r = 0.73, p < 0.001$; $r = 0.82, p < 0.01$; and $r = 0.49, p < 0.05$, respectively). Thus, it could be seen from previous studies that attitude toward non-drinking was associated with intention to drink with statistical significance, just like the finding reported in this study.

The study findings revealed that there was a positive relationship between subjective norms toward non-drinking and intention to non-drinking among undergraduate students at a low level ($r = 0.26, p < 0.01$). However, the hypothesis based on the Theory of Planned Behavior was supported. When individuals perceive that most significant persons think that they should or should not do a behavior, they will have motivation to do or not to do such a behavior. One example of the items on subjective norms of undergraduate students in this study was ‘Do you agree or disagree with the thinking of influential persons that you should not drink alcohol?’ The findings were consistent with the findings of Chulaluck Chaosuwannakit (B.E. 2549) who found that subjective norms was related to intention to drink alcohol with

statistical significance ($r = 0.32$, $p < 0.001$). In another study, Chakrapan Kittinorarat and Nipitpon Sanitlue (B.E. 2554) found that family control and peer influence were associated with drinking behavior with statistical significance ($r = -0.39$, $p < 0.05$ and $r = 0.38$, $p < 0.05$, respectively). Furthermore, Hutching et al. (2008), Collins et al. (2011), Normal (2011), and Elliot and Ainsworth (2012) reported similar findings ($r = -0.11$, $p < 0.05$; $r = 0.44$, $p < 0.01$; $r = 0.50$, $p < 0.01$; and $r = 0.61$, $p < 0.05$, respectively). All of the previous studies have documented that subjective norm toward a reference group was positively related to intention to drink alcohol with statistical significance. Hutching et al. (2008), which was similar to the finding of the previous study. This may be because of the problems when developing an instrument to investigate subjective norms. In this study, Cronbach's alpha coefficient of the instrument was only 0.63 during the pilot study and only 0.57 when using the instrument to collect data from 220 subjects of the main study.

It was found in the present study that perceived control of non-drinking was positively associated with intention to non-drinking of undergraduate students at a high level ($r = 0.76$, $p < 0.01$). Such a finding yielded support to the hypothesis based on the Theory of Planned Behavior that in order for individuals to make a decision to do activities, part of the decision comes from their perceived self-efficacy to control the situation. When individuals perceive that they are able to control a behavior, they will have more intention to do the behavior than those who do not believe that they are unable to control such a behavior. One example of perceived control of non-drinking was non-drinking in the next six months was easy to do and controllable. The findings of the present study were consistent with the findings of a number of studies conducted both in Thailand and overseas. For example, Chulaluck Chaosuwanakit (B.E. 2549) found that perceived to control a behavior was related to intention to drink alcohol with statistical significance ($r = 0.68$, $p < 0.001$). Furthermore, Cookew et al. (2007), Hutching et al. (2008), Normal (2011), and Elliott and Ainsworth (2012) revealed that perceived to control a behavior was associated with intention to have heavy drinking with statistical significance ($r = 0.34$, $p < 0.001$; $r = 0.43$, $p < 0.01$; $r = 0.64$, $p < 0.01$; and $r = 0.71$, $p < 0.01$, respectively). All previous studies cited in this study showed that perceived to control a behavior was associated with intention to have heavy drinking with statistical significance. In this study, it was also found that

perceived to control non-drinking was positively associated with intention to non-drinking with statistical significance.

Limitations of the Study

The present study was conducted with a group of undergraduate students studying at Rajamangala University of Technology Srivijaya, Nakhon Si Thammarat campus. According to the Theory of Planned Behavior, the study findings were also generalizable to the undergraduate students who have the same demographic characteristics and living in the same contexts as the subjects of the study. The study findings cannot be generalized to other groups of undergraduate students in the population. Finally, another limitation of the study is that the reliability of the questionnaire on subjective norms toward non-drinking was only 0.57, which could had an effect on the relationship between subjective norms and other study variables and the derived relationships may be lower than they actually are.

Recommendations

For nursing practices

The study findings revealed that there were relationships among different study variables based on the conceptual framework of the Theory of Planned Behavior. Based on the study findings, the following recommendations can be made:

- 1) An intervention program should be developed to prevent alcohol drinking behavior among undergraduate students. For example, to encourage students to perceive that they can control non-drinking in different situations, to promote them to have a positive attitude toward non-drinking, and to promote their significant others to have a positive attitude toward non-drinking and agree with non-drinking behavior
- 2) The findings derived in the present study and recommendations on how to prevent alcohol drinking behavior among undergraduate students should be proposed to administrators of educational institution as baseline data to devise a policy

and preventive measure to more appropriately and effectively prevent alcohol drinking behavior among undergraduate students.

For nursing research

1) The findings of the present study showed that attitudes toward non-drinking, subjective norms toward non-drinking, and perceived control of non-drinking were associated with intention to non-drinking with statistical significance. Thus, studies should be used the study finding data to develop an intervention program with more confidence and to verify the effective of an intervention program.

2) Studies should also be explore there is an association between attitudes toward non-drinking, subjective norms toward non-drinking, and perceived to control of non-drinking and intention to non-drinking of undergraduate students compare between the undergraduate who not drink and have history of alcohol drinking. Thus, the study findings can be utilized to more effectively prevent alcohol drinking among specific group of undergraduate students who have history of alcohol drinking.

รายการอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2547). แบบสอบถามแอลกอฮอล์. เข้าถึงเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2552, จาก <http://www.dmh.go.th/main.asp>
- ขวัญหทัย กัณทะโรจน์, ศรีพรรณ กันธวัง และมาลี เอื้ออำนวย. (2550). ปัจจัยทำนายความตั้งใจของมารดาในการให้นมมารดาแก่ทารกเกิดก่อนกำหนด. *พยาบาลสาร*. 34(1), 1-10.
- จักรพันธ์ กิตตินรรัตน์ และนิพัฏฐพงษ์ สนิทเหลือ. (2554). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. ทนสนับสนุนโดยศูนย์วิจัยปัญหาสุราสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). Retrieved January 10, 2013, from <http://cas.or.th/index.php/research/read/77>
- จุฬาลักษณ์ เชาว์สุวรรณกิจ. (2549). พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และการแสวงหาการสัมผัสของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี: การศึกษาตามแนวรูปแบบบูรณาการของการเปลี่ยนพฤติกรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิราภรณ์ เทพหนู. (2540). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญศึกษาในจังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชนิกา ตู้จินดา. (2547). Alcohol and the adolescent. ใน พัฒน์ มหาโชคเลิศวัฒนา (บก.), *กลยุทธ์การดูแลและสร้างเสริมสุขภาพวัยรุ่น* (หน้า 288-292). กรุงเทพมหานคร: ชัยเจริญ.
- ชลธิชา โรจนแสง. (2550). เยาวชนไทย: กรณีสึกษาพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ในปี พ.ศ. 2550. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธัญญา กาญจนภาส. (2548). พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นรลักษณ์ เอื้อกิจ. (2547). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นไทย ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณชีพัฒนิต (การพยาบาล), มหาวิทยาลัยมหิดล.

- บัญญัติ ศรีไพศาล, จุฑาภรณ์ แก้วมุงคุณและ กมลา วัฒนพร (2553). รายงานสถานการณ์สุราประจำปี พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา.
- ประนอม กาญจนวนิชย์. (2548). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปรีชาพร ศุภสร. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปราณี ทองคำ, อติญาณ์ ศรีเกษตริน, และรัตติยา เพชรน้อย. (2549). พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 17(2), 169-189.
- ผกาดี พรหมนุช. (2549). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พินทุอร วิรุฬห์ตั้งตระกูล. (2550). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การจัดการ), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิมพ์ภรณ์ กลั่นกลั่น. (2555). การสร้างเสริมสุขภาพเด็กทุกช่วงวัย. ขอนแก่น : โรงพิมพ์ คลังน่านวิทยา.
- เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์. (2550). พัฒนาการมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: ชรรณาพรสจำกัด.
- รัชฎาภรณ์ อึ้งเจริญ. (2552). การทำนายความตั้งใจในการเลิกสูบบุหรี่ของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร : โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- รุจา ภูไพบูลย์. (2547). ทฤษฎีการวางแผนพฤติกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวัยรุ่น. ราชบัณฑิตยบาล, 10(1), 24-36.
- ลักขณา อินทร์กลับ, อัญชลี จงอร จันทาโก, ธำรงค์ดี วรรณาริก, กษวรรณ ขจรเสรี, พงนิย์ ศรีสร้าง, อินทิรา มีอินทร์เกิดและคณะ. (2551). พฤติกรรมการดื่มสุราและการรับรู้ผลกระทบจากการดื่มสุราของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. ทุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) และศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)

- วรศร ปัทมานนท์. (2549). ปัจจัยทางการตลาดของสินค้าประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารศาสตรมหาบัณฑิต, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2549). *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 2*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมพร สิทธิสงคราม. (2549). ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น. *วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*.
- สุวรรณ อรุณพงศ์ไพศาล, พูนศรี รังสีจิ, สุรพล วีระศิริ และสุทธาทิพย์ สระพรม. (2549). ความชุกของปัญหาการดื่มสุราของนักศึกษาแพทย์ใน มหาวิทยาลัยขอนแก่น. *วารสารสมาคมจิตแพทย์ไทย*. 51(3). 2-13.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2555). *การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุราของประชาชน พ.ศ. 2554*. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสาร. จาก <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/files/smokeRep54.pdf>
- อลิสา วัชรสินธุ. (2547). Factors associated with drug use in adolescents. ใน พัฒน์ มหาโชคเลิศวัฒนา (บก.), *กลยุทธ์การดูแลและสร้างเสริมสุขภาพวัยรุ่น* (หน้า 189-194). กรุงเทพมหานคร: ชัยเจริญ.
- อ้อยทิพย์ ถานันตะ. (2550). *ทัศนคติต่อการดื่มสุราของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมศึกษา), มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Armitase, C..J., & Conner, M.(2001). Efficacy of the theory of planned behavior: A meta-analytic review. *Journal of Social Psychology*, 40, 471-499.
- Ajzen, I. (1985). From intention to actions: a theory of planned behavior. In Kuhl, J. and Beckmann, J. (eds), *Action Control: From Cognition to Behavior* (pp.11-39). NY: Springer-Verlag.
- Ajzen, I. (1988). *Attitudes, Personality and Behaviour*. Open University Press: Milton Keynes.
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Process*, 50, 179-211.
- Ajzen I.(2002). *Constructing a TPB questionnaire: Conceptual and methodological considerations*. Retrieved January 10, 2012 from http://www.people.umass.edu/aizen/pdf/tpb_measurement.pdf.

- Ajzen, I. (2006). *Constructing a TPB questionnaire: Conceptual and methodological considerations*. (2002–Revised 2006) Retrieved January 10, 2012 from <http://www.people.umass.edu/aizen/pdf/tpb.measurement.pdf>.
- Ajzen, I., & Fishbein, M. (1980). *Understanding attitudes and predicting social behavior*. Englewood Cliffs, N J: Prentice Hall
- Beck, K.H., Arria, A.M., Caldeira, K.M., Vincent, K.B., O'Grady, K.E., & Wish, E.D. (2008). Social context of drinking and alcohol problems among college students. *American Journal of Health Behavior*, 32(4), 420-430.
- Coper, M.L. (1994). Motivations for alcohol use among adolescents: development and validation of a four factor model. *Psychological Assessment*, 6(2), 117-128.
- Collins, S. E, Witkiewitz, K, & Larimer, M. E. (2011). The theory of planned behavior as a predictor of growth in risky college drinking. *Journal of Studies on Alcohol and Drugs*. 72(2), 84-91.
- Cookew, R., Sniehotta, F., & Schuz, R. (2007). Binge-drinking behavior using an extended RPB: Examining the impact of anticipated regret and descriptive norms. *Alcohol and Alcoholism*, 42 (2), 84-91.
- Elliott, M. A., & Ainsworth, K. (2012). Predicting university undergraduates' binge-drinking behavior: A comparative test of the one- and two-coimponent theories of planned behavior. *Addictive Behaviors*, 37, 92-101.
- Fishbein, M., & Ajzen, I. (1975). *Belief attitude, intention and behavior. An introduction to theory and research*. Reading, MA: Addison-Wesley Publishing Company.
- Francis, J. J., Eccles, M. P., Johnston, M., Walker, A., Grimshaw, J., Foy, R., et al. (2004). *Constructing questionnaires based on the theory of planned behavior: A manual for health services researchers*. Centre for Health Services Research: Newcastle Upon Tyne, United Kingdom.
- Glassman, T., Braun, R. E., Dodd, V., Miller, J.M., & Miller, E.M. (2010). Using the theory of planned behavior to explain the drinking motivations of social, high-risk, and extreme drinkers on game day. *Journal of Community Health*, 35(2), 172-81.
- Huchting, K., Lac, A., & LaBrie, J.W. (2008). An application of the Theory of Planned Behavior to sorority alcohol consumption. *Addictive Behaviors*, 33(4), 538–551

- Kasprzyk, D., Montano, D. E., & Fishbein, M. (1998). Application of an integrated behavioral model to predict condom use: A prospective study among high HIV risk groups. *Journal of Applied Social Psychology*, 28, 1557-1583.
- Norman, P. (2011). The theory of planned behavior and binge drinking among undergraduate students: Assessing the impact of habit strength. *Addictive Behaviors*, 36(5), 502-507.
- Prohmmo, R. (2007). *Adolescent health and development situation in Thailand*. Nakhon Pathom : Institute for Population and Social Research, Mahidol University.
- Ross, V., & DeJong, W. (2008). *Alcohol and other drug abuse among first-year college students*: The Higher Education Centre for Alcohol, Drug Abuse and Violence Prevention. Retrieved January 10, 2012 from <http://hhd.org/resources/publications/alcohol-and-other-drug-abuse-among-first-year-college-students>
- Steinberg, L. (1996). *Beyond the classroom: Why school reform has failed and what parents need to do*. N Y: Simon & Schuster.
- Santrock, J.W. (1996). *Adolescence: An Introduction*. Chicago: Brown & Benchmark.
- Wechsler, H., Lee, J.E., Kuo, M., Seibring, M., Nelson, T.F., & Lee, H. (2002). Trends in college binge drinking during a period of increased prevention efforts. Findings from 4 Harvard School of Public Health College Alcohol Study surveys: 1993-2001. *Journal of American College Health*, 50, 203-217.
- Yzer, M. C., Cappella, J. N., Fishbein, M., Hornik, R., Sayeed, S., & Ahern, R. K. (2004). The role of distal variables in behavior change: Effects of adolescents' risk for marijuana use on intention to use marijuana. *Journal of Applied Social Psychology*, 34, 1229-1250.



**ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา
ของนักศึกษา**

แบบสอบถาม	ค่าคะแนนปกติ	X	S.D.
1. ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการไม่ดื่มสุรา			
1.1 การที่ฉันไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้าทำให้ฉันมีสุขภาพดี	1-5	4.34	0.87
1.2 การที่ฉันไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้าทำให้ฉันมีความภาคภูมิใจในตนเอง	1-5	4.40	0.99
1.3 การที่ฉันไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้าทำให้ฉันได้ทำความดี	1-5	4.29	0.87
1.4 การที่ฉันไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้าทำให้ฉันไม่ขาดสติ	1-5	4.39	1.02
1.5 การที่ฉันไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้าทำให้ฉันไม่ประสบอุบัติเหตุ	1-5	4.26	0.90
1.6 การที่ฉันไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้าทำให้ฉันไม่เกิดการทะเลาะวิวาท	1-5	4.16	0.94
1.7 การที่ฉันไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้าทำให้ฉันมีสัมพันธภาพกับเพื่อนแย่ลง	1-5	3.22	1.38
1.8 การที่ฉันไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้าทำให้ฉันมีสัมพันธภาพกับรุ่นพี่แย่ลง	1-5	3.80	1.04
1.9 การที่ฉันไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้าทำให้ฉันไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อน	1-5	3.80	1.12
1.10 การที่ฉันไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้าทำให้ฉันไม่ได้รับการยอมรับจากรุ่นพี่	1-5	3.84	1.11
1.11 การที่ฉันไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้าทำให้ชีวิตฉันขาดความสนุกสนาน	1-5	3.86	1.21
2. การประเมินผลที่ได้รับจากการไม่ดื่มสุรา			
2.1 การไม่ดื่มสุราทำให้สุขภาพดี	1-5	4.67	0.74
2.2 การไม่ดื่มสุราทำให้ภาคภูมิใจในตนเอง	1-5	4.61	0.73

แบบสอบถาม	ค่าคะแนนปกติ	X	S.D.
2.3 การไม่ดื่มสุราทำให้ได้ทำสิ่งดีๆ	1-5	4.56	0.77
2.4 การไม่ดื่มสุราทำให้ไม่ขาดสติ	1-5	4.66	0.70
2.5 การไม่ดื่มสุราทำให้ไม่เกิดการทะเลาะวิวาท	1-5	4.56	0.85
2.6 การไม่ดื่มสุราทำให้ไม่ประสบอุบัติเหตุ	1-5	4.48	0.91
2.7 การไม่ดื่มสุราทำให้สัมพันธ์ภาพกับเพื่อนแย่ลง	1-5	3.41	1.41
2.8 การไม่ดื่มสุราทำให้สัมพันธ์ภาพกับรุ่นพี่แย่ลง	1-5	3.47	1.34
2.9 การไม่ดื่มสุราทำให้ไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อน	1-5	3.52	1.35
2.10 การไม่ดื่มสุราทำให้ไม่ได้รับการยอมรับจากรุ่นพี่	1-5	3.48	1.35
2.11 ทำให้ชีวิตขาดความสนุกสนาน	1-5	3.38	1.32
3. ทศนคติที่มีต่อการไม่ดื่มสุรา			
3.1 การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า เป็นสิ่งที่ดี-แย่	1-5	4.52	0.71
3.2 การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า เป็นสิ่งที่ประ โยชน์-เป็นโทษ	1-5	4.53	0.74
3.3 การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า เป็นสิ่งที่ทำให้ปลอดภัย-เป็นอันตราย	1-5	4.44	0.75
3.4 การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า เป็นสิ่งที่เหมาะสม-ไม่เหมาะสม	1-5	4.51	0.65
3.5 การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า เป็นสิ่งที่น่าภูมิใจ-เสียความภูมิใจ	1-5	4.50	0.70
3.6 การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า เป็นสิ่งที่สนุก-ไม่สนุก	1-5	4.41	0.80
4. ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา			
4.1 พ่อแม่/ผู้ปกครองของฉัน คิดว่าฉันไม่ควรดื่มสุรา	1-5	4.45	0.87
4.2 เพื่อนของฉัน คิดว่าฉันไม่ควรดื่มสุรา	1-5	4.07	1.04
4.3 รุ่นพี่ของฉัน คิดว่าฉันไม่ควรดื่มสุรา	1-5	3.95	1.00
4.4 ครู/อาจารย์ของฉัน คิดว่าฉันไม่ควรดื่มสุรา	1-5	4.29	0.91

แบบสอบถาม	ค่าคะแนนปกติ	X	S.D.
5. แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา			
5.1 ฉันยินดีที่จะไม่ดื่มสุราตามที่ พ่อแม่/ผู้ปกครอง ของฉัน อยากให้ทำ	1-5	4.48	0.85
5.2 ฉันยินดีที่จะไม่ดื่มสุราตามที่ เพื่อนของฉัน อยาก ให้ทำ	1-5	4.22	0.92
5.3 ฉันยินดีที่จะไม่ดื่มสุราตามที่ รุ่นพี่ของฉัน อยาก ให้ทำ	1-5	2.17	0.98
5.4 ฉันยินดีที่จะไม่ดื่มสุราตามที่ ครู/อาจารย์ของฉัน อยากให้ทำ	1-5	4.33	0.94
6. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา			
6.1 คนที่มีความสำคัญต่อฉัน คิดว่าฉันไม่ควรดื่มสุรา	1-5	4.47	0.72
6.2 คนที่มีความสำคัญต่อฉัน คิดว่าฉันไม่ให้เกียรติ เขา เมื่อฉันไม่ดื่มสุรา	1-5	4.35	0.81
6.3 คนที่มีความสำคัญต่อฉัน คิดว่าฉันไม่มีความกล้า เมื่อฉันไม่ดื่มสุรา	1-5	2.81	1.44
6.4 คนที่มีความสำคัญต่อฉัน พอใจ ที่ฉันไม่ดื่มสุรา	1-5	3.16	1.41
7. ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่ม สุรา			
7.1 ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ฉันจะไม่ดื่มสุรา เมื่อ ร่วมงานสังสรรค์	1-5	3.87	0.95
7.2 ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ฉันจะไม่ดื่มสุรา เมื่อไป เที่ยวสถานบันเทิง	1-5	3.85	1.00
7.3 ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ถ้าเพื่อนชวนดื่ม ฉันจะไม่ ดื่มสุรา	1-5	3.82	0.94
7.4 ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ถ้ารุ่นพี่ชวนดื่ม ฉันจะไม่ ดื่มสุรา	1-5	3.93	0.89
7.5 ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ถ้าฉันมีกิจกรรมทำ ฉันจะ ไม่ดื่มสุรา	1-5	4.32	0.77

แบบสอบถาม	ค่าคะแนนปกติ	X	S.D.
7.6 ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ฉันจะยังคงมีสติ ควบคุมตนเองให้ไม่ดื่มสุราได้	1-5	4.28	0.80
7.7 ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ถ้ามีกฎระเบียบหรือผู้ควบคุมการไม่ดื่มสุรา ฉันจะไม่ดื่มสุรา	1-5	4.30	0.80
8. การรับรู้อำนาจของปัจจัยควบคุมพฤติกรรมการณ์การไม่ดื่มสุรา			
8.1 การร่วมงานสังสรรค์ เป็นสิ่งที่ส่งเสริมหรือขัดขวางการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า	1-5	3.74	0.97
8.2 การไปเที่ยวสถานบันเทิง เป็นสิ่งที่ส่งเสริมหรือขัดขวางการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า	1-5	3.75	1.02
8.3 เพื่อนชวนดื่ม เป็นสิ่งที่ส่งเสริมหรือขัดขวางการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า	1-5	3.49	1.05
8.4 รุ่นพี่ชวนดื่ม เป็นสิ่งที่ส่งเสริมหรือขัดขวางการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า	1-5	3.47	1.04
8.5 การที่ฉันมีกิจกรรมทำ เป็นสิ่งที่ส่งเสริมหรือขัดขวางการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า	1-5	3.63	1.13
8.6 การที่ฉันมีสติรู้ตัว เป็นสิ่งที่ส่งเสริมหรือขัดขวางการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า	1-5	3.74	1.11
8.7 การมีกฎระเบียบหรือผู้ควบคุมการดื่มสุรา เป็นสิ่งที่ส่งเสริมหรือขัดขวางการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า	1-5	3.72	1.17
9. การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมการณ์การไม่ดื่มสุรา			
9.1 การที่ฉันไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า เป็นเรื่องที่สามารถควบคุม....	1-5	4.36	0.80
9.2 การที่ฉันไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า เป็นเรื่องที่....	1-5	4.39	0.87
9.3 สำหรับฉัน การที่จะดื่มหรือไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า ขึ้นอยู่กับตัวฉันเอง	1-5	4.49	0.78

แบบสอบถาม	ค่าคะแนนปกติ	X	S.D.
10. ความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา			
10.1 ฉันมีแผนที่จะไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า	1-5	4.24	0.86
10.2 ฉันพยายามที่จะไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า	1-5	4.27	0.89
10.3 ฉันตั้งใจที่จะไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า	1-5	4.26	0.85

๑๑.๑๐/๒ สำหรับ Amendment (น.ศ. น.มท.คต)



สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยธรรมการวิจัยในคน
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
โทร. 0-2419-7466-80 ต่อ 1500, 1503

ที่ ศธ 0517.0510/จร. ๒๘

วันที่ 28 มกราคม 2556

เรื่อง แจ้งผลการขอปรับเปลี่ยนชื่อเรื่อง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ระยะเวลาการทำวิจัย กระบวนการเก็บข้อมูล
การเชิญชวนให้เข้าร่วมวิจัย รหัสโครงการ MU-IRB (NS) 2011/32.2408

เรียน ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

ตามที่ นางสาวอุษา จันทร์แย้ม ได้ส่งแบบฟอร์มการขอปรับเปลี่ยนรายละเอียดของโครงการวิจัย
เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราในกิจกรรมสถานสัมพันธ์พี่น้องของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี
รหัสโครงการ MU-IRB (NS) 2011/32.2408 เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2556 นั้น

คณะกรรมการการวิจัยธรรมการวิจัยในคนได้พิจารณาโครงการวิจัยแล้วเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2556
มีมติ เห็นสมควรปรับเปลี่ยนรายละเอียดตามที่เสนอมา ดังเอกสารรับรองฯ ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

พ.ศ. ๒๕๕๖

(รองศาสตราจารย์พรศรี ศรีอัฐภาพร)
ประธานคณะกรรมการการวิจัยธรรมการวิจัยในคน
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

สำเนาเรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภา ยุทธไตร
นางอุษา จันทร์แย้ม



เอกสารรับรองการเปลี่ยนแปลงโครงการวิจัยเฉพาะส่วน

จาก

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เอกสารนี้เพื่อแสดงว่าคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ได้พิจารณาและรับรองเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยนี้

ชื่อโครงการวิจัย : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราในกิจกรรมสานสัมพันธ์ที่น้อง
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ชื่อหัวหน้าโครงการ : นางสาวอุษา จันทรัมย์

รหัสโครงการ : MU-IRB (NS) 2011/32.2408

เอกสารที่รับรอง : การเปลี่ยนแปลงโครงการวิจัย (Project Amendment)

1. แบบเสนอโครงการวิจัยเวอร์ชัน 25 มกราคม 2556
2. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย เวอร์ชัน 25 มกราคม 2556
3. หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย เวอร์ชัน 25 มกราคม 2556
4. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย (ระยะที่ 2) เวอร์ชัน 25 มกราคม 2556

ปรับเปลี่ยน

1. ปรับชื่อโครงการวิจัย เพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการดำเนินการวิจัย จากเดิม
ภาษาไทย "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราในกิจกรรมสานสัมพันธ์ที่น้องของนักศึกษาระดับปริญญาตรี" **ภาษาอังกฤษ** FACTORS ASSOCIATING WITH INTENTION NOT TO DRINK ON FRESHMEN'S WELCOME ACTIVITIES AMONG UNDERGRADUATE STUDENTS เป็น
ภาษาไทย "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี" **ภาษาอังกฤษ** "FACTORS ASSOCIATING WITH INTENTION NOT TO DRINK AMONG UNDERGRADUATE STUDENTS"
2. การเขียนกระบวนการคำนวณขนาดตัวอย่าง
3. ระยะเวลาการทำวิจัย จากเดิม "เดือนพฤษภาคม - ธันวาคม 2555" เป็น
"เดือนมิถุนายน 2555 - พฤษภาคม 2556"
4. รายละเอียดกระบวนการเก็บข้อมูล ระยะที่ 2
5. รายละเอียดกระบวนการเชิญชวนให้เข้าร่วมการวิจัย

วันที่รับรอง : 28 มกราคม 2556

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ดำเนินการให้การรับรองโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นสากล ได้แก่ Declaration of Helsinki, the Belmont Report, CIOMS Guidelines และ the International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice (ICH-GCP).

ลงนาม

พริษฐ์ ศรีอัมพา

วันที่ 28 มกราคม 2556

(รองศาสตราจารย์พรศรี ศรีอัมพาพร)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

พย.๐๖/๒.๒ สำหรับแจ้งตอบรับรองประเภท ๒ (น.ศ. ม.มหิดล)



สำนักงานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

โทร 0-2419-7466-80 ต่อ 1500,1503

ที่ ศธ 0517.0510/จธ. 122

วันที่ 12 พฤษภาคม 2555

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาโครงการวิจัย

เรียน ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

ตามที่ นางสาวอุษา จันทรัมย์ ส่งโครงการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราในกิจกรรมสันทพันธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี รหัสโครงการ MU-IRB (NS) 2011/32.2408 มาเพื่อขอรับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนนั้น

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนได้พิจารณาแล้ว โครงการวิจัยได้ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน จึงมีมติ เห็นสมควรให้การรับรอง เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2555

ทั้งนี้คณะกรรมการฯ ขอแจ้งให้ทราบถึงระเบียบและแนวทางการปฏิบัติภายหลังโครงการวิจัยได้รับการรับรอง ดังนี้

1. ขอให้ท่านใช้เอกสารที่มีตราประทับรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เท่านั้น ในการดำเนินการวิจัย (เช่น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย, เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย, หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัยโดยได้รับการบอกกล่าวและเต็มใจ)
2. หากท่าน ต้องการจะปรับเปลี่ยนรายละเอียดบางส่วน of โครงการวิจัย ขอให้กรอกแบบฟอร์มการขอปรับเปลี่ยนโครงร่างวิจัย (Protocol Amendment) มายังคณะกรรมการฯ เพื่อขอรับการพิจารณารับรองก่อนเริ่มดำเนินการ เมื่อคณะกรรมการฯ พิจารณารับรองแล้วท่านจะสามารถดำเนินการต่อไปได้
3. หากเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ หรือเหตุการณ์ที่ไม่อาจคาดเดาได้ล่วงหน้าเกิดขึ้นกับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ขอให้ท่านรายงานมายังคณะกรรมการฯ โดยกรอกแบบฟอร์ม "รายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์" หรือส่งสำเนาการรายงานที่ส่งไปยังผู้ให้ทุนมาให้คณะกรรมการฯ ด้วย

พ.บ. ๒๖/๒๕๖๒ สำหรับแจ้งหรือรับรองประเภท ๒ (น.ศ. ม.มหิดล)

4. หากท่านดำเนินการวิจัยเสร็จสิ้นภายใน 1 ปี ขอให้แจ้งปิดโครงการวิจัย ตามแบบฟอร์ม มายังคณะกรรมการฯ ในกรณีที่โครงการวิจัยของท่านมีระยะเวลานานกว่า 1 ปี ขอให้ท่านส่งรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัย พร้อมขอต่ออายุการรับรองโครงการ มายังคณะกรรมการ ก่อนหมดอายุโครงการอย่างน้อย 30 วัน

5. การรายงานความคืบหน้าในการเก็บข้อมูลตามมติที่ประชุมด้วยวิธี

☒ ปกติ (รายงานเมื่อต่ออายุหนังสือรับรอง หรือปิดโครงการ)

☐ เมื่อเก็บข้อมูลได้ร้อยละ 25

☐ เมื่อเก็บข้อมูลได้ร้อยละ 50

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดดำเนินการตามระเบียบของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนต่อไปด้วย

ท.น.ส. สุวิมล งาม

(รองศาสตราจารย์พรศรี ศรีอัญญาพร)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

สำเนาเรียน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภา ยุทธไธ



COA No. IRB-NS2012/125.1205

Documentary Proof of Institutional Review Board Faculty of Nursing Mahidol University

Title of Project: **FACTORS ASSOCIATING WITH INTENTION NOT TO DRINK ON FRESHMEN'S WELCOME ACTIVITIES AMONG UNDERGRADUATE STUDENTS**

Project Number: **MU-IRB (NS) 2011/32.2408**

Principle Investigator: **Miss Usa Junyaem**

Name of Institution: **Faculty of Nursing Mahidol University**

Approval includes
 1) IRB-NS Submission form version received date 4 May 2012
 2) Participant Information sheet version date 4 May 2012
 3) Consent form version date 4 May 2012
 4) Questionnaire version received date 4 May 2012

Institutional Review Board Faculty of Nursing Mahidol University is in full compliance with International Guidelines for Human Research Protection such as Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guidelines and the International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice (ICH-GCP)

Date of Approval: **12 May 2012**

Date of Expiration: **11 May 2013**

Signature of Chair:

Pornsri Sriussadaporn.

(Associate Professor Pornsri Sriussadaporn)

Chair

Signature of Dean, Faculty of Nursing

Fongcum Tilokskulchai

(Associate Professor Dr. Fongcum Tilokskulchai)

Dean, Faculty of Nursing

Office of Institutional Review Board Faculty of Nursing Mahidol University Room 502 Faculty of Nursing, Mahidol University
 2 Phrannok Road, Bangkok 10700, THAILAND Tel: (662)-419-7466-80 Ext. 1500, 1503

Copyright by Mahidol University

- 4 มี.ค 2555
32.2408

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย (ระยะที่ 1)

งานวิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราในกิจกรรมสานสัมพันธ์พี่น้องของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี"
(FACTORS ASSOCIATING WITH INTENTION NOT TO DRINK ON FRESHMEN'S
WELCOME ACTIVITIES AMONG UNDERGRADUATE STUDENTS)

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 5 หน้า ประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 14 ข้อ
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราในกิจกรรมสานสัมพันธ์พี่น้อง จำนวน
10 ข้อ ประกอบด้วย

- ข้อคำถามเกี่ยวกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา จำนวน 1 ข้อ
- ข้อคำถามความเชื่อต่อผลของการดื่มสุรา จำนวน 3 ข้อ
- ข้อคำถามความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงต่อการไม่ดื่มสุรา จำนวน 3 ข้อ
- ข้อคำถามความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการไม่ดื่มสุรา จำนวน 3 ข้อ

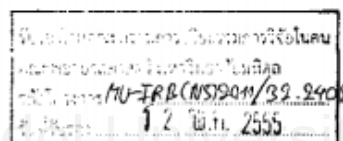
วัตถุประสงค์ของการวิจัย วัตถุประสงค์ที่ 1 : เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการ ไม่ดื่มสุราในกิจกรรมสานสัมพันธ์ พี่น้องของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีที่ 1 วันที่ 1 มี.ค 2555
--

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษาหรือเติมข้อความลงในช่องว่าง

สำหรับผู้วิจัย

1. เพศ () ชาย () หญิง ☐
2. อายุปัจจุบัน (ปี) () 18 () 19 ☐
() 20
3. ศาสนา () พุทธ () อิสลาม ☐
() คริสต์ () อื่นๆ.....
4. กำลังศึกษาอยู่วิทยาเขต () ทุ่งใหญ่ () ไสใหญ่ ☐
() ชนอม
5. สถานที่อาศัยอยู่ระหว่างเรียน ☐
() บ้าน () หอพัก
6. บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยระหว่างเรียน ☐
() พ่อและแม่ () พ่อหรือแม่
() พี่น้อง () เพื่อน
() ญาติ () อื่นๆ ระบุ.....
7. สถานภาพสมรสของบิดามารดา ☐
() สมรส/คู่ () หม้าย
() หย่า/แยก () อื่นๆ ระบุ.....
8. รายได้ที่ได้รับต่อเดือนประมาณ บาท ☐
9. มีบุคคลที่ใกล้ชิดนักศึกษา ต้มสุราหรือไม่ ☐
() ไม่มี () มี ระบุ.....
10. นักศึกษาเคยต้มสุราหรือไม่ (ถ้าเคยต้มสุรา ให้ตอบข้อ 11-14) ☐
() ไม่เคย () เคย



สำหรับผู้วิจัย

11. นักศึกษาเริ่มดื่มสุราครั้งแรกตั้งแต่อายุเท่าไร ปี ☐

12. นักศึกษาดื่มบ่อยแค่ไหน ☐

() 1 ครั้งต่อเดือน () 2-4 ครั้งต่อเดือน

() 2-4 ครั้งต่อสัปดาห์ () มากกว่า 4 ครั้งต่อสัปดาห์

13. ในการดื่มแต่ละครั้ง นักศึกษาจะดื่มปริมาณเท่าใด ☐

() 1-2 ต้มมาตรฐาน () 3-4 ต้มมาตรฐาน

() 5-6 ต้มมาตรฐาน () 7-9 ต้มมาตรฐาน

() มากกว่าหรือเท่ากับ 10 ต้มมาตรฐาน

14. นักศึกษาเคยเกิดปัญหาจากการดื่มสุราหรือไม่ ☐

() ไม่เคย () เคย ระบุ.....

1 ต้มมาตรฐาน =  หรือ  หรือ 

เบียร์ 1 แก้ว (285 มล.) มีแอลกอฮอล์ 5% ไวน์ 1 แก้วเล็ก (100 มล.) มีแอลกอฮอล์ 12% เหล้า 1 แก้ว (30 มล.) มีแอลกอฮอล์ 40%

ได้รับรองตามโครงการวิจัยทางเภสัชศาสตร์
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
วันที่ 12 มิ.ย. 2555
เลขที่ 12 มิ.ย. 2555

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรานักกิจกรรมสานสัมพันธ์พี่น้องของนักศึกษา

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามความรู้สึก ความเชื่อเกี่ยวกับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษา ทั้งด้านทัศนคติต่อการดื่มสุรา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงหรือคนสำคัญในการไม่ดื่มสุรา และสิ่งที่จะช่วยส่งเสริมหรือขัดขวางการไม่ดื่มสุรา แบบสอบถามนี้จะใช้เวลาในการตอบประมาณ 10-15 นาที

1. นักศึกษาจะทำอย่างไร ถ้าตั้งใจจะไม่ดื่มสุราในกิจกรรมสานสัมพันธ์พี่น้อง
 - 1.1
 - 1.2
 - 1.3
 - 1.4
 - 1.5
2. นักศึกษารู้สึกอย่างไรต่อผลของการดื่มสุราในกิจกรรมสานสัมพันธ์พี่น้อง
 - 2.1
 - 2.2
 - 2.3
 - 2.4
 - 2.5
3. นักศึกษาคิดว่าการดื่มสุราในกิจกรรมสานสัมพันธ์พี่น้องก่อให้เกิดผลดีอย่างไร
 - 3.1
 - 3.2
 - 3.3
 - 3.4
 - 3.5
4. นักศึกษาคิดว่าการดื่มสุราในกิจกรรมสานสัมพันธ์พี่น้องก่อให้เกิดผลเสียอย่างไร
 - 4.1
 - 4.2
 - 4.3
 - 4.4
 - 4.5

กรมการขนส่งทางบก
กองบังคับการตำรวจจราจร
เลขที่: 16-TRB(NS)2011/32-2408
วันที่: 17 มี.ค. 2555

5. คนหรือกลุ่มคนใด ที่นักศึกษาคิดว่าเขา สนับสนุนให้นักศึกษาไม่ดื่มสุราในกิจกรรมสานสัมพันธ์พี่น้อง

5.1

5.2

5.3

5.4

5.5

6. คนหรือกลุ่มคนใด ที่นักศึกษาคิดว่าเขา คัดค้านการไม่ดื่มสุราในกิจกรรมสานสัมพันธ์พี่น้อง

6.1

6.2

6.3

6.4

6.5

7. คนหรือกลุ่มคนเหล่านั้น รู้สึกอย่างไรต่อการไม่ดื่มสุรา ของนักศึกษาในกิจกรรมสานสัมพันธ์พี่น้อง

7.1

7.2

7.3

7.4

7.5

8. นักศึกษาคิดว่าการควบคุมการดื่มสุราของตนเอง ในกิจกรรมสานสัมพันธ์พี่น้องทำได้หรือไม่ ทำอย่างไร

8.1

8.2

8.3

8.4

8.5

9. ปัจจัยหรือเหตุการณ์ใดบ้าง ที่ช่วยให้นักศึกษาไม่ดื่มสุราในกิจกรรมสานสัมพันธ์พี่น้อง

9.1

9.2

9.3

9.4

9.5

วิชาเอกศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาการสื่อสารมวลชน คณะศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล ภาควิชาการสื่อสารมวลชน (NS) 5041/32-2408 ปีที่เรียน 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042 1043 1044 1045 1046 1047 1048 1049 1050 1051 1052 1053 1054 1055 1056 1057 1058 1059 1060 1061 1062 1063 1064 1065 1066 1067 1068 1069 1070 1071 1072 1073 1074 1075 1076 1077 1078 1079 1080 1081 1082 1083 1084 1085 1086 1087 1088 1089 1090 1091 1092 1093 1094 1095 1096 1097 1098 1099 1100 1101 1102 1103 1104 1105 1106 1107 1108 1109 1110 1111 1112 1113 1114 1115 1116 1117 1118 1119 1120 1121 1122 1123 1124 1125 1126 1127 1128 1129 1130 1131 1132 1133 1134 1135 1136 1137 1138 1139 1140 1141 1142 1143 1144 1145 1146 1147 1148 1149 1150 1151 1152 1153 1154 1155 1156 1157 1158 1159 1160 1161 1162 1163 1164 1165 1166 1167 1168 1169 1170 1171 1172 1173 1174 1175 1176 1177 1178 1179 1180 1181 1182 1183 1184 1185 1186 1187 1188 1189 1190 1191 1192 1193 1194 1195 1196 1197 1198 1199 1200 1201 1202 1203 1204 1205 1206 1207 1208 1209 1210 1211 1212 1213 1214 1215 1216 1217 1218 1219 1220 1221 1222 1223 1224 1225 1226 1227 1228 1229 1230 1231 1232 1233 1234 1235 1236 1237 1238 1239 1240 1241 1242 1243 1244 1245 1246 1247 1248 1249 1250 1251 1252 1253 1254 1255 1256 1257 1258 1259 1260 1261 1262 1263 1264 1265 1266 1267 1268 1269 1270 1271 1272 1273 1274 1275 1276 1277 1278 1279 1280 1281 1282 1283 1284 1285 1286 1287 1288 1289 1290 1291 1292 1293 1294 1295 1296 1297 1298 1299 1300 1301 1302 1303 1304 1305 1306 1307 1308 1309 1310 1311 1312 1313 1314 1315 1316 1317 1318 1319 1320 1321 1322 1323 1324 1325 1326 1327 1328 1329 1330 1331 1332 1333 1334 1335 1336 1337 1338 1339 1340 1341 1342 1343 1344 1345 1346 1347 1348 1349 1350 1351 1352 1353 1354 1355 1356 1357 1358 1359 1360 1361 1362 1363 1364 1365 1366 1367 1368 1369 1370 1371 1372 1373 1374 1375 1376 1377 1378 1379 1380 1381 1382 1383 1384 1385 1386 1387 1388 1389 1390 1391 1392 1393 1394 1395 1396 1397 1398 1399 1400 1401 1402 1403 1404 1405 1406 1407 1408 1409 1410 1411 1412 1413 1414 1415 1416 1417 1418 1419 1420 1421 1422 1423 1424 1425 1426 1427 1428 1429 1430 1431 1432 1433 1434 1435 1436 1437 1438 1439 1440 1441 1442 1443 1444 1445 1446 1447 1448 1449 1450 1451 1452 1453 1454 1455 1456 1457 1458 1459 1460 1461 1462 1463 1464 1465 1466 1467 1468 1469 1470 1471 1472 1473 1474 1475 1476 1477 1478 1479 1480 1481 1482 1483 1484 1485 1486 1487 1488 1489 1490 1491 1492 1493 1494 1495 1496 1497 1498 1499 1500 1501 1502 1503 1504 1505 1506 1507 1508 1509 1510 1511 1512 1513 1514 1515 1516 1517 1518 1519 1520 1521 1522 1523 1524 1525 1526 1527 1528 1529 1530 1531 1532 1533 1534 1535 1536 1537 1538 1539 1540 1541 1542 1543 1544 1545 1546 1547 1548 1549 1550 1551 1552 1553 1554 1555 1556 1557 1558 1559 1560 1561 1562 1563 1564 1565 1566 1567 1568 1569 1570 1571 1572 1573 1574 1575 1576 1577 1578 1579 1580 1581 1582 1583 1584 1585 1586 1587 1588 1589 1590 1591 1592 1593 1594 1595 1596 1597 1598 1599 1600 1601 1602 1603 1604 1605 1606 1607 1608 1609 1610 1611 1612 1613 1614 1615 1616 1617 1618 1619 1620 1621 1622 1623 1624 1625 1626 1627 1628 1629 1630 1631 1632 1633 1634 1635 1636 1637 1638 1639 1640 1641 1642 1643 1644 1645 1646 1647 1648 1649 1650 1651 1652 1653 1654 1655 1656 1657 1658 1659 1660 1661 1662 1663 1664 1665 1666 1667 1668 1669 1670 1671 1672 1673 1674 1675 1676 1677 1678 1679 1680 1681 1682 1683 1684 1685 1686 1687 1688 1689 1690 1691 1692 1693 1694 1695 1696 1697 1698 1699 1700 1701 1702 1703 1704 1705 1706 1707 1708 1709 1710 1711 1712 1713 1714 1715 1716 1717 1718 1719 1720 1721 1722 1723 1724 1725 1726 1727 1728 1729 1730 1731 1732 1733 1734 1735 1736 1737 1738 1739 1740 1741 1742 1743 1744 1745 1746 1747 1748 1749 1750 1751 1752 1753 1754 1755 1756 1757 1758 1759 1760 1761 1762 1763 1764 1765 1766 1767 1768 1769 1770 1771 1772 1773 1774 1775 1776 1777 1778 1779 1780 1781 1782 1783 1784 1785 1786 1787 1788 1789 1790 1791 1792 1793 1794 1795 1796 1797 1798 1799 1800 1801 1802 1803 1804 1805 1806 1807 1808 1809 1810 1811 1812 1813 1814 1815 1816 1817 1818 1819 1820 1821 1822 1823 1824 1825 1826 1827 1828 1829 1830 1831 1832 1833 1834 1835 1836 1837 1838 1839 1840 1841 1842 1843 1844 1845 1846 1847 1848 1849 1850 1851 1852 1853 1854 1855 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862 1863 1864 1865 1866 1867 1868 1869 1870 1871 1872 1873 1874 1875 1876 1877 1878 1879 1880 1881 1882 1883 1884 1885 1886 1887 1888 1889 1890 1891 1892 1893 1894 1895 1896 1897 1898 1899 1900 1901 1902 1903 1904 1905 1906 1907 1908 1909 1910 1911 1912 1913 1914 1915 1916 1917 1918 1919 1920 1921 1922 1923 1924 1925 1926 1927 1928 1929 1930 1931 1932 1933 1934 1935 1936 1937 1938 1939 1940 1941 1942 1943 1944 1945 1946 1947 1948 1949 1950 1951 1952 1953 1954 1955 1956 1957 1958 1959 1960 1961 1962 1963 1964 1965 1966 1967 1968 1969 1970 1971 1972 1973 1974 1975 1976 1977 1978 1979 1980 1981 1982 1983 1984 1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039 2040 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048 2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057 2058 2059 2060 2061 2062 2063 2064 2065 2066 2067 2068 2069 2070 2071 2072 2073 2074 2075 2076 2077 2078 2079 2080 2081 2082 2083 2084 2085 2086 2087 2088 2089 2090 2091 2092 2093 2094 2095 2096 2097 2098 2099 2100 2101 2102 2103 2104 2105 2106 2107 2108 2109 2110 2111 2112 2113 2114 2115 2116 2117 2118 2119 2120 2121 2122 2123 2124 2125 2126 2127 2128 2129 2130 2131 2132 2133 2134 2135 2136 2137 2138 2139 2140 2141 2142 2143 2144 2145 2146 2147 2148 2149 2150 2151 2152 2153 2154 2155 2156 2157 2158 2159 2160 2161 2162 2163 2164 2165 2166 2167 2168 2169 2170 2171 2172 2173 2174 2175 2176 2177 2178 2179 2180 2181 2182 2183 2184 2185 2186 2187 2188 2189 2190 2191 2192 2193 2194 2195 2196 2197 2198 2199 2200 2201 2202 2203 2204 2205 2206 2207 2208 2209 2210 2211 2212 2213 2214 2215 2216 2217 2218 2219 2220 2221 2222 2223 2224 2225 2226 2227 2228 2229 2230 2231 2232 2233 2234 2235 2236 2237 2238 2239 2240 2241 2242 2243 2244 2245 2246 2247 2248 2249 2250 2251 2252 2253 2254 2255 2256 2257 2258 2259 2260 2261 2262 2263 2264 2265 2266 2267 2268 2269 2270 2271 2272 2273 2274 2275 2276 2277 2278 2279 2280 2281 2282 2283 2284 2285 2286 2287 2288 2289 2290 2291 2292 2293 2294 2295 2296 2297 2298 2299 2300 2301 2302 2303 2304 2305 2306 2307 2308 2309 2310 2311 2312 2313 2314 2315 2316 2317 2318 2319 2320 2321 2322 2323 2324 2325 2326 2327 2328 2329 2330 2331 2332 2333 2334 2335 2336 2337 2338 2339 2340 2341 2342 2343 2344 2345 2346 2347 2348 2349 2350 2351 2352 2353 2354 2355 2356 2357 2358 2359 2360 2361 2362 2363 2364 2365 2366 2367 2368 2369 2370 2371 2372 2373 2374 2375 2376 2377 2378 2379 2380 2381 2382 2383 2384 2385 2386 2387 2388 2389 2390 2391 2392 2393 2394 2395 2396 2397 2398 2399 2400 2401 2402 2403 2404 2405 2406 2407 2408 2409 2410 2411 2412 2413 2414 2415 2416 2417 2418 2419 2420 2421 2422 2423 2424 2425 2426 2427 2428 2429 2430 2431 2432 2433 2434 2435 2436 2437 2438 243
--

10. ปัจจัยหรือเหตุการณ์ใดบ้าง ที่ขัดขวางการไม่ดื่มสุรานักศึกษาในกิจกรรมสันทพันธ์พี่น้อง

10.1.....

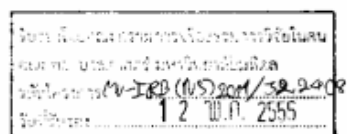
10.2.....

10.3.....

10.4.....

10.5.....

ขอบคุณค่ะ



2. 2.0 2556
32-2408
1

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย (ระยะที่ 2)

งานวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาระดับปริญญาตรี”

(FACTORS ASSOCIATING WITH INTENTION NOT TO DRINK AMONG UNDERGRADUATE STUDENTS)

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 12 หน้า ประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุราของนักศึกษา จำนวน 60 ข้อ ประกอบด้วยแบบสอบถาม

- | | |
|--|--------------|
| 2.1 ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการไม่ดื่มสุรา | จำนวน 11 ข้อ |
| 2.2 การประเมินผลที่ได้รับจากการไม่ดื่มสุรา | จำนวน 11 ข้อ |
| 2.3 ทักษะชีวิตที่มีต่อการไม่ดื่มสุรา | จำนวน 6 ข้อ |
| 2.4 ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา | จำนวน 4 ข้อ |
| 2.5 แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา | จำนวน 4 ข้อ |
| 2.6 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา | จำนวน 4 ข้อ |
| 2.7 ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา | จำนวน 7 ข้อ |
| 2.8 การรับรู้อำนาจของปัจจัยควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา | จำนวน 7 ข้อ |
| 2.9 การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา | จำนวน 3 ข้อ |
| 2.10. ความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรา | จำนวน 3 ข้อ |

ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการวิจัยในชั้น คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ลงชื่อ/ตำแหน่ง ผอ.คส. 2011/32-2408 วันที่รับรอง 28-06-2556

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษาหรือเดิม
ข้อความลงในช่องว่าง

- | | | สำหรับผู้วิจัย |
|---|--|--------------------------|
| 1. เพศ | () ชาย () หญิง | ☐ |
| 2. อายุปัจจุบัน | ปี | ☐ |
| 3. ศาสนา | () พุทธ () อิสลาม
() คริสต์ () อื่นๆ..... | ☐ |
| 4. สถานที่อาศัยอยู่ระหว่างเรียน | () บ้าน () หอพัก | ☐ |
| 5. บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยระหว่างเรียน | () พ่อและแม่ () พ่อหรือแม่
() พี่น้อง () เพื่อน
() ญาติ () อื่นๆ ระบุ..... | ☐ |
| 6. สถานภาพสมรสของบิดามารดา | () สมรส/คู่ () หม้าย
() หย่า/แยก () อื่นๆ ระบุ..... | ☐ |
| 7. รายได้ที่ได้รับต่อเดือนประมาณ | บาท | ☐ |
| | () พอใช้ () ไม่พอใช้ | |
| 8. สมาชิกในครอบครัวนักศึกษา ตี๋มสุราหรือไม่ | () ไม่มี () มี ระบุ..... | ☐ |
| 9. เพื่อนนักศึกษา ตี๋มสุราหรือไม่ | () ไม่มี () มี | ☐ |
| 10. นักศึกษาเคยตี๋มสุราหรือไม่ (ถ้าเคยตี๋มสุรา ให้ตอบข้อ 11-14) | () ไม่เคย () เคย | ☐ |

ใบตอบแบบสอบถามการวิจัย
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
รหัสโครงการ MS 2011/32, 2408
วันที่รับรอง 2-8-11

11. นักศึกษาเริ่มดื่มสุราครั้งแรกตั้งแต่อายุเท่าไร..... ปี ☐

12. นักศึกษาเริ่มดื่มสุราครั้งแรกเมื่อไร ☐
 () ก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย
 () หลังเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย

13. ปัจจุบันนักศึกษาดื่มบ่อยแค่ไหน ☐
 () 1 ครั้งต่อเดือน () 2-4 ครั้งต่อเดือน
 () 2-4 ครั้งต่อสัปดาห์ () มากกว่า 4 ครั้งต่อสัปดาห์

14. ในการดื่มแต่ละครั้ง นักศึกษาจะดื่มปริมาณเท่าใด ☐
 () 1-2 ตีมาตรฐาน () 3-4 ตีมาตรฐาน
 () 5-6 ตีมาตรฐาน () 7-9 ตีมาตรฐาน
 () มากกว่าหรือเท่ากับ 10 ตีมาตรฐาน

15. นักศึกษาเคยเกิดปัญหาจากการดื่มสุราหรือไม่ ☐
 () ไม่เคย
 () เคย ระบุ..... () การเงิน () การเรียน
 () สุขภาพ () ปัญหากับคนใกล้ชิด
 () อื่นๆ เช่น

1 ตีมาตรฐาน =  หรือ  หรือ 
 เบียร์ 1 แก้ว (285 ม.ล.) ไวน์ 1 แก้วเล็ก (100 ม.ล.) เหล้า 1 แก้ว (30 ม.ล.)
 นิแอลกอฮอล์ 5% นิแอลกอฮอล์ 12% นิแอลกอฮอล์ 40%

ใบนี้ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการวิจัยในคน
 คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
 รหัสประจำตัว 8-3-45 9011/32-2404
 วันที่รับผล 26-11-2555

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการไม่ดื่มสุรานักศึกษา

2.1 ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการไม่ดื่มสุรา

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้แสดงถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นเมื่อนักศึกษาไม่ดื่มสุรา โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด

1. การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ทำให้ฉันมี สุขภาพดี

☐☐☐☐☐

เป็นไปได้อย่างยิ่ง เป็นไปได้ ไม่แน่ใจ ไม่น่าเป็นไปได้ ไม่น่าเป็นไปได้อย่างยิ่ง

2. การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ทำให้ฉันมี ความภาคภูมิใจในตนเอง

☐☐☐☐☐

เป็นไปได้อย่างยิ่ง เป็นไปได้ ไม่แน่ใจ ไม่น่าเป็นไปได้ ไม่น่าเป็นไปได้อย่างยิ่ง

3. การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ทำให้ฉัน ได้ทำความดี

☐☐☐☐☐

เป็นไปได้อย่างยิ่ง เป็นไปได้ ไม่แน่ใจ ไม่น่าเป็นไปได้ ไม่น่าเป็นไปได้อย่างยิ่ง

4. การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ทำให้ฉัน ไม่ขาดสติ

☐☐☐☐☐

เป็นไปได้อย่างยิ่ง เป็นไปได้ ไม่แน่ใจ ไม่น่าเป็นไปได้ ไม่น่าเป็นไปได้อย่างยิ่ง

5. การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ทำให้ฉัน ไม่ประสบอุบัติเหตุ

☐☐☐☐☐

เป็นไปได้อย่างยิ่ง เป็นไปได้ ไม่แน่ใจ ไม่น่าเป็นไปได้ ไม่น่าเป็นไปได้อย่างยิ่ง

6. การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ทำให้ฉัน ไม่เกิดการทะเลาะวิวาท

☐☐☐☐☐

เป็นไปได้อย่างยิ่ง เป็นไปได้ ไม่แน่ใจ ไม่น่าเป็นไปได้ ไม่น่าเป็นไปได้อย่างยิ่ง

7. การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ทำให้ฉันมี สัมพันธภาพกับเพื่อนแย่ลง

☐☐☐☐☐

เป็นไปได้อย่างยิ่ง เป็นไปได้ ไม่แน่ใจ ไม่น่าเป็นไปได้ ไม่น่าเป็นไปได้อย่างยิ่ง

ใบตอบรับการตรวจงานวิจัย 1. ชื่อ-นามสกุล : นายวิชาญ วัฒนศิริ 2. ชื่อ-นามสกุล : 3011/32-9400 3. ชื่อ-นามสกุล : 2 8 1 1

8. การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ทำให้ฉันมี สัมพันธภาพกับรุ่นพี่แย่ลง

☐ เป็นไปได้อย่างยิ่ง ☐ เป็นไปได้ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ไม่น่าเป็นไปได้ ☐ ไม่น่าเป็นไปได้อย่างยิ่ง

9. การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ทำให้ฉัน ไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อน

☐ เป็นไปได้อย่างยิ่ง ☐ เป็นไปได้ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ไม่น่าเป็นไปได้ ☐ ไม่น่าเป็นไปได้อย่างยิ่ง

10. การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ทำให้ฉัน ไม่ได้รับการยอมรับจากรุ่นพี่

☐ เป็นไปได้อย่างยิ่ง ☐ เป็นไปได้ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ไม่น่าเป็นไปได้ ☐ ไม่น่าเป็นไปได้อย่างยิ่ง

11. การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ใน 6 เดือนข้างหน้า ทำให้ชีวิตฉัน ขาดความสนุกสนาน

☐ เป็นไปได้อย่างยิ่ง ☐ เป็นไปได้ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ไม่น่าเป็นไปได้ ☐ ไม่น่าเป็นไปได้อย่างยิ่ง

2.2 การประเมินผลที่ได้รับจากการไม่ดื่มสุรา

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้แสดงถึงผลที่อาจเกิดขึ้นเมื่อนักศึกษาไม่ดื่มสุรา โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓

ลงใน ☐ ที่ตรงกับความคิดของนักศึกษาถึงผลที่เกิดจากการไม่ดื่มสุรามากที่สุด

1. ทำให้สุขภาพดี ซึ่งเป็นสิ่งที่...

☐ ดีมาก ☐ ค่อนข้างดี ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ค่อนข้างจะไม่ดี ☐ ไม่ดีเลย

2. ทำให้ภาคภูมิใจในตนเองซึ่งเป็นสิ่งที่...

☐ ดีมาก ☐ ค่อนข้างดี ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ค่อนข้างจะไม่ดี ☐ ไม่ดีเลย

3. ทำให้ได้ทำสิ่งดีๆซึ่งเป็นสิ่งที่...

☐ ดีมาก ☐ ค่อนข้างดี ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ค่อนข้างจะไม่ดี ☐ ไม่ดีเลย

4. ทำให้ไม่ขาดสติ ซึ่งเป็นสิ่งที่...

☐ ดีมาก ☐ ค่อนข้างดี ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ค่อนข้างจะไม่ดี ☐ ไม่ดีเลย

ใบประเมินผลจากแบบทดสอบการวิจัยในชั้นเรียน
 กลุ่มควบคุม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 รหัสประจำตัวประจำตัว 8011/32-9408
 วันที่ตรวจ 26 ตุลาคม 2553

5. ทำให้ไม่ประสบอุบัติเหตุ ซึ่งเป็นสิ่งที่...

☐ ดีมาก ☐ ค่อนข้างดี ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ค่อนข้างจะไม่ดี ☐ ไม่ดีเลย

6. ทำให้ไม่เกิดการทะเลาะวิวาท ซึ่งเป็นสิ่งที่...

☐ ดีมาก ☐ ค่อนข้างดี ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ค่อนข้างจะไม่ดี ☐ ไม่ดีเลย

7. ทำให้สัมพันธ์ภาพกับเพื่อนแย่ลง ซึ่งเป็นสิ่งที่...

☐ ดีมาก ☐ ค่อนข้างดี ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ค่อนข้างจะไม่ดี ☐ ไม่ดีเลย

8. ทำให้สัมพันธ์ภาพกับรุ่นพี่แย่ลง ซึ่งเป็นสิ่งที่...

☐ ดีมาก ☐ ค่อนข้างดี ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ค่อนข้างจะไม่ดี ☐ ไม่ดีเลย

9. ทำให้ไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อน ซึ่งเป็นสิ่งที่...

☐ ดีมาก ☐ ค่อนข้างดี ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ค่อนข้างจะไม่ดี ☐ ไม่ดีเลย

10. ทำให้ไม่ได้รับการยอมรับจากรุ่นพี่ ซึ่งเป็นสิ่งที่...

☐ ดีมาก ☐ ค่อนข้างดี ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ค่อนข้างจะไม่ดี ☐ ไม่ดีเลย

11. ทำให้ชีวิตขาดความสนุกสนาน ซึ่งเป็นสิ่งที่...

☐ ดีมาก ☐ ค่อนข้างดี ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ค่อนข้างจะไม่ดี ☐ ไม่ดีเลย

2.3 ทศนคติที่มีต่อการไม่ดื่มสุรา

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้แสดงถึงความรู้สึกของนักศึกษาต่อการไม่ดื่มสุรา โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓

ลงใน ☐ ที่ตรงกับความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด

1. การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า เป็นสิ่งที่

☐ ดีมาก ☐ ดี ☐ ไม่แน่ใจ ☐ แย่ ☐ แย่มาก

รับรองโดยคณบดี ... วันที่ ... 2011 / 32.4409 ...

2. การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า เป็นสิ่งที่

☐ เป็นประโยชน์มาก ☐ เป็นประโยชน์ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ เป็นโทษ ☐ เป็นโทษมาก

3. การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า เป็นสิ่งที่

☐ ทำให้ปลอดภัยมาก ☐ ทำให้ปลอดภัย ☐ ไม่แน่ใจ ☐ เป็นอันตราย ☐ เป็นอันตรายมาก

4. การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า เป็นสิ่งที่

☐ เหมาะสมมาก ☐ เหมาะสม ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ไม่เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสมมาก

5. การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า เป็นสิ่งที่

☐ น่าภูมิใจมาก ☐ น่าภูมิใจ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ เสียความภูมิใจ ☐ เสียความภูมิใจมาก

6. การที่ฉันไม่ดื่มสุรา ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ทำให้การทำกิจกรรมต่างๆ

☐ สนุกมาก ☐ สนุก ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ไม่สนุก ☐ ไม่สนุกมาก

2.4 ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้ เป็นความเชื่อหรือความรู้สึกของนักศึกษาเกี่ยวกับบุคคลหรือกลุ่มคนต่อไปนี้ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราของนักศึกษา โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับ ความเชื่อหรือความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด

1. พ่อแม่/ผู้ปกครองของฉัน คิดว่าฉันไม่ควรดื่มสุรา

☐ เป็นไปได้อย่างยิ่ง ☐ เป็นไปได้ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ไม่น่าเป็นไปได้ ☐ เป็นไปไม่ได้อย่างยิ่ง

2. เพื่อนของฉัน คิดว่าฉันไม่ควรดื่มสุรา

☐ เป็นไปได้อย่างยิ่ง ☐ เป็นไปได้ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ไม่น่าเป็นไปได้ ☐ เป็นไปไม่ได้อย่างยิ่ง

รับรองโดยรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
ศาสตราจารย์ ดร. วิภาดา วัฒนศิริ
วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ๒๐๑๑/๓๒.๘๔๐๘
หน้า ๒๖ จาก ๒๖

3. รุ่นพี่ของฉัน คิดว่าฉันไม่ควรดื่มสุรา

☐ เป็นไปได้อย่างยิ่ง
 ☐ เป็นไปได้
 ☐ ไม่แน่ใจ
 ☐ ไม่น่าเป็นไปได้
 ☐ เป็นไปไม่ได้อย่างยิ่ง

4. ครู/อาจารย์ของฉัน คิดว่าฉันไม่ควรดื่มสุรา

☐ เป็นไปได้อย่างยิ่ง
 ☐ เป็นไปได้
 ☐ ไม่แน่ใจ
 ☐ ไม่น่าเป็นไปได้
 ☐ เป็นไปไม่ได้อย่างยิ่ง

2.5 แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้ เป็นความยินดีที่จะทำตามความคิดเห็นของบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการไม่ดื่มสุราของนักศึกษาอย่างน้อยเพียงใด โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด

1. ฉันยินดีที่จะไม่ดื่มสุราตามที่ พ่อแม่/ผู้ปกครองของฉัน อยากให้ทำ

☐ มากที่สุด
 ☐ มาก
 ☐ ปานกลาง
 ☐ น้อย
 ☐ น้อยที่สุด

2. ฉันยินดีที่จะไม่ดื่มสุราตามที่ เพื่อนของฉัน อยากให้ทำ

☐ มากที่สุด
 ☐ มาก
 ☐ ปานกลาง
 ☐ น้อย
 ☐ น้อยที่สุด

3. ฉันยินดีที่จะไม่ดื่มสุราตามที่ รุ่นพี่ของฉัน อยากให้ทำ

☐ มากที่สุด
 ☐ มาก
 ☐ ปานกลาง
 ☐ น้อย
 ☐ น้อยที่สุด

4. ฉันยินดีที่จะไม่ดื่มสุราตามที่ ครู/อาจารย์ของฉัน อยากให้ทำ

☐ มากที่สุด
 ☐ มาก
 ☐ ปานกลาง
 ☐ น้อย
 ☐ น้อยที่สุด

ใบตอบรับของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน
และคณะกรรมการ มหาวิทยาลัยมหิดล
ครั้งที่ประชุม 2011/32-2409
วันที่รับรอง 28 มิ.ย. 2554

2.6 การคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการไม่ดื่มสุรา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุดเกี่ยวกับ
ความคิดเห็นของคุณตลหรือกลุ่มคนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการไม่ดื่มสุราของนักศึกษา
ในอีก 6 เดือนข้างหน้า

1. คนที่มีความสำคัญต่อฉัน คิดว่าฉันไม่ควรดื่มสุรา

☐ เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 ☐ เห็นด้วย
 ☐ ไม่แน่ใจ
 ☐ ไม่เห็นด้วย
 ☐ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2. คนที่มีความสำคัญต่อฉัน คิดว่าฉันไม่ให้อภัยเขา เมื่อฉันไม่ดื่มสุรา

☐ เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 ☐ เห็นด้วย
 ☐ ไม่แน่ใจ
 ☐ ไม่เห็นด้วย
 ☐ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3. คนที่มีความสำคัญต่อฉัน คิดว่าฉันไม่มีความกล้า เมื่อฉันไม่ตื่นสุรา

☐ เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 ☐ เห็นด้วย
 ☐ ไม่แน่ใจ
 ☐ ไม่เห็นด้วย
 ☐ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4. คนที่มีความสำคัญต่อฉัน พอใจ ที่ฉันไม่ดื่มสุรา

☐ เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 ☐ เห็นด้วย
 ☐ ไม่แน่ใจ
 ☐ ไม่เห็นด้วย
 ☐ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2.7 ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมพฤติกรรมที่ไม่ดีตนสุรา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับความเชื่อของนักศึกษามากที่สุด ว่าสถานการณ์ต่อไปนี้จะมีความเป็นไปได้ หรือเป็นไปได้ยากน้อยเพียงใด ที่นักศึกษาจะไม่ดื่มสุรา

1. ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ฉันจะไม่ดื่มสุรา เมื่อร่วมงานสังสรรค์

☐ เป็นไปได้อย่างยิ่ง ☐ เป็นไปได้ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ไม่น่าเป็นไปได้ ☐ เป็นไปไม่ได้อย่างยิ่ง

2. ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ฉันจะไม่ดื่มสุรา เมื่อไปเที่ยวสถานบันเทิง

☐ เป็นไปได้อย่างยิ่ง
 ☐ เป็นไปได้
 ☐ ไม่มีใจ
 ☐ ไม่ทราบดี
 ☐ เป็นไปไม่ได้เลย

ชื่อ : นายสมชาย ใจดี
 ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 123 หมู่ 5 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
 โทรศัพท์ : 02-123-4567
 วันที่ : 28 ต.ค. 2555

3. ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ถ้าเพื่อนชวนดื่ม ฉันจะไม่ดื่มสุรา

☐ เป็นไปได้อย่างยิ่ง ☐ เป็นไปได้ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ไม่น่าเป็นไปได้ ☐ เป็นไปไม่ได้อย่างยิ่ง

4. ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ถ้ารุ่นพี่ชวนดื่ม ฉันจะไม่ดื่มสุรา

☐ เป็นไปได้อย่างยิ่ง ☐ เป็นไปได้ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ไม่น่าเป็นไปได้ ☐ เป็นไปไม่ได้อย่างยิ่ง

5. ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ถ้าฉันมีกิจกรรมทำเช่น เล่นกีฬา งานอดิเรกหรือกิจกรรมชมรม ฉันจะไม่ดื่มสุรา

☐ เป็นไปได้อย่างยิ่ง ☐ เป็นไปได้ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ไม่น่าเป็นไปได้ ☐ เป็นไปไม่ได้อย่างยิ่ง

6. ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ฉันจะยังคงมีสติ ควบคุมตนเองไม่ดื่มสุราได้

☐ เป็นไปได้อย่างยิ่ง ☐ เป็นไปได้ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ไม่น่าเป็นไปได้ ☐ เป็นไปไม่ได้อย่างยิ่ง

7. ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ถ้ามีกฎระเบียบหรือผู้ควบคุมการดื่มสุรา ฉันจะไม่ดื่มสุรา

☐ เป็นไปได้อย่างยิ่ง ☐ เป็นไปได้ ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ไม่น่าเป็นไปได้ ☐ เป็นไปไม่ได้อย่างยิ่ง

2.8 การรับรู้อำนาจของปัจจัยควบคุมพฤติกรรมการไม่ดื่มสุรา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงความกับความคิดของนักศึกษามากที่สุด ว่าสถานการณ์ต่อไปนี้จะส่งเสริมหรือขัดขวาง ความตั้งใจของนักศึกษาที่จะไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า

1. การร่วมงานสังสรรค์ เป็นสิ่งที่ส่งเสริมหรือขัดขวางการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า

☐ ส่งเสริมมาก ☐ ส่งเสริม ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ขัดขวาง ☐ ขัดขวางมาก

2. การไปเที่ยวสถานบันเทิง เป็นสิ่งที่ส่งเสริมหรือขัดขวางการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า

☐ ส่งเสริมมาก ☐ ส่งเสริม ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ขัดขวาง ☐ ขัดขวางมาก

1. ชื่อ-นามสกุล 2. เลขที่บัตร 3. วันที่รับรอง	1. ชื่อ-นามสกุล 2. เลขที่บัตร 3. วันที่รับรอง
---	---

3. เพื่อนชวนดื่ม เป็นสิ่งที่ส่งเสริมหรือขัดขวางการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า

☐ ส่งเสริมมาก ☐ ส่งเสริม ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ขัดขวาง ☐ ขัดขวางมาก

4. รุ่นพี่ชวนดื่ม เป็นสิ่งที่ส่งเสริมหรือขัดขวางการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า

☐ ส่งเสริมมาก ☐ ส่งเสริม ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ขัดขวาง ☐ ขัดขวางมาก

5. การที่ฉันมีกิจกรรมทำ เช่น เล่นกีฬา งานอดิเรก หรือกิจกรรมชมรม เป็นสิ่งที่ส่งเสริมหรือขัดขวางการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า

☐ ส่งเสริมมาก ☐ ส่งเสริม ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ขัดขวาง ☐ ขัดขวางมาก

6. การที่ฉันมีสติรู้ตัว เป็นสิ่งที่ส่งเสริมหรือขัดขวางการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า

☐ ส่งเสริมมาก ☐ ส่งเสริม ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ขัดขวาง ☐ ขัดขวางมาก

7. การมีกฎระเบียบหรือผู้ควบคุมการดื่มสุรา เป็นสิ่งที่ส่งเสริมหรือขัดขวางการไม่ดื่มสุราในอีก 6 เดือนข้างหน้า

☐ ส่งเสริมมาก ☐ ส่งเสริม ☐ ไม่แน่ใจ ☐ ขัดขวาง ☐ ขัดขวางมาก

ใบเสร็จรับเงิน เลขที่ใบเสร็จรับเงิน: 2011/32.2408 วันที่รับเงิน: 26/11/2555 จำนวนเงิน: 26/11/2555
--

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล

นางสาวอุษา จันทรเี่ยม

วัน เดือน ปีเกิด

23 ธันวาคม พ.ศ. 2525

สถานที่เกิด

จังหวัดกาญจนบุรี ประเทศไทย

วุฒิการศึกษา

พ.ศ. 2544 - 2548 พยาบาลศาสตรบัณฑิต

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา

พ.ศ. 2551 - 2556 พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

(การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

มหาวิทยาลัยมหิดล

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

พ.ศ. 2548-ปัจจุบัน

อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช

โทรศัพท์ 08-6048-8770

E-mail: usaj23@gmail.com